

tudine misericordia et veritate eius
quis requiret. quasi dicat nullus
quia ibi non erit miseria nec misera
et ideo nullus requiri ibi misam.
ne veritatem requiri de gaudiis
promis.

Cassio. Cum in eknū
suis celotū pmissa sicut ipē domi
nus apłis suis dicit Nunc quidz
tristiciā hētis. eisū āt videlo vos.
gaudebit cori restū gaudiū vīm
nemo vīl, a vobis In illa die nō ro
gabitis quicq. Sic fit ut nemo
sādōtū misam et veritatem reqrat cū
illis cōtemplacōnis inestimabi
li munē perficiantur.

Augusti⁹

Et quomō nobis de⁹ exhibuit mi
sericordia sua, dimitto peccata
nostra. et veritatem suā exhibeo
promissa sua. sicut nos faciam⁹ B
miam circa infirmos. circa egen
tes. circa inimicos nostros. et veri
tatem non peccando non abīcio do
peccati sup̄ peccatum. Sieqz poter
tim ad regna pmissa puenire

Iero. In quorum plenitudine
gaudiorum ecclesia spez
ponens sub*Hugo* cum il
licet. **Hugo** cum il
tati celesti introducit ero. **psalmū**
dicā nomīm tuo. Id ē laudatio no
men tuū in seculū seculi. Hoc est i
eternum. Unde in alio psalmo dic
Beati q̄ habitant in domo tua dō
mine in secula celotū laudabūt te
Sicut faciam illud in futuro. **vt**
In presenti reddam vota mea
baptismi et religionis que pmissi
deo custodire de die in diem.

Cassio. Reddamus ergo vō
ta nostra in isto trā
fitorio die ut i illa pñnitate lau
des domini eodez prestante de can
tare mereamur Orat in hoc psal.
eccā et populū fidelis a simb⁹ terre
quia factus est domin⁹ spes eius
Postea que se auditum himnū
ca exultatione gratulat̄ qm̄ in cō
specu dñi agit̄ apparebit

Iero. Psallet semp domino
laudes. cum corruptio
hūus modi induerit incorruptionē
a mortale hoc inducta immortalita
te refusserit Quod a nobis presta
re dignetur ut conformes faci glo
rie sue. excepti a corruptione mor
tis secundē psallere mereamur in
spiritualium oblatione votorum
nomini eius qui est benedictus in
secula seculorum Amen.

psalmus. lxi

Onne dō

Biecta Titulus In fine
ydi hūn psalmus 68

Nicola⁹ Ad litterā dāuid
fecit hūc psalmū
cum de terra moab rediit in iude
am magis volens esse in terra dī
uini cultus cum suo periculo corpo
rati q̄ in terra ydolatrie de dita cū
virorum suorum piculo spūati.

Collector Juxta vero spiri
tualem itelle dū
psalmus iste expomitur de viro in
sto qui contemptis tempō libus
ad celestia aspiat q̄s bñ inuit h⁹

v v

notriē ydithun de quo in xxxvij.
psalmo **Cassio** Est enim eius
dictum ē **Cassio**. Interpretatio
transiliens eos uero amatores huius
seculi quos miles Christi cōtempta
mundi volup tate transcendit

Hugo Est ergo sensus tuus
ut p̄ se habitus p̄ ydithun id ē
p̄ transiliente In fine id est in eti
stum dominū q̄ est finis ad quez
tendim⁹ Intentio patet q̄ monet
suo exemplo ut cōtemptis tempora
libus ab eterna aspiremus.

Cassio Per totū hunc psal
mū p̄ vniuersali pte
sacerdotiū vñ introductū fideliū q̄ ut
dixim⁹ seculariū vicio rū transilitor
cū orbe terrarū plenū seu s̄ viderit
errorib⁹ alios p̄secutores alios
hereticos alios vanis desiderijs im
plicari. in p̄mo mēbro psal. aia;
hūam deo p̄fitetur esse subiectam.
arguens eos qui solo nomine se
dici desiderant xpianos. dīc ergo

Nonne ōros mundi amato
res a loquitur incepatue
deo subiecta leuis mandatis obe
diendo. Erit ipseuerant quia erit
infinitum tempus significat qd nul
lo fine claudendum est. aia mea.
pars hominis pro totto ponitur
Aug⁹ Ac si iste transilitor in
uidis tanq̄ minātib⁹
ei ruimā qui eū transiluisse doluerit
in deo dicat. Quātumq; ascēbā
a transiliam sub deo ero. non cō
tra deum supbiendo. Secur⁹ ergo
transiendo cetera quando ille me s̄
se tinet qui est super omnia

Cassio Subdit⁹ est utiq̄ do
mino q̄s emp̄ huic
atq̄ strenue illud agit qd ad ei⁹
mandata cognoverit p̄tinere. Se
qtur causa iustissima quaē dō pa
tri subiecta sit anima. vnde dicit
aut̄ lab ipso enim deo patet fa
litate meum. Id est christ⁹ q̄rē
credentibus salutaris existit.

Hugo Nam ipse xp̄s dō
qua me creauit. a salutaris me⁹
qua me redemit. gubernat. suscep
tor meus. Translatio romana h̄z
adūtor. **Cassio** qui misi michi
meus. in mudi istius
coūcertationibus constituto solus
adūtoriū p̄sliteit in mundivicia
transcendere. **Hugo** a ideo
potuisse. **Hugo** non mo
uelor amplius. a bone opacōnis
xp̄po. **Iero** Iste transiliens non
sicut **Iero** vult acquiescere in
iūis q̄ tenues hominū ac vicio
sas mentes in noua facinora id
nati compellit quos adhuc iere
pat di⁹. **Hugo** O vos iniqui
irruitis. misi diādo temptanda per
sequendol in hoīem. Irōnevitentz
a rōnabilitate viuēte. Cur nō eu
eat timor diūm⁹ horror futuri iudi
cij. Interfictis vniuersis. et ami
mas vias p̄ patim̄ in eo q̄ vos mi
namī in p̄dicio nē. t̄q̄ parieti id
nato etāq̄ hoī ad easū disposto.
a materie. Maceies ē paries de sic
cis lapidibus absq; cemēto fact⁹.
Depulse. et que p̄no impulsi bis
solutur. Ac si dicat vos putatis me

cito puerere quasi parietes idem
tum a macri e mutrata sed tale
me non muteris qui ego suz ho
halens ymaginem dei in natura
lib. viens secundum rationem et ideo
sum quasi paries erectus ad sup
naa halens similitudinem eius in
gratuitis. It ideo sum ligatus eme
to caritatis pectore in vanum labo
ratis me per dereliquuntamen lip
si peccatores propter reprehensio
nem meam non dimittunt maliciam
suam seb. precium meum sic est o
bonum opus meum quod emo vita eterna
logitauerunt insidiose repelle
re. et auferre a mea idcirco curatur
in siti sicut in alio psalmo dictum
est. Situunt anima mea ad deum fontem
vnu. Sed illi quasi fidi adulato
res voluerunt ait sum meum retar
bare et impedire per hoc quod ore suo
benedicebat adulando et vanita
tem michi suggestendo

Nico Et corde suo maledic
bant malum in hoc cogitado. Sed quis tecum faciat
Quintamen deo subiecta esto
anima mea. Noliv acillare noli mo
ueri aduersitatibus aut blanditionis
iniquorum a sancte conuersacionis p
posito. Quomodo abi ipso pacia mea.

Augu Fornax in qua sit in
mundus palea qua ignis accendi
tur sunt iniqui. aurum quod pur
gandum est sunt iusti. ignis quo
purgantur est tribulacio aurifex
deus est. Quid vult facio ergo aur
ifex deus ubi me ponit aurifex. tole
ro. quoniam ab ipso patientia mea.

Hugo Anore huins libens
pacior ad usum. Quia
ipse est deus meus per creationem
la salvator meus. quia me redemptus
la autor meus la bene opandus
et ideo non emigrabo. la exerci
tus dyaboli quia. **Deo** salutare
me. **Nico** A tota salus mea. L
um. **Ag** gloria mea. quia
secundum apostolum. Qui gloriatur in domino
glorietur deus auxiliu mei. id est
dator auxiliu mei in vita presenti.
aspes mea in deo est. De vita eternae
ad ipsiencia spes enim est cer
ta expectatio future beatitudinis
ex gratia et meritis pueniens. It
ideo ad hanc spem inducit fideles
populum dicens. **Per** at in eo
omnis congregacio populi. scilicet
fidelis. Infideles enim non habent
unde vitam beatam sperare valeant
Aug 9 Sperate in eo. Imitamini
in ydithun transilite in
imicos vestros resistentes itinerio
Glosa La effundite coram
illo corda vestra per
confessionem. Nolite retinere in cor
de vestro vi. **Cassio** Effundit
eius peccati. ate dominum
cor suum qui peccata suavissimis
lachrimis confitetur. Vnde in psal
mo dicit. Hec recordatus suis et ef
fudi in me animam meam confiten
do deuote. **Nico** Ideus adiu
orando. **Itor** nos te in
eternum sine cuius adiutorio nul
lum opus est meritorium. **Vetup
tamen** hoc non attendunt. **Vani**
filii hominum. **Dicuntur** homines
vani qui non ordinant tempora sua

ad finem debitum cuiusmodi sunt
auari spem suam ponentes in diu
eis magis q̄ in acutiorie dei. Si
tis hominū dicit militares car
naliter p̄uentium. Mendaces si
li hominum. **Cassio.** Sine il
m̄stateris. **Cassio.** Los tan
git qui pondib⁹ iniquis emen
tum decipiunt simplicitatem sue
q̄ homines sibi placentes iusti at
q̄ reāces videri volunt cum sint de
ceptici mutabilitate fallaces. Vn
fuit **Hugo** Ut decipiāt ipsi
dt **Hugo** homines fallis po
deribus aut sub falsitate eloquen
cie de vanitate. Ut occultent va
nitatem suam que est sine fructu
iusticie in id ipsum. Id est i eo q̄
mentiuntur se habere equas statu
ram. Talis ergo dehortatur id est
dissuad⁹ dicēst. **Nobis** sperare i m
iquitatem. Id est in diuiciis que di
cuntur iniquitas q̄ faciunt homi
nes iniquos aut quia male acqui
runtur. aut quia male continentur
aut quia male expenduntur. Vn
apl's ad thymoth. Precepi diuici
bus huius seculi nō sperare i m
certo diuinarum sed i deo vno q̄
prestet nobis omnia abundantie
ad fructū et si nō h̄tis diuicias
Nico. Rapias nolite occupis
cel aufer edo aliena per
violenciam diuicie si af. no. cor ap.
Nonendo i eis spem finem vlti
mū quia ita debuerit ad gehenne
interitum. Nā beatus cuius est do
minus deus spes eius a non respe
ctu iniquitates a i
namas fallas. **Cassio.**

Nod amnat largas diuicias q̄b⁹
dispensatio modicata prestatur
Inde enim egentibus subuenitur
inde reficiuntur egroti. inde paupe
rum nuditas operitur. **I**nde phares
ad celorum regna puenūt. Con
tra q̄ diuiciis cor suum apponit. au
rum non vult expendere i bonos
v̄sus sed patrimonia cupit semp
augere. a dum ibi spes tota repo
nit fames earū rerū semp auger
Hugo Deinde reddit causā
q̄ aliena non sunt rapieba a q̄ di
uicie non sunt diligende quia de
eo q̄ iustus est primus malos. Et
quia misericors est premiabit lo
nos. Vnde dicit. **Emel.** Id ē in
mutabilitate quia firma est eiusse
tentia locutus est deus. per pro
phetas. per filium a per apl'os.
Et i ista stabili locutione. **L**duo hec
audiri que se quintur. **L**quia po
testas dei est. ad puniendū a
tibi domine misericordia ad p̄mi
andum plus q̄ merita requirant
hec duo manifesta erunt in te. q̄a
tu redes vnicuiq; tam bonis q̄
malis. **L**uxta opera sua.

Nico. Sicut iustus in dy qui
non permittit aliquod
malum impunitum. sic non aliqd
bonum irremu. **Hugo** Vn di
neratum. **Hugo** cit duo
hec quia omnia que scribuntur in
sacris paginis de deo ad eas mis
ericordiam a iusticiam reducuntur
Juxta illud psal. vniuse vie domi
ni misericordia a veritas requiren
tibus testamētū ejus a testimonia

claus quasi dicat. Si perquisas p
totum vetus et nouum testamen
tum quicquid inuenies ad miseri
cordiam et veritatem pertinebit

Cah. Respiciam⁹ in hoc psal
mo sententiam lumina
quasi quasdam reducere candelas
lāpat fides. Et ruscata veritas quā
debet christianus populus intuel
ne mundi istius tenebris obceca
tus. recte fidei tramite; non sequa
tur abscedat error tenebrosus pec
atorum. dolositas iniquorum cō
quescat. vanitas hominū secula
num deseratur. et fallacia mudi cō
tempnatur. Non in ingenuo. non in
seculi dignitatibus presumat sed
in vera sapientia spes ponatur que
omnis erroris viā **Collect**

Et priusq⁹ tempus recipiendi pre
mnia abueniat pro meritis. studea
mus transilire devicijs ad virtutes
de mundo hoc ad deum. qui nos a
iudicio mortis eripiat. nosq⁹ fibi
quasi alios proprios subdat. cō
fomesq⁹ suo corpori factos eterne
felicitati misericorditer associet. q
tinus cum suis fidelibus sine fine
feliciter gaude re valeamus ipso
prestante cui est honor et gloria in
secula seculorum Amen

Psalmus xii

Deus de⁹ me⁹
us ad te de luce vigilo.
Nic⁹. As bitteram

Hunc psalm⁹ in quādo fugiens a
persecutione saulis habitabat in
desertis inde sterilibus et asperis
propter quod deus faciens eum
temptatione prouentum consola
batur eum illuminacionibus suis
cuius psalm⁹ titulus est. psalm⁹
david cū esset in deserto ydumice.

Hugo In predicti psalmo
huc et transitoria hui⁹ mundi sed
quia, nō potest homo subito om̄a
huius mundi temptationa tran
silire eo q̄ incolatus eius prologa
tur. Idcirco agit h̄ deviatore quē
in deserto huius mundi oportet
multas tribulationes sustinē an
tr̄q̄ ad patriam possit pervenire.
Est ergo sensus predicti tituli tūl⁹
psalm⁹ iste est daniel id est cuius
libet fidelis agens de hoc quod sus
citaret cum esset id est dum morat
in deserto ydumice id est in hoc mu
ndo derelicto a deo et in terrenis glo
riante. ydumice vero terrena inter
pretatur. Intentio psalmiste ē nos
monerent recte conuersemur in me
dio nationis praeue et peruerse Ec
clesia igitur seu quisq⁹ fidelis cum
desiderio festinare ad deum contem
dens quomodo se habeat in deser
to huius mundi exclamat dicens

Deus. Glosa. Ommium p
creacionem qui es. Deus me
us. Iper cultum et desiderium faciū
per hanc geminatione; exprime
affectione pie deprecationis. Ad te
de luce. Id est diluculo aut p puri
tatem conscientie que lux dicitur
sicut melia conscientia tenabre di
xij.

cit iuxta illud apostoli **F**uistiſſis
aliquādo tenebre. nūc āt lux ī dñō
August **L** **vigilo.** est ſom
nus corporis **S**ommum corporis
omnes debeamus habere quia cor
pus nostrum fragile non potest
dū ſuſtimere animam vigilantem
a mītentam in actionib⁹. **I**deo de
us donauit ſomnum corpori quo
reparentur membra corporis vt
poſſit vigilantem anima; ſuſtimē
Illiud autem cauere debeamus ne
ipſa anima noſtra dormiat. **Mal⁹**
est ſomn⁹ anime hoc eſt obliuſ
ci deum ſuum. benus eſt ſomnus
corporis quo reparatione aliquid cor
poris. **S**ommus autem anime eſt
obliuſci deum ſuum de quo ſono
dicit apostol⁹ **S**urge qui dormis
et exurge a mortuis a te ilumina
bit christus. huic autem vigilā
cie eausam ostendit cū ſubiungit
Aug. **R** **I**tuſt anima mea
Alius deſideat aurum
a argento. alius deſiderat poſſes
ſiones et fa
milias. **Cassiodor.**
Sed anima fidelis ſit deum quā
dā mādata eius a v̄tutes ſandras
quas ſacra ſcriptura commendat
ardenter concupiſcit et quando de
ſiderat ipsum videre a quo bonū
ommium fluente conſtat emanaē
Ipsa enim anima culta rebus cele
ſibus. deſertum eſtimat mundū
quia ſemp estuat ſemper ſit do
nec ad fontem illum misericordie
dūme pucire mereatur. **A**ddidit
quogꝝ **ꝝ multiplicitr.** a iſtud

Hic ponitur pro multipliſſe ſe
du ſituū etiam **tibi caro mea.**
Ilio quia plus ſuſtimē caro ꝑ
anima **N**am ꝑuis anima
per cogitationem crucietur in cor
pore. corpus tamē ſuſtimens aſ
ris tribulaciones. tormenta vi
gliaſ ac egestatem a egrotacionem
in fame ſiti a nuditate vult libeſſi
id eſt deponeſe mortalitatē **Vn**
de apostol⁹. **M**iferias corporales
deplangēſ ex clamat ad romanos
xij. d. **I**nfelix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis huic
Aug⁹ Quā multipliſſe caro
laborat tam multipli
citer ſit. **HUGO** **L** **I**n terra
Etybice **D**eſerta. hoc
eſt in mundo iſto qui ſterilis eſt n̄
faciens fructum bonorum operū
Limūia. non habēſ viam veritatis
quoniam fallit promittens vita;
a inducit morte; **L** a ma quola ſi
ne vberate gratie a humore laeti
marum ſie. **E**nim in tali ſterilita
te a penuria spiritualiſ in ſancto
videlicet deſiderio vel per ſanctum
deſideriuſ. **L** apparui tibi. id eſt me
preſentauil ut viderem virtutē tu
am. id eſt miſericordiam tua; ex
perire in preſentivita quia miſeri
cas ipius. **L** a gloriā tuam. in fu
turo vbi ſedes ad dexteram tuam
patris. **Q**uoniam melior eſt mi
ſericordia tua ſuper veritas.
Augustin⁹ Muite ſunt vi
te huane ali⁹
eligit ſibi vitam negociaſti. ali⁹
vitam rufſicandi. ali⁹ vita; feo
randi. ali⁹ vitam militandi. ali⁹

alius hanc alius illam. Sed deus
vnam vitam permittit que est eterna
ad lam non dat nobis proprie-
tata nostra sed propter misericor-
diam. **Cah.** Misericordia dicit
suam. **Car.** dominum prema q̄ sa-
cis suis larga pietate permittit i vi-
ta eterna que longe potior est avi-
ta presenti. Ita vita inumerabiles
eternas possidet. Illam tranquil-
litas eterna comitat. q̄ vita eterna ta-
tu distat a mūbi luce qntū tormē
ta pnt ab eterna rege diserepare
Nic. q̄ martiz eaeue morte huius
seculi bilenter affectant quia nocte
pro isto iteritu tempali perpetue
se esse videt sicut dicit apostolus
Non sunt condigne passiones hu-
ius temporis ad gloriam futuraz
que reuelabitur in nobis. Post
tanta beneficia misericordie viri in-
stus vel ecclesia devote laudis ob-
sequium pollicetur dicens

Nico. Llabia mea laudabunt te. I hic cuz gratiacum
actione pro consolacionibus tuis
mibi exhibitis. **Sic benedicam**
te in vita. **Quid est ut misericordia**

Aug. rico die tue tri-
buam vitam meam in qua te lau-
do non meis. **Benedic**
meritis.

Callio. ei vnus
quisq; i vita sua per se de deu-
to bonis operib; i hac luce vsatur
Hugo. Et quia bene vivere
non prodest nisi in-
tencio sit pura ab iam gloria. Jo
subdit. a nomine tuo. Id est ad
honorem non nimis tui leuabo ma-
nus meas. **Per manus opera in**

intelliguntur. Manus leuat qui be-
ne operatur amore celestiu; bono
rum. Vnde apostolis ad thymos
Volo viros orare in omni loco le-
uantes puras manus sine ira et
disceptatione idest contentione. Sz
quia i laude dei necessaria est duoc
cio. Ideo consequenter petit ea; di
cens. **Sicut ad ipse a pinguedine**
repleat anima mea. Adipes sunt
viscerum crassa vel lamina. Per adi-
pem qui est i intestinis significat
de uocio mentis interior q debet deo
offerri. Vnde leuitici. iiiij. Omnis ei
adeps domini erit. Per pinguedi-
nem que est in carne significatur
exterior hilarietas in opere que eti-
am domino offerri debet sicut dicit
apostolus v ad choi. ix. Hilarem
datorem diligit deus. Sicut enim an-
tiquitus adeps a pinguedo place-
bant deo. Ita spiritualiter in nris
sacrificiis spiritualibus deuocatio
mentis et hilarietas operis placet
ei. a ideo petit iste animam suam
his repleti. Et quia anima sit eple-
ta eructat laudem dei. Ido subiungit
Nico. Et labii exultacons

laudabit os meum. Sci-
licet nomen sanctum tuu; quia de-
tantis beneficiis non ero tibi igra-
tus. **Se memor fui tui super stra-**
tum meum i matutinis meditabor
in te. Aliqui textus habent si me-
mor idest q̄a memor fui tui super
stratum meum. hoc est de nocte.
etiam i matutinis hoc est de ma-
ne meditabor. **Ac si dicat.** cogitau-
te tua beatitate atq; de tuis benefi-
ciis no solu de die sed etiā de nocte
viiiij.

Cassiod Vel p stratum in
q̄ quiescimus in
telligitur prospēitas a quiete. Si er
go memor fui tui te laudādo in p̄f
peritate a quiete. quanto magis in
matu. **Glossa** Et in hice gratie
timis. michi illicente
Lquia fuisti adiutor meus. In pe
riculis huīus seculi. **Idcirco**
In relānto alarū tuarū exultabo.

Nicō que sūt protēctio a ma
lis. a direcō in bonis.
adhesit anima mea post te. Ut te
sequantur secūnti dilectione. Et iō
Lme suscepit dextera tua. A gratia
vel xp̄iciatio tua in sua p̄tectione.

Aug⁹ Quis enim p̄tinens ad
cristuz non varijs tem
ptacionib⁹ agitat⁹ a quotidie
agit cum illo dyaboli⁹ a angeli
eius ut pervertatur qualibet sug
gestione vel cupiditate aut p̄missi
one hieri vel terroē damni vel pro
missione vite. vel terrorē mortis vel
aliciuis potenti⁹ inimicis. aut
aliciuis potenti⁹ amicis. omni
bus modis instat dyabol⁹ quem
admodum nos peccare faciat sed
non timeamus quia sub protēctō
ne domini nostri ihesu xp̄i sumus.

Nicō apter q̄d ipsi vero. de
mones in vanum que
sierunt p̄dere animam meā. sed
non impune quia exigēta sua ma
licia iteobut in inferiora terre. Is
in carcere infernali qui est locus de
bitus eis tradend⁹ in manus gladij.

Iero Hoc est in perpetuitatez
tormentorum. **Hugo**
[partes vulpiūm erunt]

Nicō quia sociabuntur cum
homīibus fraudulen
tis cum quib⁹ damnabuntur.
Juxta illud. Nat. xxv. Itē maledi
cti in ignem eternum qui parat⁹
est dyabolo et angelis eius.

Collect Predicuz veritati.
Aug⁹ a Cassiodor⁹
exponunt et litox christi dicētis
de iudeis. ipsi vero in vanum ques
erunt lertinguere. Lāmā mea.

Cassī quādō fals⁹ criminib⁹
sanguinez meum effū
dere decreuerunt sed non potuerunt
implere quo d̄ voluerunt. quia cū
stus tertia die

Augusti⁹

Et quia christum occiderunt ne p
derent locum a gentem id est terrā
eocum. Idcirco in iteobut in ferio
ra terre. Que sunt inferiora terre. e
terrene cogitationes. Omnis em⁹
qui contra salutē suaz cupit terre
na est sub terra. qui terram sibi p
posuit a se subtilis terram fecit. tra
dentur in manus gladij.

Cassio Tradita est in man⁹
gladī gen⁹ in terra qn
do eam principes romanorum Ti
tus a vespaſianus cedē icend iog
vastaueunt. partes vulpiūm erunt.

Hoc factuz est quando in illa Te
rosolimitana vastatione cadauc
ra in deorum remanserunt sup ter
ram ad escam vulpiūm feārumq
reliquarum. Et metito. Ut qui in so
dolarum maliciam transierunt se
ratum fierent esca subdolatum q
les sunt vulpes que fraudibus ci
buīm querunt. **Hugo** Enim

rat⁹ penit⁹ malorum consequen⁹
ostendit premia iustorum dicens
100 **R**e vere videlicet xp̄s
qui est rex regum letabi
tur in deo patre post resurrectione
nem & quia cum ipso erunt eius
membra. Ideo subditur a lauda
buntur omnes qui iurant in eo.

Nico & christiani qui i bap
tismo seruire deo pmit
tunt a fideliter adimplent

Cassiodor Cū sancti dei
christuz lau
dant ip̄i sunt sine dubitaciōe lau
dabiles quia non possunt prece
mā eius digne narrāe nisi qui ad
palmā indulgentie meruerunt p
uemire reddit causam leticie vnde
a rex letetur in deo a laudetur om
nes qui ei promissionis sue de
cē; fideliter impleuerunt dicens

Huius obstructū ē sic ē obstrue
tur loquentiū in qua
I hoc adimplebitur in extremo in
dicio **O**s enim detractorem a blas
phematiū populi fidelis obstru
etur qui hic iniquis locutionib⁹
deleantur. Vnde a regum. ii. In
pī in tenebris conticescent a psal
mus. Omnis iniquitas oppilabit
os suos. **Aug⁹** Igitur karissimi
um gratias agamus domino nostro qui nos in deserto
huius seculi non defecit dando no
bis qđ carna amē necessariūz
est Et quando nos aliquibus ne
cessitatibus erubivult ut ampli
us illum diligam⁹ ne forte aliquā
do illuz obliuiscamur Subtrahit
nobis aliquando que necessaria

sunta attrahit nos ut sciamus qđ
pater & dominus est a non solum
blandiens sed flagellans

Collector Studeamus ita
qđ de luce vigila
re ad ipsū atqđ in hoc arido deserto
stire fontem vite sic in sancto desi
derio cor nostrum laudet deum. et
benedicant eum labia nostra vita
nostra opēa nostra Sit pinguedo
deuociōis in corde hilaritas in ac
tione ac memores sanus dei respe
ctu manū sit gaudiū nostrum in ip
so. adlereat illi toto mentis deside
rio anima nostra. Caeamus ex
empla malorum qui peunt. qua
tinus indulgete gratia del munere
cepto possim⁹ in celesti ēgno gau
dere cuius christo qui est benedict⁹
in secula seculorum Amen.

Psalmus. Ixiii.

Exaudi deus
Nicola Ad litter
mū istū dicit b8 fecisse loquēs in
psona daniel quez ipē b8 pūdic
mittendū in lacū leonū a id ī iūnic⁹
liberābuz. Allegorice vero p dani
elez qui dicitur vir desideriorum si
guratur christus de quo dicit ag
gei. ii. Veniet desideratus cūcīs
gentibus ipse vero per iniiciā
fuit morti traditus sicut daniel
per iniudicā fuit missus in lacū
leonū Et in agonia imminentis
passionis positus orauit ab p̄e
de cui⁹ passio & oratio exponitur

presens psalm⁹ Cuius titulus talis est. In finem psal. dñi.

Cassio. Cui⁹ tituli vba sicut
lute referunt ad xp̄m q̄ locuturus
est p̄ totū hunc psalmum. qui ser-
tus esse cognoscitur horum q̄ pas-
sionem a resurrectionem eius bre-
ui relatione. **HUGO** Intento
contingunt **Cassio**. Rex igit⁹
nobis. a caput
nostrum dñs ch̄rist⁹ a pte huma-
nitatis assunte postulat ut eius
exaudiatur oracio a ppli iudaici
timore liberetur doceens quō nos
in tribulacione constituti orare de-
beamus. Ait ergo.

Exaudi deus pater orationē
meam cum deprecor. a timo-
re iūmici etipe anima; meā. Trās-
lacio romana habet. Exaudi deus
ocationem meā cum tribulor. Nō
postulat ut minime pro oīm sahi-
te moriatur sed ut a timore ppli p-
sequentis anima crepta sancte dis-
pēsa cōsue cōplete passionem.

NICO Oravit enim patre; di-
cens. Trāseat a me ca-
lix iste. Et exauditus fuit in sua re-
surrectione in qua corpus habuit
ipassibile a immortale. Unde con-
sequēter subdit. **P**rofessisti me
a conuentu. hoc est a consilio inde-
ori m̄alignantium. Id est ma-
thimācum tra me matū a hoc ē
ope cōplentiu; Vsi subdit. La m̄
titudine operantū iniquitatē; p-

tedus est plane a conuentu makg
nantium quia dum illi cum erde-
rent cōmunit̄ mori resurrectionis
eius gloria probabantur esse cōfusi

Collect Sequitur quō iudei
opati sunt iūquitatē
in xp̄o cum subditur. **I**quæ exacu-
erunt gladiu; linguis suas!

Cassio Clamantes Crucis
ge crucifige eum In
uicem quippe rei facti sunt sceleris
plata sententia. nec interest q̄ occi-
dat si innocentē aliq̄s occidetur
esse pronunciāt. Sequitur.

HUGO Intendetur arā. At
fidias occītas paue-
runt qn̄ euā a iūda discipulo emerūt
xp̄. argētēs a h̄ appellat̄ rem a
ma. **Cassio** ut fieret tradit⁹ qui
rā eius videbatur fuisse
discipul⁹. O res amaraq̄ oī felle de-
terior cōuia ad p̄biconē discipu-
lū ad necē cōseruatorem pecunie
premio subito fuisse corruptum.

HUGO Ad hoc intendetur at
cūl. vt sagittet. Ut vt
inficiat̄ li occītis. Latent scdm
eorū opinionē. **L**imatulatū. Et cā
stū innocentē qui sol⁹ fuit agnus
sine macula peccati. **V**bito.

AUG. q̄ n̄ p̄uise sagittabūt̄ eū
NICO Sagittis lingua: ma-
paulo ante eū honorauerūt dicen-
do. **Benedic⁹** q̄ rem in nomine dñi
rex ist⁹. L a non timebunt. s. deum
ne q̄ tantum. **AUG** O cor dux
scel⁹ p̄petrare. **AUG** occidē vī
le hominem q̄ mortuos fuscitabat

firmave **Cassi** obstinatio e
runt sibi] **Cassi** durissima L
sermonez neq[ue] quando dixerunt
Reus est mortis. Sive quando p
fessi sunt. Sanguis eius sup nos
a super filios

Hugo In tan
nostros

Hugo tuz em
obstinati fuerunt q[ue] nec ipse iudeo
pylat potuit eos dissuadere mor
tem christi unde lauit aqua manus
dicens. Innocens ego sum a san
guine iusti huius Nec tantu[m] obli
natos sed a astutis in malicia eos
fuisse ostendit dicens. **Narrave**
runt id est qualiter absconde
rent la

Nico is est infidias
queos. **Nico** quia inter se te
etauerunt quoniodo ille sum dolo
tinerenta occiderent. Mat. xxvi.

Dixerunt quis videbit eos.

Hugo quia putauerunt q[ue]
deus non videret eos
et etiam q[uod] homines non priperent

Cassio christuz tantummo
hominem putantes
a ideo malignitatem suam no[n] ere
debant agnoscere. Hic describitur co
suetudo peccantium. Omnis enim q[uod]
dolum parat hominem se fallere
putat ut possit ad suas nequicias

perire

Augusti O cor hu
mie

manu q[ue] re
tibi dixisti quis videt me cum ille

videat qui

Hugo Conseque
te fecit

indeo ex magis deliberatione illis
scelus perpetrasse. b.

Crutati sunt iudei
imotates]

Glosa scilicet
quomodo

accusarent iustum per falsote

nes vel quoniodo cum occiderent
per mltas vias eius morte cretes

Aug dicebant enim non tra
datur per nos sed p dis
cipulum suu[m]. non occidatur a no
bis sed a iudice totu[m] nos faciam
a mil fecisse videamus. Simulata
equitas non est equitas sed du
plex iniquitas quia a iniquitas e
a simulacrum Quanto acutius sibi ex
cogitare videbantur tanto magis
deficiebant quia a lice veritatis et
equitatis in profunda consiliorum
maligno eu[m] demergebantur et iudei
deserunt scrantes scrutinio

Hugo id est licet diligenter
scrutarentur tamen
fraudati sunt ab intentione sua.

Nico Querebant enim christi
guere ipsius nomine q[uod] magis
fuit darificatum per suam
passionem propter quod certatio
videns signa in eius passione fe
dixit Mathe. xxvij. Vere filius dei
erat iste Et multi de assistentib[us] p
tuentes pectora reuerterebantur
ut h[ab]etur Mathe. xxiiij. Quod autem
iudei a sua intentione deseruerunt pa
tentur ostenditur cum subiungit

Hecdet homo scilicet christus
de q[uod] in alio psal. dictu[m] est. Wo na
tus est in ea ad cor altu[m] et ad consi
lium profundum a secretu[m] dicit

Aug Non voluntarie accedes
ad passionem per fecit
profundu[m] dei secretu[m] q[uod] disponuerat
filiu[m] suu[m] pati pro redemptio mundi

Hugo Accedet ergo christus
ad passionem tunc non
extigueret nomine eius Vnde sequitur

eraltabitur. In resurrectione quia
humiliatus fuit homo in passione

Cassio. Exaltatur autem deus
non quantum ad se
ipsum sed quantum ab eum apostolus que
maior cognitio deo habetur. In
hoc enim quod Christus creditus est deus
a multis gentibus magnificatus
est et exaltatus.

Hugo. Consequen-
tius. ter irridet pro-
pria indeos de duobus. Primo
de eo quod facto non potuerint nocere
efficiaciter christo. Unde dicit. **A**
gitte puulorum facte sunt plague
eorum. Hoc est plague eorum quod Christo
intulerunt facte sunt sic fe-
stucce id est imanes. Solent enim per
unum factorem aream a trahere festucce
studio ludendi tanquam sagittas. **I**nde

Cassio. Sedo irridet eos propterea
ex hoc quod nec verbo potu-
erunt ei nocere. Unde dicit. **L**a in
firmate sunt contra eos lingue eo-
rum. Iquia viderunt eum postea re-
fusgentem de sepulchro quem pri-
us de cruce posse descendere non cre-
dabant. **V**nus eccllesia in derisione eo
ram cantat. dicant nunc indei quoniam
milites custodientes sepulchrum
prodiderunt regem. Et postea sequitur.
Aut sepultum reddant. aut re-
fusgentem adorant nobiscum.

Cassio. **Q**oturbati sunt labo-
ritatis oes qui vi-
debant eos. et qui intelligebant indeos
eos et confusos eo quod defecerunt videt
es Christum resurrexisse. Et hi turba-
ti ad penitentiam dixerunt ad apostolos.
Quid faciemus viri fratres. De quibus
tria milia credentium baptizati sunt

Et habetur actuum. in Latitudine ois
homo. Omnis homo hic intellige-
dus est non elevatus universalis sed quod
in iudicium futurum considerata
domini potestate formabatur. Namque
intelligas hoc tantum de fidibus
dicivide quod sequitur. **N**un-
ciavent opera dei scilicet glori-
am resurrectionis agnitionem in
fractione panis. ascensionem in ce-
lis. varijs linguis locutos fuisse
discipulos. et cetera que per apo-
stolos suos post resurrectionem fu-
erant dominus salvator ostendit.
Ista enim annuntiaverunt predi-
cando diversis gentibus. **L**a facta
eius intellexerunt. utique intellexe-
runt dum esse quia talia imple-
re non poterat humana fragilitas.

Nicolaus. **R**estabitur institutum
domino per Christum
redemptum. La sperabit in eo. id est
per ipsum ad gloriam rem. Let-
laudabuntur omnes redi corde.

Cassiodorus. Redi cor-
de sicut qui
per rectas semitas dominum gradi-
untur in obsecrancia mandatorum
dei. Tales enim redduntur semper
laudabiles quia et dominum lau-
dant et ab ipsa veritate laudantur.
Quis enim laudabilis quod ab ip-
so iudice in conspectu omnium au-
gelorum gloriose et desideranter au-
dere. **V**enite benedicti patris mei
pceptite regnum quod vobis para-
tum est ab origine mundi.

Aug. **E**ya fessi semper diximus quod
in hac vita paciuntur non ea subiungit

insipientie sed consilio dei ad medi-
cinā non presumūt de iusticia sua
vt putent se iniuste pati quo d pa-
ciuntur. aut ideo esse deum iustuz
quia non plura patitur ipē qui
plus peccat. Tu enim qui pateris
noli zelari in peccatores quia nō
patiuntur non infirmantur non
tribulantur in hoc mundo. Nouit
deus quid tibi donz. a quid tibi sib
trahat Quod tibi donat ad conso-
lationem valeat non ad correccio-
ne. q quod tibi subtrahit ad tole-
ranciam valeat nō ad blasphemati-
am. Si autem blasphemas et dis-
plicet tibi deus a tu tibi places p-
uerso corde a distorto es. Si lauda-
buntur omnes recti corde profecto
damnabuntur pueri corde duo
tibi preposita sunt elige cum tem-
pus est Si recto corde fueris ad de-
xtram eris a laudaberis. Quomo-
do Venite benedicti patris mei p-
cipite regnum. Si autem pueri
corde fueris si prouidentiam dei ir-
iseris si dixeris in animo tuo. Vē
nō curat deus res humanas Si cu-
raret nunquid ille latro ille vusa-
trius ille tyranus tantum habe-
ret. a ego innocens indigere; Per
uerso corde factus es remet iubici-
um extreum apparebut omnia
prop̄ que ista faciat deus. Et tu q̄
noknisti in hac vita dirigere cor tu-
um ab rectitudine dei a te ad de-
xtram prepare. ubi laudabuntur
omnes recti corde. eris ad sinistrā
ubi tunc audies. Ite maledicti in
ignem eternum qui patut est dia-
bolus et angelis eius. Collector

Hee karissimi audientes corriga-
mus vitam nostram non zelem⁹
in peccatores qui prosperantur i
hac vita sed magis timeam⁹ deu⁹
no. **IHC** qui nobis prestare
st⁹ dignes vt sagittis
iniquorum liberi ab arcu salutatis
recepti mereamur ab eo protegi q̄
sanctis omnibus prospere salutis
gloriam tribuit immortalitatis
ad quem nos perducere dignetur
qui est iudeicus in secula seculo
rum Amen.

Psalm⁹. lxvij

Edecet pñ⁹

deus in syona tibi.

Nico Ite psal-

tales ē grātū actio iudeorū p re dītu cap-
tuūtatis habilomē quez predixie
Jeremias et pro tēpli redificatio-
ne quā dauid p̄uidit in spiritu. Et
de hoc fecit hunc psalmum Cuius
titulus **Cassio** In fine; psal-
tal is ē mi dauid cā-
ticū Jēmie et ezechielis de populo
trāsmiḡcionis cum icipet p̄ficiat
Meltoies dictū ē qd significet In
finē psalmi dauid. restat ut sequē-
cia dicere delreamus. Cum popul⁹
hebreorū ex ciuitate iherusalē p̄p-
suam moebieutiam captiuus in
babyloniam a caldeorū gente du-
cētur Jeremias et ezechiel ap̄tete
dixerunt eos post. lxx. annos in
suam patriam esse reddituros eu-
sām ab hostibus iherusalem
meliorē statu reparatueros

Hugo Et quia iste populus magnum gaudium habuit cum misceret proficiere id est reuerti de babilonia in iherusalem Ite hic psalmus dicitur cantum **Augusti** Sed quoniam si aut dicit apostolus tecum in figura contingebant illis scripta autem sunt propter nos debemus enim noscere captiuitatem nostram **Cassio** que babilonia id est confusio dicitur quoniam peccatis facientibus in dyaboli potestate traducimur **Augu** Debemus enim noscere redditum nostrum de babilonia in iherusalem Hoc est de culpa ad gratiam deviciis ad virtutes. Unde istas citates faciunt duo amores. **Hrlm** facit amor dei. babiloniam facit amor seculi Interroget ergo se quisque quid amet et inueniet unde sit ciuis. It si ille se inuenierit ciuem babilonie extirpet; cupiditatem plantet caritatem. Si autem se inuenierit ciuem iherusalem tollet captiuitatem speret libertatem.

Cassio Unde hic psalmus exponitur moraliter de populo fidei qui peccata seculi deseruit et reuertitur ad dominum salutem **Hugo** propterea igitur tunc in persona populi christiani peregrinantis in mundo et reuertentis per penitentiam ad deum in laudem saluatoris proponit dicens

Cecet ymnus deus in syon. Ac si dicat Redundus est de babilonia id est de confusione pec-

catia mundi in syon et ecclesia militante reddatur laus deo debita Ab his ergo qui exercitum de peccato ad gratiam decet laus deum quia non est speciosa laus in ore peccatoris sicut dicitur ecclesi. xv. **E**terre te decet ymnus quia tu es dignus iustus bonus quod innuit ecclesia quando cantatur Vere dignum a iustu[m] est equum a salutare. Et etiam post psalmos Gloria patri et filio a spiritui sancto. q[ua]d tibi redetur in iherusalem. In baptismo renunciai satane et traxi deo corpus et animam meam per voluntatem fidelitatis. **V**otum personae domini plebanie in iherusalem id est in eterna beatitudine cum hoc corpus mortale induerit immortalitatem et incorruptionem. **E**t ut hoc implere possem **A**caudi deus orationem meam. Ut quod tibi promisi in baptismo personae possim in resurrectione mortuo et quia **L**ad omnis caro id est omnis homo

Cassio Aparte totum signum novum dicitur veniet in iudicio finali. Sic enim de illo iudicio dicit apostolus Omnes enim stabimus ante tribunal christi et recipiat unus quisque propriae corporis probatio gelit sive bonum sive malum.

Hugo Erba iniquorum scilicet demois hagerent et eue persuaderent ac ade excusatis se proualuerunt super nos id est fuerunt causa quae exterritati sumus de paradyso dei. et hoc exilio positi Unde necesse habemus

erire ad patriam redire. Sed sicut
dicat hoc est spūs vadēsa non redi-
ens & per se potest in peccatu ire
sed per se non potest de peccato re-
dere. Ideo ostendit q̄ ex dei miseri-
cordia p̄cedit redditus iste non ex
nostra iusticia unde dicit La impī
etatis nostris tu p̄piciaberis.]

HUGO. Vsc̄ in finem nos sic
tu p̄picius fuisses nostri qui nos sa-
guine proprio mercatus es etiam
post bap. **NICO.** Limpiebatib⁹
tissimum. **HUGO.** nostris tu p̄pī-
cias eris. **CASSI.** sans nobis locum peni-
tentie de **HUGO.** Et quia deus
peccatis omnes ad re-
gnūm vocat s̄ nō omnes p̄ueniunt.
Ideo subiungit **BEATUS** quez ele-
gisti per gratiam tuā de mundo.
quid amet et mor-
os. Ita filii le m̄c-
abylome ex quo n̄
int cantat. Si u-
te ihesale ob-
iecta libetiam
nde hic psalm⁹
et p̄finita moneret
qui peccata feci-
taur ad dominum
propterea q̄
in persona p̄-
rogantibus in mi-
p̄finitam ad
salutantis p̄sona-
tus in spon-
satione est d-
e confusione p̄c-

eis bona fuit. tricenari⁹ sexagenari⁹
a cētenari⁹ frētū quē ibi sc̄is suis
fidelibus dñs pollicet. sc̄m ē tem-
plum. **HUGO.** Celestis ḡle i q̄
tuū. **HUGO.** h̄itāt sc̄lūmābi-
le i eētate. I. i eēltatē p̄cipacōis
gaudū. Vñ v ad cho. xv. sup illis
Stella differt a stella i daltate dic-
GLOSA. eit sāc̄d⁹ i imparida
ritate p̄ gaudū. In
cātat eccā. Aie sāctoz h̄it coēqles
Et ut ab tante b̄tū d̄is p̄mia rem
re valea. **NICO.** Exaudi nos
m̄s. **HUGO.** deus salutaris
n̄. **CASSI.** saturator nōster sine cui⁹ au-
xilio nihil bo. **HUGO.** Ac si di-
ni possum⁹. **CASSI.** cat o cri-
ste nos ex tēplū tuū celeste abhuc
p̄egrinātes audivit itroducas nos
nō nostris meritis s̄ tua misericordia
te fecit nostry saluatorē q̄ etiā es
spes oīm fi. **CASSI.** v oīm q̄
uīum terre.]

CASSI. habitat
in frāl. & i marilōge. h̄o ē q̄ h̄itāt
in iſulis maris vel in marilōge h̄o
est in toto mūdo. **MARI.** q̄ppe rē cō-
patit hic mund⁹ q̄ falsitatibus
amar⁹ est. flūcib⁹ diabolicis q̄nt
avictori⁹ temptacōmib⁹ cōmoneat
Oīm ergo spes es qm̄ cunctis fide-
lib⁹ eterna premia cōpromittis

HUGO. In hoc q̄ tu es. **RE**
parans. **HUGO.** hoc est cōdi-
nās mōtes. **RE** ap̄los ab p̄dicābū
i oēz framā i fines orbis terrarum
qui montes dicunt propter emi-
nentiam virtutum. **RE** et quia p̄mī
suscepērunt radios solis id est
doctrinam christi orti in hoc mun-
do quos p̄pasti. **VIRTUTE TUA.**

Cassi. q̄ p̄ eos fecisti m̄acu
la magnavit i maḡtudie vbi m̄ere
dulos ouerterent a f̄atōrūz āmā
cōe co ida durissima mollirent. **S;**
quēadmodū hoc ppauerit conse
quēter exponit dicens. **accidit potē**
tia. i induitus maiestate sua. hu
manitas enim dñi verbi potesta
te precincta est ut q̄s h̄o nō h̄uit
virtus diuina prestaret. **Venit de**
post q̄ per allegoriam montium
dixit ap̄l̄os esse prepatos nūc ex
ponit quid per eos dominus fuit
operatus dicens. **qui conturbas**
profundum maris. corda impio
rum dicuntur profundum maris
profundius mersa in mari h̄ sc̄li

Hugo Horum corda dicit
conturbata id ē ad
penitentiam mota per predicatio
nem a miracula apostolorum per
quos etiam conturbas. **Sonuz flu**
diuum eius. id est ipetuosas pri
cipum mundi huius contradic
tiones quorum aliqui conuerteban
tur ad fidem de quibus subditur

Urbabuntur gentes iad pe
nitentiam. a timebunt. **dē cōmu**
nī populo multū qui habitat ter
minos. id est ubi cunct̄ terrarum
a hoc a signis tuis. quia vobis sig
nis miraculorū ad fidē sūt ouerti

Nicolaus Et quia aliqui
exuent de pecca
tis in matutinis hoc est in tempore
iuentutis et aliqui in respe sene
cūtis. Ideo subditur **Lexitus.** id ē
conuersio quorumdam de peccatis
erit **matutini.** Itmpore hoc est in
uentu. a latiquorum **respere.**

seneclutis a horum exitus **delecta**
bis. id est delectabiles facies an
gelis quibus est gaudiz devno
peratoē penitentiam agent. quā
to magis de multis conuersis dele
ctan **Augustin⁹** Vel ma
tutinum significat prosperitatem. a respera
significat tribulationem seculi.

Cassiodor⁹ **Exitus** matu
tim est quā
do aliquis ex mundi istivis felici
tate ad dominum conuertitur sal
uatorē. **S** autem dixit a respe
delectabis significat tempus quā
do grauia pacientes in obscurita
te tribulationum ad dominum re
munt creatorem qui merores eo
rum conuertit in gaudium. Itaq̄
i exitu vtroq; delectabitur domn⁹
q̄ndiq; deuotos p abūdātias sue
largitatis. **Hugo** Cōsequē
acq̄rit **Urbabuntur** ostendit
causa cōuerſionis gētiū. **D** o tu
xp̄el **Whitasti.** p legatos ap̄l̄os
tuos **Terra.** a eccām de gētib⁹ col
lectā. **E**t inebriasti cā. p doctrinā
ap̄l̄orū. multiplicasti locupletā
cā. a multiplicati. locupletasti cā.
Iero. dūversari opib⁹ grātā
i. Itaq̄ **H** lumen dei id
ip̄l̄s cōuerſus. **Repletū est aquis**
a domis sp̄s sāti p baptismi ab
hucio. **Hugo** Et hec dona diā
nē. **T**ur aque q̄ mū
bāt a fecidāt aias hoim. **S;** abhuc
magis locupletasti cōuersos ad fi
de q̄p parasti cibum illoz. id est
corpus tuū de disti cibū in cibū.
quoniam ita est preperatio ei⁹.

to eius. et non ab alio sed ab ipso domino paratur hunc cibus. et de propria carne sua. O magna dignitas populi conuersi quod non indignum totum habet sed ipsum dominum quod non viles vel insulsum preparat suis fidibus cibum. sed preciosum corpus suum sicut ipse dicit Ioh. vi. Namque ego dabo caro mea et per misericordiam tuam multiplicetur tu deus qui es. Ruios eius. et apostolos et predicatorum ecclesie inebrians. domini spiritus sancti Alia translatio habet ruios eius iebria quia apostoli et predicatorum ecclesie per initium bene dicuntur ruius quod doctrina fidei manans a fonte Christi de currit per ipsos tanquam per ruios ad corda aliorum per quos o deus multiplicat gemmam. et germina eius. et ecclesia per doctrinam eorum crescat fides in fide et ex credentibus alii credant. Sed ad hoc quod germinet faciat fructum necesse habet irrigatio niente additum in stillicidiis eius. et in simplici doctrina eccelle letabatur germinans. et inchoatas et novas in fide qui nutrit lactea doctrina et exemplis sancto per tanquam guttis doctrinazz et merito letabatur quod tu. Benedic corone. et multitudinem credentium tibi vivit corona in signum victorie. **Jeronim⁹.** quia sanctos premis et temetip; eorum agminibus coronabis.

Hugo. hec autem corona sancto cum dicitur esse. Amorem benignitatis tue. quod in anno geste redemisti nos. **Glo.**

Annus benignitatis domini meipsum primo eius aduentu et duratusque in fine seculi. Et in hoc anno camea pietatis. et iusti qui suscipiunt semen verbi dei per suam gratiae spiritualis amplebunt veritatem bonorum opum. Ingaescent speciosa decti.

Cassiodoro. et gentiles qui a deo dicebantur deserti quoniam ad eos nullus propheta missus fuerat. qui pingues magno munere divinitatis effecti sunt quoniam ad eos apostoli per predicationem sciam puenit. et gratia domini per fidem speciosi facti sunt. quos pridem incredulitatis materies horrenda turpabat. et collerat. et menses quod ipsi sunt post apostolos celum. exultacōe accēderent. quod prestante domino pueniunt ad eternum gaudium per tolerācōe passionum.

Jeroni. Nobilitati sunt. sed emendatione immortalitate perpetua. Arietes ouium.

Cassio. et apostoli et reliqui sancti qui doctrinam per bona vice exemplo duces extiterunt propter xpianos et valles.

Jeroni. riti qui licet coronam non accipiunt tamen abundat frumento. et fructibus eternae vite alunni. et inabunt in gaudio. et hymnum dicent. Ioseph. pmiscue et ex utroque se xu electi per diversorum meritorum dominis perpetuas domino cantunt laudes.

Cassi. Intelligamus propter illū beatū qui venit ad dominum christum qui suavitate letatus est. et sciimus ineffabilem beneficium quod tantum legitur exultacione celebratum.

hymnū q̄ eius quem p̄mō su
psalmi pm̄serat q̄nta grā d̄uer
fitatis ornavit laude incarnacōis
eius mirabili breuitate describēs.
Et qd̄ mundo p̄stiterit fidelis insti
tutor edocuit. Ad postremū i resur
reclio ne ventura vniuersos sanctos
eius ymica dicit exultacone in eo
gaudere. Sica p̄nīa mirabili bre
uitate narrauit ad sp̄z maximā
cōcitandā futuā nobis p̄mia p̄mi
fit Tribue rex celestis vt a nos ere
pti ab ariditate peccati dono mie
tue copiosi dītati sc̄y iungamur
gau^t Iero. Et si nō meremur ho
dīs Iero. norai p̄mīs v̄l coro
nis saltē veniā cōsecuti pena carea
mus futuri Cassi. Per te iesu
iudicij. Cassi. christe sal
uator mundi qui es benedictus in
seculorum. Amen.

Psalmo. lxx.
Vbilate dico om
Titulus In finez cantici p̄s resur
reclio Aug⁹ qm̄ gens indea
m̄s. Aug⁹ sp̄e resurrectionis
mortuoz h̄ns se solaz ad beatam
vitam putabat resurrecturam.
Cassi. eo q̄ m̄e ceteras nacio
nēs q̄ adhuc idolis ser
uiebant solā lege; de iheri habere
videba Aug⁹ Sc̄dm qua; vi
tur. Aug⁹ uendo et h̄ ha
beret bona carnalia i resurrecio
ne mortuo tū talia sperabat de q̄li
bet h̄ gaudebat vñ de p̄pagacone
filio Cassi. Ecce gētēs p̄p̄cie
rum Cassi. sp̄u preuidēs esse

creditoras huī psalmi canticum
profudit afferens sp̄e illam resur
reclionis nō soli fideles ex iudeis h̄
vniuersitate de cunctis gentibus
habitū. Hugo per qd̄ a nos
ram. Hugo. Mortamur in
hoc p̄s vt de resurreclōe xp̄i gande
amus aī eā sp̄em nēe resurreclō
mis ponā. Cas. Vn̄ oīa predi
mus. Cas. dīaz p̄fuationē
iudeoz q̄ se dicebāt solos ad bea
tam p̄e omnibv̄itā p̄tinere. Sc̄a
mater ecclia spe gn̄atis resurreclō
mis letavniūs ab canticiet ad
psalmū inī. Hugo. Vt
tans aīt. Hugo. Vbi
late deo oīs terra. v̄ omnes habi
tantes in terra. Aug. in vocem
vel in ecclia. Aug. prumpi
te gaudioz si nō potestis verboz.
Non enī verbis iubilat h̄ sol⁹ gau
dencū sonus reddit q̄i p̄tientis
cordis in voce; leticiāq̄ p̄cepte rei
que verbis explicari nō possit.
Cas. Na; iubilatio dicitur ex
ultacō cordis que nec ta
ceri nec p̄e magnitudie sui p̄t ex
plicari. Sequitur psalmu; dicit
nomini. Hugo quod est ille
eius. Hugo. sus iū salua
ti estis Ille cōuenient p̄saltit qui
qd̄ ore laudat. h̄ implet opel da
te gloriā laudi eius. vt sicut ei v̄
cibus iubilatis ita m̄ eū bonis acī
bus gloriemini v̄identes h̄os
bona opavrā glorificent patrem
restrum qui in celis est sicut est d̄
kud. Non nobis domine. non nob
sed nomini tuo da gloriam. vbiq̄
do et omni studio manē gloriā

fugien **Cassi** Ne fragilitas
dam. humana lau-
dibus suis agitat erigi quod magis de-
teat iusta interpretacioe culpari.

Hugo Ad hanc ecclesia ubi
lat in allia a hymnis
psalmum dicit in psalmodia. dicit
gloria cui post psalmum inclinando
dicit Gloria patri. **O**cite domini et
ad honorem dei. Quare dicendum est deo
cui ipse oia sciat. Solucio quod cōfes-
sio laudis eius utilis est nobis. **q**ui
terribilia. ut metuenda sunt opera
tua domini. **I**ebo. quod potestis adorare
in me. **E**ccl. et non potestis compre-
hendere. Quoniam qui videntur qui eleati sunt
reprobati. Et de patribus qui videbantur
qui reprobati. et eleati sunt. vel de po-
pulo iudeico electo et postea repro-
bato. et de gentibus primis cōde-
natis et postea. **Collect**. Et quod a
stea electis. culta sunt
indicia dei time illi in terribilibus
opibus suis a nobis superbit ne tibi
non parcat quod ramos naturales viz
iudeos abscondit et reprobauit quod
abscondit demonstrat. cum subditur
In multitudine virtutis tue mentie-
tur tibi in. **Cassi** Multitudo
michi tui. **Cassi** virtutis Christi
erat quod ipse cuabat hoies diversa
infirmitate laborantes. Sed in hac
virtute mēciebant inimici eius quoniam
dicebat hec signa in bethlebū fā-
cit. mentiti sunt etiā quoniam Christus dixit
videbitis filium hominis venientem
in nubib⁹ celo. Et illi dixerunt Bla-
sphemauit. Quis abhuc egemus
testib⁹. Ad postremū. mētitū sunt
in multitudine virtutis eius quoniam p⁹

resurrectionis gloria data precium a
custodib⁹ dixerunt dicitur quod vobis
dormientib⁹ venierunt discipuli eius
nocte a furatis. **Hugo** Mēti
sunt eum. **Hugo** unde eti-
am patrōres domini quod licet sciat ipsum
virtuosum forte ad iudicandum
et punitendum patrā. tamen non cessant
peccare quod est mētitū deo. quoniam promisse
erūt in baptismo se non peccatores
quoniam renūciauerunt sathanam et omni-
bus pomis. **Cassi**. Postquam dixit
p̄pis eius. **Cassi**. inimicos dei
fuisse mētitū osequentes amoneat
gñalitas ut veraciter adoret dominum
christum cui dicitur. **O**is frā adoret te deus
Hugo vero cor de tanquam suū
creatore ē. et psallat
tibi. tamquam suo redemptoril psalmū.
bone opacōis. **H**icat noī tuo. sed ē
ad honorem noīs tui. Deinde ad ope-
ra dei considerāda inuitat nos dices
Letite. ipsissimib⁹ fidei. et videte.
ut lūce cordis intelligat opa dei.
Jeronimi metuenda quo
de. **M**ōnus repro-
batur et alter eligitur. Reproban-
tur iudei. et eliguntur gentes. Duo
etiam in lecto uno. unus assume-
tur et alter relinquetur.

Gregorii super euangeli-
um. **V**nde nos valde solliciti esse de-
temus ut in omni quod agimus.
omnipotentis super nos constituta
domini timeamus occulta. ne du-
mens nostra exterius fusar a sua
sevoluptate non reuocat intus con-
tra eas. index terribiliter aduersa
disponat quod intuens propheta
3.ij.

subiungit. **TERRIBILIS** in consilijs suis
per filios hominum videt namque propter
alius misericorditer vocatur. alio
iusticia exigente repellitur. Et quia
alia parcerunt. alia dominus irascere
potest: expavit propter haec propter
penetrare non potuit. Et quem in quibus
dam suis sententijs inflexibilem vi-
bit. terribilem in consilijs esse omen
mora. **IERO**. de una massa omnes
fuerunt creati. et alii eliguntur alii
autem reprobat. **HUGO** cum domi-
nus est terribilis sed etiam amar-
abilis unde subditur. **Qui** conuer-
tit mare in aridam. et amatores hu-
iis mundi qui in hoc seculo quasi
in mari magno submergitur. co-
uertit in aridam. quia iam excepti de
piculo sitiunt iusticiam. et desiderant
seruire deo. et ipsi conuersi in flu-
mine. et in hac mortalitate. per tra-
fibunt pede. et faciliter et sine peri-
culo. flumine dicitur mortalitas hu-
iis vite quam in ipsa alijs veniunt alijs
succedunt. Juxta illud eccl. et Ge-
neracio preterit generacio adue-
nit. Hanc mortalitatem conuersi ad
dominum securi transeunt quoniam cur-
sum vite sue in pseuerancia boni
opus finiunt. Et notabiliter dicit
pede in singulari. Sunt namque duo
pedes quibus transducitur flumine se-
cuti. scilicet necessitas et voluptas. Alii
per transeunt hunc mundum duobus
pedibus qui accipiunt bona tempo-
ralia ab necessitate; et ab volunta-
tem. boni vero uno pede transeunt
qui a rebus transitorijs tantum.

ad necessitatem sumunt et nichil
de voluptate. Et cuius transierint se
eure piculum huic seculi pueri
mus ad portum felicitatis extre-
mum letabimur in ipso. sed enim in ipso
Qui dominat in virtute sua. ipsa
et non ad tempus sed in eternum.
sicut dicit Danielis vij. Potestas
eius potestas eterna. Hanc potest
statem concomitantur duo. scilicet
misericordia et veritas secundum quod si-
citur puerbio. xxviii. Misericordia et
veritas custodiunt regem. de miseri-
corbia autem dicit. **O** culti eius su-
per gentes respiciunt. quia repro-
batus inde elegit per suam miseri-
cordiam gentilem populi ipsos
ad fidem vocando. **D**exteritate vel ini-
stitia ipsius dicit cum subiungit
Lqui exasperant deum sicut in di-
qui dixerunt. Non habemus regem
 nisi cesarem. **V**el sicut inquit qui
exasperant id est ab ira provocat
deum semper peccando. non eral-
tentur. **I**seb potius deprimetur in
semetipuis. quando iustus comi-
nationes suas implebit. Deinde
hortatur getes redemptas ad lau-
dem dei dicens. **B**enedicite getes
deum noster. **NICO**. **I**psum laudab-
strum. do. et auditam
facite vocem laudis eius. Ialios ad
laudem consimilem inuitando cu-
ius causam subiungit. **Q**ui posu-
it animam meam in vitam ipsam
reuoando per gratiam suam de mo-
te peccati ad seipsum qui est via ve-
ritatis avita. **J**ohannis. xliij. Et non
solum ad suum seruicium vocavit
me sed etiam in ipso pseueracia;

michi debitynde subiungit. Et nō
debit in cōmōdationē pēdes meos. I
id est firmavit affectus volūtatis
mee in proposito bone conuersaci
onis. Sed posset aliquis dicere tu
dicis te non esse commotū. It qd
mirūz quia non fuisti impulsus. e
Ad hoc respondet q̄ imo. **Q**uoniam
probasti nos deus. Id est pro
bari nos pmisiſti per diuerſas te
ptationes. **L**igne. Id est acerbitate
tribulationis. Nos examinasti. I
ut purgaēs in nobis maculas vi
ctorum. sicut examinatur argen
tum. **T**ranslacio hebraica habet
sicut oſlatur argentum quia sicut
argentum purgatur per ignem a
ſordibus ſic anima per penitentie
tribulationem a ſordibus concu
pientie terrene mundatur. **I**n
duxiſti nos in laqueu. Non dece
pcionis ſed probacionis. nō cul
pe ſed penitentias ſicut eſt inſiemē
ta paupertas et mortalitas. po
fuisti tribulações in dō ſo nō. I
quia nos per superbiam eretos.
castigationibus ad humilitatem
curuſtil. impoſuisti. Id est impōi
permisisti homines. Id est prela
tos et p̄ncipes. ſup capita nra. I
Augustin⁹ Toleramus quos noſi
patimur ſuperiores aliquando q̄s
nouim⁹ p̄iores. bonū eſt eminvt
conſideremus nos peccatoēs eſſe
et toleremus impositos ſuper ca
pita noſtra ut et dō conſitemur
quia digna patimur. Quid enim
idigne pateris quod facit qui iu
ſtus eſt. **B**ernhardus m. vii. ſer.

monem de aduentu. Quod ſi tam
manifeſte in diſiḡ innotuerit alcu
ius prelativitavt michil omnino
diſsimulacionis vel excusacionis
admittat. ppter elū tamē a quo
eſt omnis potestas. ipſum quem
modo talem nouim⁹. exelſū repu
tare debeamus. non presentibus p
ſone meritis. ſe d ordinacōni diui
ne: et diſtati ipſi⁹ officijs deferēt̄
Aug⁹ Seuice videtur deus nū
ista facit. Ne metuas
quia pater eſt. nunq̄ ſic ſeuit vt
perdat. Quando maleviuſ. ſi par
cit: plus irascitur. omnino iſte tri
bulaciones flagella ſunt corrigen
tis. ne fit ſentencia pumens.

Hugo Adhuc ostendit q̄
deus eſt laudandus
quia bat victoriam in temptatione
vnde dicitur. **R**anſiuimus p̄ ig
nem et aquam. Id eſt per aduerſi
tatem tribulationis et per felicia
tem proſperi

Augustini

Quando res ſunt angūſte que iſe
licitates dicuntur in hoc mundo:
quasi ignis eſt qui vrit. quando
res ſunt proſpere et abundancia
ſeculi circumfluunt. quasi aqua eſt
que coiſtumpit. Vide ne te ignis tri
bulacionis exurat ut crepes p̄ im
patiemcam. neq; aqua corrumpat
ſubmergens te per proſperitatēz.
Firmus eſto aduersus ignem. co
qui te oportet tanq̄ vas ficiū. mi
teris in caminum ut fieri metur q̄s
formatum eſt. Namvas ſi ſolidia
tum in igne non fuerit tanq̄ lutū
in aquam ſoluetur. Cum autē te

ignis tribulacionis crepare non
fecerit aqua p̄ speritatis non fue-
ris submersus. Enataueris p̄ di-
sciplinā. transis ab ēquiem. Vnde
sequitur. **Hugo** id est edu-
ceduxisti. **Ces** Lnoꝝ
de temptatione aduersitatis et p̄
speritatis. in refigerium.

Iero hoc est in eternā beatitu-
dine. dñe vbi est requies eter-
na. Vl in hijs tribus versiculis p̄
dictis martiū oībity victorias q̄s
in diversis passionibus meruerit
qm̄ p̄ laqueos. p̄ cruce. p̄ v̄bera. a
p̄ ignes. estus. aquas. a alia diu-
sa supplicia ad vñ eos dicit refri-
geriuꝝ v̄ xp̄m dñm puenisse.

Col deinde membra christi lo-
quentia in numero singu-
lati oībunt qd de ipsis fieri tribu-
lacōib⁹ transactis. Vnde in psa-
ma ecclie dicunt. **Introito i do-
mum** **Cap** in illam celestem
tuaz. **Cap** v̄ iherusalem. in ho-
locaustis. Holocaustuz em̄ dicit
totum incensum. Et q̄ se superius
examinatum igne dixerat sicut ar-
gentum. iuste se holocaustum h̄o
est purgatam a delictis animā su-
am oblatuꝝ. **All** Vl introito
rum dicit. **All** in domū tuā
in holocaustis. q̄ ignis tuus diu-
nus cōsumit totum corpus meuꝝ
sic vt non ēmanebit aliqd mortale
in carne mea neq; aliqd culpabi-
le i spū meo itavt nichil mei rema-
neat mibi a totum sit tibi Hoc at-
erit in resurrectione iistorū quan-
do hoc corruptibile inderit incor-
ruptionem et hoc mortale corpus

induerit immortalitatē ei: tūc Leb-
dam tibi vo **Cassio** id ē tau-

ta mea. des tuas
sub perpetuitate decantui et cum
angelis protestatib⁹ thronis a do-
minacionib⁹ ymnū tue mie semp
edicam. Hec enī sunt vota fidelū
Hec desideria simpliciū xp̄ianorū
vt in illa societate recipiantur qui
se fidei a op̄m sanctitate deo iunte-
rūt. q̄ votal distinxerūt labia nra

Augusti que est distincio
i votis. Hec est di-
sticio vt te accuses. illū laudes. te
intelligas creaturā. illū creatorē.
te tenebras. illū illuminato rem.

Vel ad l̄am p̄ iste versiculis sic
expo. **Hugo** reddat tibi vota
mi. **Hugo** mea scdm illud
Vouete et reddite deo v̄ro. que di-
stinxerunt & distinxerūt & discreverūt
in se cōtūt labia mea. Translatō te
braica haret que pmiserūt labia
mea. Jepte em̄ in distincio a m̄di-
scere voulit et i deo nō debuit rede-
re de quo habeat iudicū xi. Vn dicit.

Augustin⁹ qui stultus
fuit i vñcō
et impius in redendo. **E**t locu-
tum est os meum in tribulacione
mea. i p̄ int̄vita in qua tribulor
pmisi dicens. **H**olocausta me-
dullata offerā f. Holocaustuz di-
totuz incensum. Et me nulla que ē
pmiguedo in osse fiḡt deuotione;
et amore cordis. dicit ergo eccīa.
holocausta. **Glo** v̄ meipsum
medullati. **Glo**. totum i am-
ma a corpe cū medulla & cū deuoci-
one int̄imi amoris. Offerā tibi ai;

incenso. et cum oratione. arietū.

*id est apostolo: cum qui sūt duces
gre^{ci} **Augusti**. Marime arie
gis. te^s orant pro
greg. **HUGO** *Offerat tibi* bus.
similē boues.
*et predicatoris qui terrena corda
vomere predicationis scandūt et ad
faugē bonorū opm ferenda; apta
reddūt. Et addit cum hircis. id ē
cum peccatibus penitentibus q
phircos signē. p^rf feditatē p^ctī.**

Cassio *Sed p hoc cum bov
offert ecclesia qn̄ cō
uersi christo dño confitentur.*

HUGO *Et si quis querat cur
totā tanta offers do
mino. Respondet. **A**mitte lpsidez
laudite p obedienciaz. Fides em̄
aurē obediencie apit. et narrabo
vobis inq̄lōmes q timetis deum.
qn̄ timentibus deum predicādū
est verbum eius. quanta lvi^s bñ
ficial fecit aje mee. Primo dedit
michi graciā orandi. Vñ dicit
Ad ipsum ore meo. Let non atie
no sicut faciunt illi qui p alium p
curāt dicere horas suas. clamaui.
Clamor enim exprimit deuocōem
corbis vñ versus. Non vox sed wtū
damat i aure dei. Ergo ore suo da
mat qui domio puer et deuote sup
plicat. Deinde dedit mihi leticiam
spūalez; q ex ore predit. Vñ sbbit
Let exultau sub lingua mea.*

Cassi *Sub lingua dicit m̄ cō
scientia qz cor nostrū
is lingua nostra est vbi tacita co
gitacione laudamus dominum cū
mentis exultatione.*

HUGO *Ille aut̄ clamat sub
lingua cum gaudio
quē non remordet conscientia. De
inde debet michi odiu; peccatiū
de dicit. **I**niquitatem si aspergi
corde meo non exaudiet dñs. Si
ponitur hic pro non quasi dicat.
Sciebam q peccatores non exau
dier dominus sicut dicitur. Jo. ix.
Et ideo vt exaudiret peccata non
aspergi multum odiu. Quod em̄
multum quis odit: hoc nō potest
aspicere. Iniquitatez in corde aspi
cit qui i delectatione consentit. **V**n
de Mat. v. Qui viderit mulierem
ad concupiscendam eam. iam me
chatus est eam in corde suo. Et qz
non aspergi iniquitatem ut dicunt
est. **P**ropterea exaudiuit me de
us. In bonis obtainendis. a inten
dit roci deprecationis mee. In ma
lis amouendis. Vnde pro hijs oī
bus gracias agens dicit. **G**ene
dicus deus qui non amouit orati
onē meā misericordiā suā a me.*

Cassiodo *Duo ista sunt
conexa quando
deus deprecationem non amouet
misericordiam suam sine dubita
tione con. **Ieroni** Naz. semp
cedit. pie aures
eiūs iustorum precibus patent*

Augustin *Sed multi lan
guescant i orā
do et cum in nouitate sue conuersi
omis feruentes sint postea quasi
negligētes securi fiunt. pigescit
animus. intercumpit oratio. Et
cum tu dormis vigilat hostis. cre
scut temptationes. ppter ea p̄cipie*

dominus q̄ oportet semp orare a
nunq̄ de **Cassii**. Sancta mē ec
cere. **Cassii**. de cōfessione p̄s
salutariter gentes allocata est ut
generaliter in dñm laudib⁹ occupē
tur quatin⁹ supnū desiderium: mū
bi nobis tollat affectū docuit nos
etia qm̄ de diversis clabib⁹ q̄s hic
populus sustinet xpianus dei mi
seracione liberat a ad illam felicē
patriam ipso largiente pueniat
Promissio singularis. sponso desi
derabilis vt hic ipso protegente
valeat custodiri. et ibi eode largi
ente in eterno p̄mio collocai. Hoc
si fixo animo semp intendim⁹. nū
q̄ iphius mundi picula formida
mussed cum leticia summā canta
bimus qd̄ in huius p̄s fine scri
ptum ē. būdītus dñs q̄ nō amo
uit orōem meā a miā suā; a me
Aug. Cu; videris nō a se amo
Aug. tam orōem tuā securus
esto q̄ nō cā te amota mia ipsi.
Iero. Nos ḡ supplices dñm de
precemur vt aperiāt au
res suas ab p̄ces nrās a ipse nos
data p̄tō q̄ remissione de p̄ntib⁹
erūpm̄s eripiat. sibiq̄ holocaustū
putū effectos. mactatis vicis ag
mībus sc̄o q̄ iugat. cui cū p̄ea
spū sc̄o ē honor a glia in ss. Amē.

Psalm⁹ lxvi.

O **Eus miserea**
Titulus In finē in ym
nis p̄s cantici dauid.
Hugo In precedenti p̄s iū
tat nos p̄pheta ad iū

bilandū p̄spere re surre dōmis glo
riam. sed quia nec iubilare nec p
uemire ad gloriam resurrectionis
possimus sine misericordia diu
na. id hanc petit in hoc psalmo
Cuius tituli sensus talis est.

Cas p̄s cātici sic dictus q̄a so
la humanae vocis modu
lacione canebat mittens nos in fi
nem id est in **Hugo** conue
christum. **Hugo** mit da
uid a cui lib; fidei peccati in ym
nis a in laudibus exhibendis dō.
Intēcio psalmiste est hortati nos
ad laudem dei. Propterea igitur in
persona fidelium primo petit dei mi
sericordiam a benedictione vt ab
eius pueniat noticiam dicens.

O **Eus miserea** **Nico** Pec
tur nostri. **Nico** cata
nobis remittēdo et benedicat no
bis. I multiplicant nos in bonis
spiritua. **Iero** Benedicē ergo
libus. **Iero** que succedit mi
sericordie talis est ut mortificata
dominacōne carnali spiritum fac
iat trium. **Olo** Benedict em
phare. **Olo** creator creatu
re ipsam multiplicando numero
a merito. Et benedicit creatura ce
attri eum corde voce et ope laudā
do a oē bonū qd̄ habet ei ascrīdo
Aug⁹ Multis enim modis se
dici a deo. **Ali⁹** vult benedicētha
beat plenam dōmum necessarijs
rebus temporalibus. **Ali⁹** vt ob
tineat salutē corporis sine late. **Ali⁹**
vt sanitatem corporis consequeatur
cum egrotat. **Ali⁹** desiderans fili

et vult benedicere habeat post eri-
tate et similia vota locum. **H**ec dat
deus tam malis quam bonis invenit
in hoc mundo a quodque plus ma-
lis quam bonis. Quid ergo dat precipue
bonis a iustis misericordia prophetarum
sequenter petit dicens **L**lluminet
vultum tuum.

HUGO. vultum
sup nos. **H**UGO. appelle
lat ymaginem dei nobis impissa;
orationem secundum quam factus est ho-
mo ad ymaginem dei quam petit il-
luminari. Ac **A**ugustinus dicit.

Sum in tenebris perducitur sed radio
sapietie expelle tenebras meas
ut fulgeat in me ymago tua. Vel
ad hanc illumine vultum tuum sup nos.

IERO. Ut non illa tristitia videa
nos in peccatis nostris
sed gaudente in virtutibus. non illum-
senciam iudicemus sed premamur et mise-
reatur nos.

CAS. Necessaria ita
est.

COL. Et hoc est quod
saluamur. **C**OL. Orat ecclesia di-
ces. Tua nos domine semper gratia preueni-
ata sequatur ac bonis omnibus iugi-
ter prestet esse intentos. Ad hunc
enim finem petimus illuminari. **A**T-

cognoscamus in terra viam tuam.

Et quam securius eundum est ad te.

AUG. In qua terra est in omni-
bus gentibus. **E**t quia est
viaria salutare tuum ut Christus ihesu;

IERO. Vbi enim nos habemus in
latinis salutare in hebreo
ihesu dicitur.

HUGO. Postquam si-

uemire exorauit proposita iusta loqua
ad confessionem a ad laudes dei dicens
Confiteante tibi populi deo confitean-
tur tibi populi oes confessione perducatur
se primo accusates a postea confessio-
ne laudiste. **A**UG. Quid times
laudantes. **A**UG. Confiteri oportet
ad epiphany tacitusque posses libertati
confessus. Te replende te emenda. Il-
lumina lauda et glorifica ut a ipse remeas
inuenias te punitorem tuum et exhibe
at se tibi salvum. **H**UGO. et quia
torum tuum.

HUGO. ista con-
fessio non ad supplicium ducit sed ad
gaudium idei subiungit. **L**etenst et
exultat getes. **L**etenst in aia et ex-
ultat in corpore quam iudicas. Iudica-
tibus Ixpolos in equitate. Iudicato in
cuius secundum.

CASSI. Nobis est quae
moneat getes letari et exultare cum
ipse proposita dicat dominum iudicatum.

Metuere magis propter rea conscientia que le-
tarum cum audit verace dominum iudicatur.
Sed illos monet letari quia iam confessi
poterant formidare ne quintus iudicium fu-
tuum. Illis enim non index sed aduocatus
est Christus. qui se proposita confessione dampnauer-
tum. **G**audeant getes que faciem
iudicis in confessione prueniente meru-
erunt. **E**t tales getes in terra diri-
gis. ut recte vindicetur ne queat erro-
re dyaboli. **I**ERONIMUS.

Vel dirigit eas in via vite data re-
missione peccatorum.

HUGO. Deinde repetit ver-

bum ad maiorem exhortationem

confessionis dicens.

Confiteante

tibi populi deus. sua peccata cōfi
trātūr tibi populi omnes. laudā
do tuam diuinitatem. terra dedit
fructum suum. Terra est sācta ec
clesia que in suis fidelibus post cō
fessionem facit fructum suum peni
tēcie et satisfactionis. Sed q̄ ne
mo fructum boni operis facere pot
sine benedictione a gratia dei. Ido
subiungit. **Benedicat nos deus**
deus noster benedicat nos deus.
Hec triplex benedictio tāgitur nu
meri. vi. vbi dicitur. **Sic benedice**
filiis israel et dicetis eis. Isra
el benedicat vos dominus a custo
diatis. **Ecce benedictio patris.** on
bat dominus faciem suam vobis.
Ecce benedictio filii. Sequitur. **Et de**
vobis pacem. **Ecce benedictio spi**
ritus sancti. Ecce trinitas con
fitatur vñ esse deus cōtinuus vñ
deum metuendum esse pronūcias
dicens. Let metuant eum omnes fi
nes terre. Ita. **NIC** ommiūz
q̄ iudicem. **NIC** ad pum
endum poten
tissimum.

Intueamur quē admodum timor
dei inter magna postuletur mune
ra quando post benedictionem pe
titam. eius metus concebi terre si
nibus exoratur. **I**st enim timor in
ter prima dei munera qm̄ qui illū
timere noēt a amāe non definiūt.
Sicut a salomon dicit. In cūm sa
pientie timor domini. **H**oc timor iste
non ex humana trepidatione con
tingit sed diuina inspiratio p̄stat.

NICOLAUS. Iste psalm⁹
est etiam pro

pletia de christi incarnatione quā
antiq̄ sum me desiderauēt. **Vn**
de p̄pheta in persona antiquum pa
trum xp̄i abuentū precat dicens.
Deus misere at nū. mitendo
nob̄ saluatorem. et bñdicat
nob̄. offrendo suā grā. **L**ilumin
vultū suū sup nos. **I**clarificādo mi
raculis filiū suū q̄ dicit̄ vult̄ p̄is
q̄ eius p̄magō sic ad colos. & dicit̄
In q̄ habem⁹ redēp̄ cōfēma remissi
onē p̄dōz q̄ est p̄magō dei misi
bilis. hūc clarificauit p̄ miracul
āū mortē et p̄ resurrectionē p̄ mor
tem. **E**t. **I**pse misereatur nū. libe
rādo nos a gelēna p̄ sanguinem
filiū sui. Dēmē querit sermonem
suū ad xp̄i dices. **L**vt cōgnoscam⁹
in cravīa tuā. **V**ia xp̄i cognita fuit
int̄ hoīes cōuersādo dōcēda mira
cula facēdo. **I**n oībus gētib⁹ salu
tare tuū. **I**qr̄ salutis p̄ xp̄m sc̄a noti
ficata ē oībus gentib⁹ p̄ predicati
onē ap̄l̄ ox̄ sc̄d̄. qd̄ dī in p̄. xviii.
In oīm terrā exiūt son⁹ eo xl̄. cōf
tran̄ tibi pp̄li de. **I**cōfīdo tuā di
uinitatē. **C**ōfītan̄ tibi pp̄li oēs.
impēndō tibi latrē & dīni cultus
seruītūtē. letētē & exultētē gētes.
de sua cōcē ad fidē pp̄i. **L**qm̄ iudi
cas pp̄los in eētate. **S**e disponētēs
p̄ opa insta. wōcādo ad fidē sine p̄
sonay accep̄cōe. **V**n̄ petrus vītē
vocatōez cornelij iūstī dīrit actu.
P. In veritate cōpēri qm̄ non ē p̄so
natū acceptor deus s̄ in om̄ gēte
qui timet dēū & opa iūsticā acce
ptus est illī. **I**deo subditur. a gen
tes in terra dirigis. **I**m viā salutis
et iū. **C**ōfītan̄ tibi pp̄li deus ahi-

an ut tibi populi o nites. Hoc qd sequel terra debit fructu suum.

Iero. Sacta maria de fra nrā.
de hunc nostro de nostro
lmo protulit filium suū.

Hugo. Et totum corpus su
oem seminis natū sed tm ex carne
virginis formatum ope spūs sā
di. Hanc terram beatissimam vir
ginem mariā toto cor dis affectu
diligere et honorare debeamus que
nobis debit fructus de quo redēpti
sumus de quo pascimur et vivimus
de qua terra. Jeremie. xlvi. dicitur.
Apia frat germinet saluatorē.

Nico. Et qd vocandi ab fidem
baptizandi erat in no
mne trinitatis scdm qd habetur.
Math. vltimo vbi dicit. Tūtes do
cce om̄s gentes baptizantes eos
in nomine patris et filij et spūs sc̄i.
Id subditur benedicat nos de⁹.
pater deus noster. Ifig. bñdicat
nos deus. Spūs sanct⁹. Dicit em̄ be
nedicat in singulari ad notandum;
vnitatem essencie in deitate. Et dic⁹
deus ter ad notandum trinitatez
in psonis sicut ysa. vi. trinitas p
sonaz oñdit p seraphim ter sc̄is
clamacia. avntas eēncie p h⁹ qd
subditur ibidē. domin⁹ deus exerci
tuum et metuant eum oēs fines
terre. Inō timore seruili sed filiali q
est cum. **Cas.** O latissimo s fi
citate. dei cāpos s̄b bre
uitate suauissima p̄s iste cōplex⁹
est. Suplicauit em̄ bñno xp̄o vt ab
uētu suo benedicere nos larga pie
tate dignet quatinus salus mun

bi genitib⁹ exp̄data h̄mōt stat et
feudū mie iphius largi⁹ p̄cipiāe
Sic & et breuitate nobis dulcissi
mus. apphletie sue dignitate p̄da
rus qn̄ illud an̄ tot secula predixit
qd iam salubrit̄ mūdus agnouit
P̄ia rex eternus ut sic in humilitate
carmis te remisse cognouim⁹ ita te
venturum iudicem clementer sen
ciamus q̄ es benedict⁹ m.s.s. Amē

Psalm⁹ Ixvij.

Eurgat de

Titulus. In fine ps
cantici dauid. S̄esus
talis est ps iste diri
gens nos in finez v m xp̄m didus
est ps. **Cassi.** Quia sola h̄ua
cantici. **Cassi.** newatis modu
lacione canebatur. est d̄s apphete.

Glosa. qui agit hic de er
altatione christi
suorumq̄ fideliu; atq̄ de aduersa
tiorum.

Nicolaus. Scien
rūma. **Nicolaus.** du⁹ re
ro qd apostolus paulus ad ep̄lesi
os decimo exponit scripturam hu
is psalmi de missione spiritus sa
di post ascensionem christi dices.

Vnicuiqz restrum data est ḡcia
scdm mensuram dñ nationis chri
sti propter quo d̄ dicit Ascendens
in altum captiuam duxit captiu
tatem dedit dona hominibus. **Vn**
de ad litteram psalm⁹ iste est pro
pheta de futuris beneficj̄s p chri
stum exhibendis. Propheta iḡe
optans ch̄risti resurrectione; ait

Eurgat de v Eurgat xp̄ca

mortuis et dissipetur inimici eius.
et in dei qui in vindicta mortis Christi
per tyrannum et spesianum partem suam
erunt trucidati. partem captiuati. et par-
tim per orbem dispersi.

Augustin

Et fugiantur animo non corpore.
non latendo sed timendo la facie eius.

Cassiodoro cuius ubiq[ue] co-
stat esse presen-
tiam. Et additum qui oderunt eum.
ut eos signaret quod in sua pertinacia
pertinerunt. Aut deficit fumus de-

fici **Augusti**. Extulerunt se
at. iudei ignibus
obnoxii aduersus dominum. Clama-
tes crucifige crucifige. eum captum
illuserunt. pendente ira. et
vnde videntes tumuerunt mox vidi-
euanuerunt dispersi per universam ter-
ram sicut fluit cera a facie ignis
sic pereant peccatores a facie dei.

Hoc potest intelligi ut futuri in

diciumominetur peccatoribus quod

cui in hoc seculo sicut fumus se ex-
tollendo et superbiendo defecerunt.

Veniet in iudicio extrema damnationis

ab eius facie peant quod

eis dicetur. Ita in ignem eternum

Cassi et intuere quod per peccato-
rem in substantia sua non
dicit posse petire quod perpetuo igne-
torque di sunt. Sed dicit eos a fa-
cie dei perituros. qui nunquam ad gen-
tiam atque beneficia ipsius ventu-
ri sunt. Postquam dicta est pena pecca-
torum nunc iustorum remuneracio
ventura narratur cum subditur.

Et iusti epulentur. In eterno con-
summo et exultent in conspectu dei.

videndo ipsum facie ad faciem. La-
delectentur in leticia. Dic ex parte
duplex stola. scilicet corporis et anime
quam sancti expectant in regno ce-
lorum. Nam epulatio et exultatio
ad corpus pertinet. delectatio a le-
ticia ad animam. Unde puerbio.
ultimo domestici eius vestiti sunt
duplicibus. Postquam propheta narra-
uit penas impiorum et premia in-
storum torturatur populos ad lau-
dem dei. sed O cantate deo psalmum
dicite nomini eius.

Augustin

Cantat deo qui vivit deo. psallat no-
minis eius qui bene operatur ad glo-
riam eius. Et ita cantando ita psal-
lendo id est sic viviendo sic operando.

Litera **Cassi**. Id est cordare
cite ei. stra purificata
preparate quod dignetur sanctus dominus in
troire sine predicationibus. his cum
deos imbuitur sicut ipsa. propheta dicit
Parate viam domini rectas facite sem-
itas eius qui fiat istud si edicatur.

Aug⁹ qui ascendit super occasum
sum. et Christus qui resurgere
do a mortuis vicit corporis casum.

Cassiodori ut capti-
nem ducere non
captiuitatem quos dyabolus pec-
catis alligatis tenebat ob-
noxios id est reos vel debitores. Et
ne quis ambigeret quis ascendit
super occasum. consequenter subditur
Dominus nomine ihesu. ut nemo hu-
bita est deum esse salvatorem domi-
num quem nephanus in dei rebus
communem hominem trucidan-
dum esse putauerunt. Sequitur

Aurata est mō sedu cius. I. in cōscientia vestraybi deus solus vīb; et ingiter puritate mentis delectatur id est letatur seu placet. Et in pī qui vos in conspectu hōim turbat ipsi turbabunt a facie eius. I. viz patris orphanorum et iudicis vidua. **M**ihi quis est pī orphano summa index. **I**ero. Illi quā nūc tu viduatu. **T**ores et iudices dicuntur. et hac occasiō decipiunt et fallūt res iopū ostendit cui respicere coperit altissimus.

Cah. midātes a facie dei tales expellent. qui audient. **I**te in ignē etenū qui patut ē dyabolo et ageris eius. **A**ddi. **J**eroni. **D**e^obit quoq; santo suo. I. in aia fidelia hunc locū preparat sibi p gratiam suam.

Augustinus. **D**e^ous qui in habitare facit. videlicet homines Lm^o moris. I. vnum sentientes in domo. I. in eccia militante.

Col. Vnde translacio romana habet. Qui habitare facit vnamimes in **C**ah. In domo illi habitant qui se mutua caritate consociant. Simus et vnius moris ut ipse deus habitare dignetur etiā in no^m Aug. Qui at gracia sua bis. **A**sibi edificet hunc locum et non meritis eoz pcedētibus atq; ex quib; eū edificat vi de quid sequitur. Qui educit vmos. I. qui ligati sunt a dyabolo

in peccatis ne ambulent ivia p̄ce p̄tōi hos educē dñs. **L**i fortitudine.

Mi. Jōbz. Magis est iustifica re impiū q̄ celū et terrā creare. et ideo iustificare in pīū est opus magne fortitudinis. Et ab hue maioris fortitudinis videat q̄ aliqs nō solū predicto mō ligatus sed etiā qui iam in peccatis suis obstinati sunt conuertantur de quib; subdit. **L**similis eos. ledicit de peccatis. q̄ eraspe. **G**lo. p̄le quēdo bonos rānt. **O** & resistendo iusticie. defendantes peccata sua.

Cassi. **V**ñ pfecto fūt. q̄ habi tant in sepulcris. I. q̄ in fetidae carnali actōe sepulti sine vtroq; tam vinctos q̄ sepultos peccatis. gracia xpī educit in fortitudine. cū illi soluti. illi refuscitati sunt. Et ex vtroq; genere fūt idonei quibus constituitur locus sanctus. **C**ol. Quod at mō spūalit ei. **C**ad impletū est prius figuraliter ostendebatur. **V**nde se quitur. **D**e^ous cum egredieris in conspectu po^m **H**ugo. **V**ic ad puli tui. **H**ugo. Itām fāgit historiā egressionis domini de egip̄to ante filios israhel et alioꝝ beneficiorū que ostendit eis. **V**n dicit. **D**e^ous cum egredieris in conspectu populi. I. exēuntis de egip̄to precedens eum per diem in columna nubis. et per noctem in columna ignis ut legitur exo. xiiij. **L**cūz pertransieris in deserto. I. ducens eos videlicet ad montem synai.

Aterra mota est. I. quā mons

synai videbatur tremere. etenim
celi distillauerunt a facie dei sinai
a facie dei israel. descendentes i mō
tē synai q̄ nubes desissima opuit
mōte exo. xix. Ex q̄ nube stillabat
pluvia vñ subdit. **P**luuiā id ē
mānā voluntaria q̄ ad voluntā
te; eoy sapiebat segregabis de
us. q̄ nō fecit talis omni naciōni
hereditati tue. De qua dī. ysai.
xix. Hereditas mea israel.

Col. Et si tanta bñficia p̄plo iū
daico cōculisti multo ma
gis p̄plo tuo xp̄iano q̄ p̄prio sā
guine adquisisti. Vñ hec brā misti
te expomē. **H**UGO Ol̄deus. I
hoc modo. **H**UGO filiū dum
egredēris. vel e grediebaris de si
nu patris p̄ tuam sanctā meara
cionē apparens. In cōspectu popu
li tui. vt te visibile in carne ondēs.
Et postea cū p̄transieris in deserto
ad gentes ouertendas p̄ p̄dicacō
nem ap̄loꝝ. Fra mota ē. et trena
corda gentiliū cōmota sunt ad pe
nitēciā. Quō hoc sequit. Etenim. p̄
ap̄l̄ celi. v̄ ap̄l̄ distillauerunt plu
uiā. doctrine quā acceptant. a fa
cie dei israel. v̄ videntis deū p̄ si
dem qđ p̄tinet ad nouū testamen
Quasi ergo dicat xp̄s ē de⁹ v̄trius
testamenti. et ipsi apostoli doctri
nā v̄triusq̄ testamēti ab ipso ha
buerunt a gentibus predicanerūt
Cōsequēt̄ ondit qđ distillauerunt
illi celi cū subdit dicens. pluuiā.
v̄ doctrinā. grām. voluntariā. v̄
gratis a te data. segregabis. v̄ a

iudeis sepatam babis. hereditati
tue. v̄ ecce tue quam p̄prio sanguine
adq̄fisti. et infirmata ē. v̄ iste
int̄tate suā p̄ doctrinā predicationis
agno. **N**ICO. Vel infirmata ē
ut. **N**ICO. q̄ post ascensio
nem xp̄i eccl̄ia in iherusalem col
lecta multis p̄secutiones sustinu
it. vt habeatur adū. viij. a. ix. Lure
ro p̄fecisti eā. q̄ deus tantam v̄tu
tem contulit credentib⁹ q̄ ex ilib⁹
p̄secutionib⁹ aucta a confirmata
fuit fides catholicā. **A**italia tua.
v̄ fidēles tui qui sunt oves pastue
tue. habitabūt in ea. v̄ in ipsa lā
da eccl̄ia parasti. s. ḡetiam tu
az. In dulce d̄me tua. v̄ in dulci mi
sericordia tua. pauperi deus. Id ē
populo catholicō qui fuit pauper
et abiecius in primitua eccl̄ia.
Dominus dabit verbum euan
gelizantibus. li dē predictib⁹
L̄vitate multa. fidei et miraculorū
Cassio. Versus istius ordo
bit virtutes multis euangelizan
tibus verbum hoc fuit impletum
in apostolis. **V**nde actus. iii. dici
tur. Virtute magna redebat apo
stoli testimonium resurrectionis
ihesu christi. Hoc verbum predica
tionis in virtute miraculorum de
bit deus pa. **H**UGO. Rer
ter. **H**UGO. tūcum.
id est miraculorum vel angelorum.
Dilecti dilecti. id est christi dñi
a dō patre. et dilecti ab hōib⁹ sūs.

NICOLAUS. Trāslatio he
regeſ exercitū federabunt q̄ p̄

predicacōem ap̄koy a alio y xp̄i
discipuloy non solū vulgares ho
mines s̄ multi re ges p̄ncipes a po
tentēs fucēt federati cui; xp̄o p̄ su
scēp̄cēm fidei. Et hoc ē qd̄ dicit h̄
Lxx virtutum a reges potētes et
accipit h̄ singulare p̄ plurali ficut
ero. viii. dī. Venit musca ḡnuissi
ma a multitudine muscarū. reges in
q̄ dīcī dīcī. a facti fuit dīcī ip̄i.
xp̄i qui ē dīcī patris ficut dicit.
Mat. vii. Dic ē filius me⁹ dīcīus
Et sic p̄mū dīcī ē nū casus. Et sc̄dm
dīcī ḡn. **HUGO** It. Lipē xp̄s
casus. **HUGO** ad decorum
Lxii dom⁹. a pulcritudinē ecclē
disposuit. hūndere spolia. a hoīes
quos eripuit ab ydolatria a spolia
int̄ regauz dyaboli. Nec āt spolia
diuinit̄ qn̄ ficut dīcī ap̄ls ad ephē.
iij. quos dā dedit ap̄los. quos dā
āt dedit ph̄etas. q̄dā āt euange
listas. alios doctores et pastores
ad osummatōe; in opus ministe
riū in ebificacōe; corporis xp̄i a ecclē
NICO dēinde altoquit̄ fideles
quib⁹ sācta ecclā ador
natur dī. I dormitatis. Ad cu
ius intellectum est sciendum.

Cassi p̄ hic dormire non sīgt
obliuionē sed dormien
tes dicit. in p̄ceptis dīm̄ quiescētes
HUGO Cleros qd̄ int̄preta
tur sors sunt duo te
stamenta q̄ sunt sortes q̄bus diu
biat nob̄ terra repromissionis. s.
celestis hereditas si sc̄dm̄ eavirerī
mus. Colūba dicit ecclā p̄pter sui
innocentia a simplicitate. p̄ne ei⁹
sunt v̄tutes eam ad celestia suble

uan **Cassi** Cōmonet ergo fi
tes. **deles** dicens. si dī
miatus īf medios clerros. a. intr
duo testamēta hoc ē aīam vrāj in
scripturis dūim̄ ultimā dormi
one a v̄sq̄ in finē vite reponatis.

NICO Hoc ē qn̄ plus amanē
bona eterna q̄ nouū te
stamentū p̄mittit q̄ bona t̄palia
que p̄mittit retūs testamentū.

HUGO Si ergo v̄sq̄ in finē vite
p̄seueratis quiescēdo in
cōtempū t̄cēnoꝝ a desiderio bono
rum celestium p̄ne colubē. a virtu
ose opationes ecclē p̄ quas fideles
ipsius ad celestia subleuantur.

NICO sūnt de argenteā. qn̄
p̄n̄s vita dūcīt̄ puritā
te consci. **Cassi** vel ecclēsia bi
encie. cīt̄ colubā de
argentata q̄ innocentiam habet
columbe et dūim̄ eloquīs argē
teo cādore esplendetv̄ in alio p̄s
bicitur eloquia domī argētum
Let posteriora dōsi eius.

TERO Per posteriora q̄ scapu
le estimantur eo q̄ ped⁹
operāt bone t̄cē fructus oībīt̄

HUGO laboris a penitencie
ipsius ecclē q̄ post hanc vitā que
sommus bicitur in pallore aurī.

NI v̄m pfēta caritate omuta
tur q̄ habeat̄ in statu p̄rie.

CAL q̄ post p̄ fidēs de h̄mū
do discesserit sup̄ aux̄ eī⁹
grā relū. **NI** deinde oīdit̄ p̄ q̄tū
cēbit. **NI** ministerium deus
predica agit cū subiugit. dī. **DOMINUS**
discēmit̄ v̄ord̄nat̄ celestis. agrū

cola xp̄s reges. et rectores videlicet
apl̄os vel ep̄os sup̄ cā. vi; qd̄ fu-
it factum qn̄ xp̄s decreuit mittere
apl̄os ad vniuersas ptes orbis ad
regendā et ordinandam eccā. Ad
tūus régimē et ordinationē apl̄i
instiutū p̄ diuersas ptes ep̄os
et sacerdotes ut patet ex eō tū ge-
stis. Ideo subdit̄ mūe dealbabū
tur. et sup̄ mūe et modus loquē
di hebraicus ut sup̄ in p̄s. l. vbi
dicat̄ et sup̄ mūe dealbab̄. In sel-
mon. Selmon est xp̄iam nomen
cuiusdā montis ut habeat iudicium.
ix. Vel ē nomē appellatiū et signū
obscuritatē et sic accipit hic ab he-
breis et sensus huius lēe q̄ infi-
deles q̄ prius fuerūt in selmo. vī
obscuritate infidelitatis. postea p
predicationē dōctor̄ rēctor̄ eccē
conuersti ad fidē baptizabant̄ et su-
p̄ mūe dealbabunt̄. q̄ maior ē de
albacio mētis q̄ corporis q̄nto spū
alia carnalib̄ preseunt̄. Et q̄a sic
augmētata fuit eccā. Ideo subdi-
tur mons dei mōs p̄nguis. Eccā
dei dicit̄ mons p̄nguis p̄t abun-
danciam gratie dñe in primitiua
eclesia fidelibus collate. q̄ eclesia
etia dicitur. Q̄ons coagulatus. et
congregatus ex lacteis et simili-
cibus ac illratis et humiliis viris
quales fuerunt apl̄i qui lactea et
simplicia doctrina cristi fuit nutriti
Mons p̄nguis. Grā dōctrinæ ut
quid suspicamini mōtes coagula-
tos. et prophetæ ouertit sermonem ad
infideles ydola colentes i de libris
et famis. d. ut quid suspicamini et
cur falso creditis. Montes coagu-

latos. et loca salutis eē ex ecclā
vi; ydola et templavtā. Que qui
tem eccā est. Q̄ons in quo bene
placitū ē deo habitare in eo. Vī
ipse dixit Ego vobiscū sum omib⁹
dieb⁹ v̄sq̄ ad consummacōem seculi
et ētē dñs habitabit. In suis fi-
delib⁹ v̄sq̄ in finē. Seculivt bīdū
est. Et hi sancti fideles quos xp̄s
inhabitat sūt. Q̄vrus dei por-
tantes cū verbo p̄dicatiois in oēm
terrā et est. De cē mētib⁹ mētiple
et ex hoib⁹ qui dēcē precepta deca-
logi adimplent tanq̄ ex adiūsa
etia ex illis qui ducunt vitam con-
templationis que est vita p̄fecta
signata p̄ numerū millenariū qui
est numerū p̄fectus. Et hi sunt. mē-
lia letanciū. **Augustinus**
Quo nomine signauit ingentem
mētitudinem sanctorum atq̄ fide-
lium qui portando deum sūt quo
dāmodo cūreus dei. Et hi biantur
letari de profectu suo a aliorum.
Spē enim sūt gaudentes donec p
ducant̄ in finem quem nunc expe-
ctat̄ p̄ patientiā. Quare letanciū
et dñs in eis. p̄ grām. Et quaē in
eis. et quia implent mādata ei⁹. Vnde
se quitur. in finā in sāculo. Synai
mandatum mēp̄terat. Vnde q̄ sc̄m
dñi mādata obseruāt. dñs ēm
eis. qui in monte sc̄o synai manda-
tum de. **Cassi**. datis eū s̄o let
ip̄i p̄ncia. **Collect**. Ordina-
tōueri. et a multa
multiplicata eclesia per dominum
saluatorē. propheta conuerit

multipliata eccl̄a p dñm sa luato
rem pplete couertit sermonē ad
ipsum de eius ascensione dicens.
Nec d̄isti **Nico** v̄ in celuz
in altum. **E**xcepisti priusq; ascenderes capti-
uitatem. v̄ illos qui in limbo deti-
nebantur captiuū eos tecū ad cele-
stia deducendo. **A**ccepisti quātū;
ad humanitatē dona. Spūs sancti
a dō patre seu tota trinitate distri-
buendo illa. **I**n hōib; v̄ in aposto-
lis a alijs discipulis in die p̄the-
cōstes q̄a missō desup spiritū san-
cto alijs sermonē sapie. alijs sermo-
nem scie. alijs grām virtutum. alijs
grā; curacionū. alijs ḡna lingua-
rum. alijs interpretationem sermo-
num tribuit. **N**ec est p hoc intelli-
gendum q̄r p̄s homo in sua asce-
fione accepit sp̄m sc̄m cum ab in-
stanti concep̄ cōmis fuerit plenus
gracie et veritatis ut habeat. **J**o. 6.
Sed p tanto dicit xp̄us suscep̄issē
dona sp̄us sancti in ascensione sua
quia ad declaracō em sue perfecte
glorificacōis ad dexterā patris
datus fuit sp̄us sanctus in signo
visibili apostolis ppter q̄d dicitur
Jo. viii. **N**on dūz erat sp̄us sanct⁹
datus q̄ nō dū ih̄s erat gl̄ificat⁹
Hugo. **V**l. intransitus p̄ te
hoc intelligi accepisti
dona in hominib; v̄ hoies iuxta il-
lud psalmū. Postula a me a dabo
tibi gen. **C**ol. **D**anc h̄am hab-
tes. **A**ugustiū.

Quiavicit morte que captiuos te
nebat illos in quibus regnabat. ut
ipso homines appellauit captiuu
tate qui captiuu sub dyabolo tene
batur. dedit dona hominibus ut
supra dictu **NICO** Et quod spus
est. **NICO** sanctus non
solum datus fuit in signo visibili
apostolis quem erant iudei sed etiam
gentibus ut patet actuus p. de cor
nelio et amicis eius. Ideo dicitur.
Act Tem non credentes dedit supple
linh abitare dominum deum. et si fa
ctum est ut gentiles non credentes
in unum deum conuersti ad fidem
inhabitent dominum deum. et inhabi
tent ab eo p. gratiam spus sancti de
us habitat in hominibus et huius
in deo sum quod dicit. Jo. p. Qui manz
in caritate in deo manet a deus in
eo. Et propter ista sic **Benedictus** do
minus die cotidie p. singulos di
es laudet **Cassi**. Qui dedit do
a fidelibus **Cassi**. na hoibus.
Ipse etiam p. speru iter p. speru
cursu vite remendi ad se.
Hugo faciet nobis quod ipse
est deus salutarius
noster. in saluationem nostram quam sal
nos nos **Cassi**. Et quemadmo
fecit. **Cassi**. duz morte sua
nos salvios efficerit. ondit cum dicit
deus noster. Ihesus christus qui per nos
miseris dignatus es. qui ascendit in altum a fe
cit illa que dicta sunt a deo. Ihesus
potestem salvios faciendi nos.
Col 5; ne occurreret cogitacio
mi cur morimur. si per eius
gratiam salvius facti sumus attingo sub
iunxit. Et dominus dominus exitus mortis.

Augustin. tanq; dicet qd
magna cōdicio te habere exitū mor
tis a dñi tui exitus nō alius qd mor
tis fuit. pocius ergo solare qd in
signeris. paciēter & ipsaz morte
feram? illius exēplo qui licet pec
cato nullo esset debitor mortis. a
dñs eēt a quo nemo animā tollēt
sed etiā a semetipso ipse ponēt ip
suis fuit erit. **HUGO.** Et poni
tus mortis. **HUGO.** bis domi
ni ppter duplīcem eius p̄tatez qm
habuitv; ponendi animā suā v
luntarie mōriēdo. et istm sumendi
ēa potentialiter a morte resurgen
do. h̄z dicat aliqz. Si p̄ boib⁹ xp̄s
mortuus ē. ergo neminez dāpnabit.
Cōtra qd subiungit. d̄ verū
tū de cōfringit capita inimicorū
suo. **NICO.** Ac si dicat q̄ quis de
rū. us velit om̄s saluos
fieri tñvult capita suotū inimico
rum pum̄ scdm ordinez sue iusti
cie cuiusmodi fuerūt sacerdotes &
principes in. **Augusti.** Quā
deorum. **Augusti.** dire
runt dñs. Alios saluos fecit seipz
nō potest saluū facere & nō solū
capita iudeoz sed etiaz oīm extol
lencū se aduersus doctrinā eius.
Et similiter cōfringit vertice capil
li pambulanciū; in delictis suis.
et sumitatem extollecie eoꝝ q̄ pmaz
negligentes. pdurāt in peccatis.
HUGO. Iste verius p̄t etiaz
res a boies qui nutriūt comas ab
p̄ctil deus confringit capita in
mīcoꝝ suorū. Illi em̄ seu ille muli

eres dñi suo capite p̄cutiūt q̄ orna
tu crūmū p̄uocant se a alioz ad li
bidinē. **Vñ** tales sunt inimici di
etiā taliū cōfringit capita a verti
ce capilli. & vertice capilloꝝ **Vñ**
Je. ix. Visitabo sup om̄s q̄ attensi
sunt in connīs. pambulanciū; p
vico sa platas. in delictis suis li
tibidie & supbia **Vñ** ysa. li. Pro
eo q̄ eleuate sunt filie syona abu
laueēt collo extēto decalubabit do
mīn⁹ vertice filiaz syon a dñs nn
dabit crūmē ip̄ soꝝ. Et licet dñs cō
fringit capita inimicorū n̄ tñ oēs
dāpnabit q̄ sunt inimici h̄ q̄sdam
ouertit ab pmaz qz. **O**pit dñs.
& ab eterno disposuit lex basā vū
tam. & de turpitudine vicioꝝ de
cōfusionē hui⁹ seculi ouertā. Ba
san em̄ turpitudo siue cōfusionē
p̄tata. nec solū p̄tōres ouertam
h̄ etiā obſtinatos & inſideles. **Vñ**
ſb̄dit. ouertā illos etiā q̄ demer
fi sunt in p̄fundū maris. hoc em̄
p̄fundū vicioꝝ hui⁹ seculi qd pri
maē ſigē q̄ vicioꝝ fluitib⁹ iquenē
Aug. Et ita eos ouertit. **O**t inā
guaf̄ pes tu⁹ i sāguine.
& vt ipſi qz ouertis licet in p̄fun
dū maris onē inq̄tatis dep̄ſsi fue
rint. tm̄ in grā tua p̄ſciāt vt hant
pes tu⁹ portates te p̄ mūbū vlo p̄
dicacōis. Et pro noīe tuo ducētes
martiriūv; ad sāguine. certēt eti
am qz canes vocat tāq; p̄ suo dñs
latrātes. **Vñ** ſubdit. lingua canū
tuoz. & p̄dicatoꝝ tuoz ſumit. lex
inimicorū. **COL.** Quia sic dicit bñis
cōfis. **GREG.** xx. libro mo
raliū Lingua canū ecce ex iūmīcis

probavit quoniam dominus de gentibus uerbis
predicato. **HUGO** Et non fuit
res ficit. **CASSI** Utique dominus
so. dulcedinem tristiciam vertit in gaudi-
um aegritudines detestabiles in
sa in. **HUGO** Iste autem pedes et
tem. **HUGO** canes domini aiai
sunt ad macerium quod domini passionem
perfrisse cognoscunt ut sequentur
dicit. **DE RUM** per fidem Ihesu
gressus tuos deo. Quotiter ingressus
es hunc mundum in magis paupertate
et quotiter humiliatus occisus exal-
tatus es in celum a glorificatus. hos
ingressus videunt credendo atque eos
debet potuerunt imitando secuti
sunt. Et ut dominum salvatorem euidenter
onderet a dicit. **INGRESSUS DEI MEI**
REGIS MEI. De quo rege scriptum est in
titulo crucis. **IHSUZ NAZARENUS** in
deo. Quod est. **CASSI** Corpus tuo
in sancto. in quo eat
plenitudo diuinitatis quam pidi vi-
dere non poterat. ad hos ingressus
infinuatos. **PREUENERUNT PRINCI-
PES.** At primi pdcatores apostoli que-
bus super ecclesiam datus est principatus
annuntiantes nouum testamentum.
LONNIDI PALLENTIBUS. At deum per
omnia bona opa laudantibus. In me-
dio inuenientibus. At ecclesia primi
tum quod tunc pascebant lacrime mira-
culorum. ipsorum dico ecclesiam. **TRUMPAT**
MISTRIAM. At agencium primam in car-
nis mortificatione. **TIMPANUM** fit de-
corum mortui aialis extento super li-
gnum. hoc est corpus nem in memo-

ria crucis christi primam mortificau-
tum. Totum quod predidit est ab il-
lo loco deus ostendit capitulum inimi-
co suorum expomit ad tram hunc modo
NICO Veritatem de con-
fingit capita immico
rum suo. At sacerdotes et principes
iudeorum ut super dictum est. Veritate ca-
pilli pambulancium delictis suis. At
ciuitate iherusalem quod erat caput
regni iudee. **VNI D**icitur Verter capilli
et capillosa quod pro muros et turre
ea circubantes videbat in expugna-
bilis sic verter capillous videtur
fortis et tamen fuit destruta a incisa
a romani propter predictum eorum in
habitacione. **MODUS** autem destruc-
tio eius subdictus est. **Dicitur** dominus ex
basan. **AD CUIUS INTELLEMEN-
SIA** intelligi sciendum
quod iudea in quo metro polis erat iheru-
salem sita ex una parte super iorda-
ne fluuium inquit quae est terra basana;
ex libro numeri. **ET EX ALIO LATERE** su-
per mare mediterraneum. **VESPASIANUS**
autem missus a neroni otria iudeam ag-
gregauit sibi exercitum ex veteri et late-
ri. per tram basan et per mare. **ET HOC**
est quod dicitur. **Dicitur** dominus quod ex simili
sposicione facta est destruacio iudee in
victori mortis christi sic predixerat
ipse salvator. **LU. XI.** ex basan. Co-
uertam profundum maris. At iudeam
exercitum otria iudeam ex parte basan
et ex parte maris. **UT INTINGUAT** pes
tuorum saguine lingua canum tuorum
ex inimicis ab ipso. **Quod in destrucci-**
one iherusalem tanta fuit occisio iude-
orum quod pes abulancium tingebat
in sanguine et canes secundum suum
apertum poterant ab ipso saguine

A. 11. 1

faciat. **A** principio enim bellum ad
finem fuerit decies centum milia in deo-
ru; occisi ut dicit iosephus in libro
de iudaico bello. Causa autem tante oc-
cisionis subdicitur cui dicitur. Viderunt
ingressus tuos deus. Judei enivide-
rant pressum per terram; eorum predica-
do miracula faciendo. Et ideo magis
sunt puniti tanquam excusationes sui
sceleris non habentes Christum quod saluator
Iesus Christus dicit. Si ergo a nobis fecissem in
eis que nemo alii fecerit patrem non
habet. non autem videtur a deo tunc me
et proximum meum. et ibidem promittitur. Si
non venissem a locutus eis non fuisset
patrem non habent. non autem excusationes
non habent de patre suo. Ingressus dei
mei regis mei. In hoc psalmista
confiteatur deitate Christi eius humani
tare in quam descendit a deo et aliis regi-
bus. Quem in sancto. In celo empero
scimus a angelis a spiritibus a prophetis.
Deinde ponitur Christianorum laudacio
que processit non ex zelo vindictae sed
sime iusticie cui dicitur. Puenerunt.
Circa quod sciendum quod annis remitterent
ad destruendam iherusalem et terram. in
circumferentiam Christiani ibidem existentes mo-
ritu angeli transierunt in regnum
agrippae quod erat confederatum; Roma-
nis putatur in ecclesiastica histo-
ria. hoc est quod dicitur. Puenerunt principes. In apostolia aliis principales inter
Christianos quod sic dicitur est preuenire
aut destructionem esse. inde recesserunt
ad regnum agrippae transiundo ubi
cum aliis fidelibus insistebat Simis
laudibus. Ideo subdicitur. Qui psal-
lentibus in medio iuuenientiam tym-
panistrorum. In virginum deo tarum

et a principio ecce aliquis virginis su-
erunt deo consecrata sicut beatam virginem
mariam et plures alie virginis et mu-
lieres quae hic nostrarum tympanistrie
quae cum apostolis insistebat Simis laudi-
bus. Et hoc modo beatissima Augustina virgi-
nem mariam nostrarum tympanistriae in
sermone de nativitate ipsius dicit. **A**udite igitur quae ad modum dum tympanis
mystria nostra catauerit. Ait enim. Ha-
gnificat anima mea dominum. Christum omni-
ma bona. **Hugo**. Non esse
fideles. **Hugo** desij be-
ne dicte deo. I creatori quem vos fecistis
eum laudatis. **Dominus**. quoniam nos de male
dictione redemit. vos inquit bene dicis
te domini. **Gloria**. Qui potatis estis
no. **Gloria**. De fontibus israel
hebrei. i. de doctrina apostolorum ab eo
rum imitatione predicatis quos de
populo israel elegit ut eos facere
fons. **Nicolaus**. quibus tantum a-
tes. **Nicolaus**. fontibus originata
est deuocio laudis in ecclesiis. **Ebi-**
remannini adolescentulus. In ecclesiis
suis est paulus qui fuit de tribu be-
mannini sic ipse dicit ad romanos
xi. Qui tunc fuit adolescentulus qui
fuit conuersus ad fidem. Unde
dicitur actuorum. vii. Et restes depo-
suerunt se cū pedes adolescentis
qui vocabatur Saulus. Vel dicitur
adolescentulus quia inter aposto-
los fuit nouissimus ad fidem; ve-
tus. unde ipse dixit prima ad cori-
inthios. xv. Ego sum minimus ap-
stolorum qui factus est in mentis
excessu. quia fuit raptus usque ad
tercium celum ut haletur. ii. ad cori-
inthios. xiiij. **Principes iudaici**

corum.] **A**brām dñs noster ihs
christus fuit de tribu iuda secundū
carnem vt habeatur ad rō. **A**p̄lī
ergo fuit p̄ncipes iuda et regis xp̄i
et ipsi sunt duces p̄p̄loꝝ cōuerso
rum ad fidēl. **p̄ncipes zabolon et**
p̄ncipes neptalim. **Trib⁹ zabolon**
a tribus neptalim accepētunt
sortes suas pro magna pte in ga
bile aut habeat in libro Iosue de q̄
fuerunt pluēs apostoli et discipu
li christi vñ vocabātur galilei ut
dic̄t actu. v. a. q̄ **I**t ideo de tribu za
bulon a tribu neptalim fuerunt
ibi ali. **C**ah. **I**thij omnes bene
quā. **C**ah. **p̄ncipes appella**
ti sunt q̄r eos honore ac primatu
dignissimos fidelium turba se q̄bāt
Nico. **L**anda. **v**erbum est
psalmiste loquētis in
psona p̄mītue eccē. **I**t est sensus
lmāda deus virtuti tue. **I**n potesta
ti angelice que tua mādata exē
quitur. s. vt protegat nos a defen
dat quod tunc factum fuit. q̄r sic
dictum est eccā fidelium de mom̄
tu angeli transiuit agrippa regnū
tanq̄ ad locum securum. **E**tiaꝝ tūc
petrus fuit eductus de carcere per
angeluz; vt habeatur actu. xij. **L**cō
firma hoc deus quod op̄atus es i
nobis. nos dicendo. et resurreci
onem tuam manifestando a sp̄m
sanctum nobis mittendo. **A**tem
plo tuo. **T**ranslacio romana hēc
A templo sancto tuo. q̄s est in iher
usalem. **I**quia in illo templo xp̄s
frequenter docuit et in monte syō
in quo erat tēplū. sup apostolos
alios et discipulos sp̄m sc̄m misit

Sm q̄ dīc **J**eromī in ep̄la ad pau
tinum de omnibꝫ sacre scripture li
bris **L**ibi offētent reges munera. **P**er hoc eī q̄ christus apostolos
alios et discipulos sic cōfirmauit
et cōstanter fidem predicauerunt
p̄ orbem multi reges cōuersti dede
runt multa et magna munera ad
edificationem eccārum et sustēta
tionem pauperum xp̄ianorū. amo
re xp̄i sicut pat̄; ex gestis aposto
lorū aliorumq̄ christi discipulo
rum. **D**ēmēt̄ inuehitur psalmista
contra gentiles tyrannos inē q̄s
maiores fūerunt impatores roma
ni et eoꝝ prefec̄ti qui conati sunt
fidem catholicam destruere vt pa
tet de nerone domiciano decio dio
clianio valeriano et multis alijs
It quantū ab hoc dicit. **E**ne repa
feras. **V**ocat em̄ p̄ncipes roma
nos feras ppter suam feritatem q̄a
dabant feras martires deuorādos
put habet in multis martirū ge
stis. **I**t vocat hos p̄ncipes feras
Larūdīmis. **I**quia rēto vāne glorie
mouebant. **I**t sicut atūdo ad quā
libet partem vento flante se flectit
Sic isti p̄ncipes ad quēlibet circ
um ydolatrie de facili cōvertebā
tur. secundū q̄ dicit leo papa in ser
mone sanctorū petri et pauli de rō
q̄ magnam credebat se fecisse reli
gionem cui; nullius gentis respu
isset salutatem. **E**t bene dicit. icre
pa feas. q̄r psalmista preuidit cō
stantinum impatorē post multa;
stragē xp̄ianorum a delubro p̄cu
ciendū et a p̄ncipibus aplo
minivit petro et paulo in cōpādū

A. iii.

et sic ad fidem conuerternam ut
habetur in gestis sancti silvestri.
Et predichi principes romani qui
vocati sunt fere propter suam crudeli-
ta tem sunt etiam congregatio tau-
roꝝ. Hoc est copantur tauris do-
mesticis quod notaꝝ p hoc quod
subditur in vaccis populorꝝ. Iqa
tauri mdomini non sunt sic cōgre-
gati cum vaccis hominum. Et ratio hu-
is copationis est qꝫ non soli co-
nabantur subuertere xpianos p
toruꝝ fere sed etiam p blan-
dimenta tanqꝫ tauri domestici p
mittendo eis honores diuicias a fi-
milia dum tū vellent recedere a fide
xpiana ut patet in multis martiis
gestis. Ideo subditur ut excludatur
a veritate a confessione fidei eos qꝫ
probati sunt argento. In magis p
bati sunt in fide qꝫ argentum in for-
nace. Dissipa gentes que bella vo-
luit. Iste gentes sunt romanis qꝫ p
bella totum orbe; sibi subiugaue-
runt. remēt legati ex egypto. Hoc
cōuenienter potest expōni de phi-
pone qui cum suis sociis de alexan-
dria egypti fuit missus legatus ab
impatorem claudiuꝝ. Et tunc stra-
xit familiaritate; cum petro aplo
rome existentia reuertēt alexan-
driam eccām sancti marci congre-
gatam honorauit aī libris suis
magnifice cōmendauit p̄t scribi-
tur in libro illustris viroꝝ. Ethio-
pia preueniet manus eius deoꝝ.
Ethiopia emē iuxta egyptiā citi-
us fuit cōuersa ad xp̄m qꝫ egypt
p̄ beatum matheū ap̄lū qui veni-
ens ad istam p̄uinciam baptiza-

uit regem et filium eius quē a mo-
te suscitauerat. a filia eius cuphi
gemiam virginem xp̄o seceauit.
a ea ducentis virginibꝫ prefecita
pplm regis p maiori pte baptiza-
uit. vt habet i predicto libro illu-
strum viroꝝ. Et hoc qd dicit ethi-
opia preueniet. s. egip̄tū manus
eius. vi; dare deo. p cōfederacio-
nem fidei ad Col. Isti duover
ipsum.

Col. his predidi
misticē p̄t expōni hoc mol. Incre-
pa feras atū **Cassio**. & super
dimis.

Hugo Rūivaria
feroces. Steriles sūt
ab omni ope bono a flectitur ad
vicia ad mōbum arundinis. Ecā
Congragatio tauroꝝ. ē increpā
da. vide **Cassi** heretici mōdi-
ficet. **Cassi** qui erēta er-
uice seducunt animas innocentēs
et venena p̄fidie sue. infelici p̄su-
fione expendunt in vaccis popu-
lorum. vacce populorum sūt mu-
tieres & innocentēs p̄sonē q̄ duci-
ti voluntate leuissime p̄fidie docto-
res tanqꝫ tauros sequuntur. Vi-
tias vero istius increpacōnis sub-
ditur. ut excludant eos la verita-
te fidei. qui probati sunt argeto.
& quos caritas spiritualē decōdis
sordibus vīctorum velut argentū
mūdissimū ad amīne puritatē v̄b
p̄durit. dissipā gentes. & hereti-
cos predictos. que bella voluit. &
qui atencionibus nō ad profectū
amine tendunt sed vt pueris per-
fussionibus captuent animas in-
nocentes los at hereticos dissipā

per tuos predicatoros de quibus
sbitur remet legati ex egypto.

AUG ex omni pte mudi co
uertentur homines ad fi
dem p egyptu; sicut mundu a par
te totu; Et hui conuersi p christo
legacione funguntur. Non ergo
solus de israelitis unde apostoli
sunt electi sed de ceteris gentibus
eciam futuros predicatoros xpia
ne pacis hoc modo mystice plectu
est. Sequitur ethiopia preueiet
manus. **Gre** xviii. libro moa
eius. **Gre**. sium supple da
re deo. In xpim credendo & prius p
iudea crebat se saluandaz. offert
omnipotenti domino gentilitas mi
gra pec. **AUG** Ut ethiopia
catis. **Hugo** que pte tene
bras viceru; sicut peccatores pre
uemet manus eius & vindictam
eius a hoc conuersione ad eum.

Hugo cupiens p penitenti
am reconciliari deo.
Augusti ut sibi peccata di
mittantur ne peccatores p manendo puniantur. Qd
etiam in alio psalmo dicit. preue
mamus faciem eius in confessione.
sicut p manus vindictam. ita per
faciem reuelacionis pnciam sicut.
que futura est in iudicio. q ergo
p egyptum atq ethiopiam totu
orbis gentes signauit & in uno sub
iunxit. **R**egna terre. & homines
de omninacone terrel catate deo.
ipsu n deuote laubando. **P**sallite
dno. bene opando ab honoru ei.
Nico Et ostendit quis sit iste

iunxit. **P**sallite deo qui ascerbit su
p celum celi. & ab extremitate celi
empirei quo d e excelsius inter ce
los. Ad orientem. **H**oc dicit q xpis
ascendit in celum de monte oliveti
ut habet. actu. Qui mons est in
orientali parte iuxta iherusalem in
qua opletum fuit misterium re
pcionis hu.

Hugo a quoin
mane. **Hugo** am ipse
christus venturus est iudicare vi
uos a mortuis recte subiunctum
est. **C**ce quasi dicat certu; est
et ppe q ipsel dabit vocis ue
ritatis. quia **Gre** dabit il
vt dicit.

Gre. liuirtute
fuscatandi corpora qm ad vocem eius
resurgent mortui. **I**t ideo date glo
ria; deo. Iseruendo ei ad ipsi lau
dem et gloriam. sup israel. & po
pulum xpianum qui devidet per
fidz. magnificencia eius. & largi
tas ei apparebit q remunerabit
ipsum supra codignum. **A**lvertis
eius. apparebit in nubibus. **I**ma
terialibus in quibus descendet ad
iudicium. **Vnde** math. xiiij. **Vide**
bunt filium hominis venientem in
nubibus celi virtute magna. vel
virtus eius in nubib; & in apostol
et apostolicis viris qui assessores
xpi erunt ad iudicandum orbe terrarum.
AUG O eniz solus remet ad
iudicium si cu seniorib; po
puli qbus pmisit q sedebut sup
sedes. xiiij. iudicaturi q etiā angelos
iudicabunt. Deinde ne aliud nubes
intelligerent secut adiunxit. **D**ra
bitis deo in. **Nico** q p eos
satis fuis. **A. iij.**

bilia. cecos illuminando. leprosos
mudando. mortuos suscitando. **L**e
us israel l*u* populi xp̄iam viden
ti deum p̄ fidem a sp̄em in presenti
tempore. **I**ECO. It nō alius da
Lipse. **I**ECO. **b**ituitate ipa
cietate a fortitudine. Ias toleradas
temptationes dyaboli et passiones
mudanas in p̄tū. et in futuro da
bit vir. **H**UGO. Impassibili
tatem. **H**UGO. tatis. a forti
tudine immortalitatis. et hoc non
omnib⁹. **L**plebi sue. **V**pplo xp̄ia
no qui eius mādatis obsecudae
et obeditus q̄ in finē hūis vite et
p̄ tatis bñficijs sit benedictus d^e
Cassio. Qui omni ore semp
Cassio. debet benedici ut sic
nunq̄ a beneficijs cessat. ita et bñ
does semp accipiata q̄ ci fideliter
cū graciā actione ostite bñdicit
dñm. sic fit vt brevis ista laudacō
totius vit̄ tpe sub assiduitate sol
natur. Cuius rit copiosus p̄. ingē
ciū more fluvior̄. qui q̄nto pl̄
terras occupat tanto ap̄li agros
fecundant. fluvius q̄ non ore s̄ ma
gis autib⁹ hauriat. fluvius q̄ po
tef mēt nō corpe. puros sensus i
ebrians. et peccans ebrios ad so
brietate mētis abducēs. Oremus
ergo dñz cui ciuitate hui fluvij
imperius. **I**ECO. Quatinus nos a
letificat. **I**ECO. morte invitam.
a corrupcioe i inco rei. p̄tēm demu
tare dignet et sanctis ei p̄ticipes
faci semper mis in eū gratulacō
b⁹ exultem xp̄; laudatur i. s. s. A.

Psalms. lxviiij.

Alauum me fac de quo

Titulus In finem p
hīs q̄ o mutabunt. **C**réfus talē
NICO. p̄s iste facit a dō p̄p̄ha
q̄ in sp̄u preuidit passi
onē xp̄i futurā dirigit nos in fine
līm chri. **C**assi. Qui in hoc p̄s
stūm. **C**assi. sua narratu
rus ē passionē. ita vt ei v̄ba a euā
gelica testatur auctoritas a de eo
apl̄s sumere doceatur exemplū.
NICO. Saluator em̄ Job. xv.
dicit de seipso tiplea
tur sermo q̄ in lege eoz script⁹.
Qm̄ odio habuerunt me ḡtis. Et
sic hoc qd̄ dī in hoc p̄s. Alūplica
ti sunt sup̄ capillos capitis miq̄
o dēcēt me ḡtis. Dicit ad ipletū ad
lēam de seip̄o. Similē apl̄s paul⁹
ad rō. xi. allegat qd̄ habeat in hoc
p̄s. Sfiat mēsa eoz corā ipsiſ i la
queū ad lēaz dictū est de uidēs ex
eēcatis eo q̄ p̄secuti sunt xp̄m. et
item. Jo. ii. scribit q̄ cui p̄ps facto
flagello de fumiculis cieciſſet emē
tes a rendentes de fcp̄lo. recidati
fūt discipuli ei⁹. q̄ scriptū ē de eo
in hoc p̄s. Zelus domus tue come
dit me. **A**ug. dicit de h⁄ p̄s q̄
Vñ et **A**ug. loquit xp̄s q̄
no dubitare non p̄mittimur. Hic
em̄ sunt exp̄s a v̄ba q̄ in ri⁹ passio
ne o pleta fūt. **L**de dēcēt in escā meā
fela m̄ siti mea potauerit me acero
Cassio. Est em̄ iste p̄s coru;

Cassio. q̄ lac⁹ de xp̄i passionē
agūt quā passionē xp̄s sustinuit

pro hijs q̄ om̄utabunt̄ Ist a com̄mutacio s̄igt p̄l̄os xp̄ianos qui reteis lois p̄mitate deposita nonē regnacōis sunt munere om̄utati.

Peo hijs at p̄ dictū est int̄lligen̄duj est q̄ reuera passio dñi p̄ cun̄dis fidelib⁹ facta monstratur.

HUGO qm̄ p̄ ipsam om̄uta lis peccati ad grām de morte ad vitam de mundo ad celum.

CASSI xp̄s & ostitutus in passione adiūcta sibi voce fidelium in forma serui petit a p̄e literaria a penis dicens.

NICOLA Ahum me fac. **NICOLA** a penis inimicib⁹ Cām sue peticio mis habiliūgit dices. qm̄ intraueet aque v̄si ab animā meā. Per aq̄s intelligunk̄ p̄secutōes seu p̄le quētes sed in q̄s dicit. psa. viii. Adducet dñs sup eos aq̄s fortes a multis regē assūtor̄. Et id hec trā p̄t intellige xp̄o capite q̄ p̄secutōes in dñi v̄si intraueerūt v̄sq̄ ad animam eius & v̄b ad sepacōem amime a cor.

HUGO Vel p̄ esse pore. **HUGO** v̄x xp̄iam scdm sensu morale; q̄ postulat saluū quā aque temptationū intrauerūt & puenetūt p̄ delectatione; v̄b ad animā & v̄sq̄ ad consensū ei⁹.

HUGO Infirus sum in limo profundi & in mundo turpi a tenaci nā mūdus limosus ē p̄ luxuriā & tenax p̄ auariciā. a sic est v̄x xp̄iam p̄mitētis.

NICO Infirus sum in limo profundi. Doc etiam

p̄t intelligi de xp̄o capite i cōne si e se p̄ture q̄ positus fuit in terram Let nō est substātia. & v̄tus subsi stendi naturalē in corpore mee mortuo se p̄sulto. Moralē. Let nō ē sba. vicia em̄ ex māvolūtate habem⁹ que nō fuit sba q̄ p̄ dñi nichil est Sequitur **NICOLAUS**.

Enī in altitudinem maris. Iid est in profundum p̄secutōis que nomine aquaz designat ut supra dictum est. quelibet at congregatō aquaz mare vocat in hebreo. Let tempestas dimisit me. & acerbitas passionis ex q̄ obiit in cruce.

HUGO Muli etiā veniunt in altitudinem maris hoc est in aliquā dignitatem seculi a tempestas causā curarum que mouetur vento manis glorie submer. **NICO** Abraui git eos. **NICO** predicando eccl̄a ergēdo in deis peccata fui da mans. In cruce quando emisit spiritū ut habetur Math. xxvii. Lrāce facte sunt sauges mee. Lrācedo enim causatur ex desiccatione humorum in fauces et arteriis & vēmis p̄ quas exit & mittrat aer a pulmone. christus autē passione moltos humores emisit de suo corpore ut pote in sanguine et sudore in flagellacione in coronē spīmē in impositione in manum a pediū transfixione defecetūt oculū meū. & corporales quomā in morte extincti fuerunt. dum spero in deum meū. q̄ certitudinalē expectabat gloriā sui corporis i resurrectōe

que facta est diuina virtute. Dein
de christus homo plangit aduersum
sanctum multiplicatorem dicens.
L**O****V**tiplicati sunt inimici mei
inde super capitos mei. **M**odus est loquendi ad designandum
magnum aduersarium tuum multitudinem qui odierunt me gratis. Ide
sine causa cum ectrolio deberent eum
diligere propter bona que fecerat eis
veritate docendo. sanitatem donando.
et sic de aliis. propter quod dixit eis **J**o.
P Multa tamen opera ostendit a pietate
mea propter quod opus vultus mei
terficere. Isti autem odientes christum
fuerunt multiplicati quod pharisei per
modum coopererunt contra eum odium. sed
scribere tertio sacerdotes et ultimo
populus a sacerdotibus deceptus per
propter quod petivit liberacionem barbae
et christi crucifixionem habebat
Mar**A****UG** Accipiat membrum
ci. x. **A****UG** et hanc discat odio
gratis haberi. quod fiet ut odiet te
mirus gratis. Si nichil cuique no
reas a sic odio haberas.

NICO **L**onfortati sunt quod pse
cuti fuit me inimici mei
in iste. quod herodes et pilatus prestatte
tut eis fauore. Herodes enim illusit
eum et sprevit. **L**uc. xxiiij. Et pylatus
in fauore; in deo tu debitis nam in
quam contra christum que non rapui
tunc exoluie. **H**UGO Ac si di
bam. **H**UGO eat Alius
rapuit et furtu fecita ego pro eo fu
spensus. **N**ICO Sic rups dic se
sum. **N**ICO penam exoluisse
per peccatis humam gnis quod non co
traperat. **D**eus tu scis misericordiam

am mea. **H**oc non intelligi de psona christi in quo nulla fuit misericordia sed
omoda sapientia sed sicut passionem me
broz suoz dicit suaviter habet ad.
ix. **S**aule saule quod me pse quis et
zacharie. **Q**ui tangit nos tangit
pupillam oculi mei. Et hoc propter con
nexione capitum ad membra. Sic in
sipericcia membroz suo. et delicta
dicit esse sua quod propter penas porta
uit et satisfecit. **S**icut hoc satisfaciens
ens per delicto alterius facit quod ambo
illud delictum esse suum sicut et cōite di
cit. **O**nus multum camelis quod illud
onus dicunt suum solum ad portandum
et non quantum ad passionem a domini
mum. et bene dicit. **L**et delicta mea
a te non sunt abscondita. quod delicta
eorum qui ea abscondebantur nolentes
ea deserere et cōfiteri illa non facit
christus sua pro eis satisfaciendo
sed solum delicta eorum qui vere
contriti confitentur. **S**equitur.

HUGO **N**on erubescant
me. **I**scilicet mox et
et non resurgentem. **L**qui erubescant
te domine. **R**enturcum ad inferos
et postea resurrecentur.

HUGO Loquitur pro sacerdoti
patribus in limbo
salutem christi expectantibus cum
magno desiderio. Et iohannes nisi ad eos
descendisset christus esset eis consu
stio et maxime prophetis ibidem
existentibus qui talia dixerunt ven
tura. Nec orat sic christus quasi
nescius futurorum sed ut ostendat in se veritate; humane natu
re in qua minor est patre. **C**assiodor.

Addidit q[uo]d domine certatum. In quo ostendit impossibile nihil esse omnipotencie ipsius. Nam quicunque tibi impat non est quod non pro suavitate perficiat.

HUGO Consequerter orat pro auctoritate ceteris et fidelibus dicens. Non confundatur super me. Morierte quod quidem esset si non resurgerem qui queritur bonis operibus. O deus iste bellum est populi christiani videt te p[ro]fitem ac[ced]ere. **IERO** Non euacueris si dicat. **E**spera credentium de mea passione sed cognoscat quia voluntatem tuam facere veni sicut. Sequitur. quoniam propter te.

NICO O deus pater id est propter voluntatem tuam sustinui opprobriu[m] quia iudeiocabant me demoniacum. **Johā.** viii. Et etiam cum tenerent eum vniuersitatem plures dicebant contra eum falsum testimonium. **Matt.** xxvi. Et operuit confusio faciem meam quia relantes faciem eius paucabant eum dicentes prophetianobis christe quis est qui te percussit reputantes eum falso prophetaz. **Luce.**

Augus Nihil magnu[m] est quod dici tunc sustinui opprobriu[m] sed quod dicitur propter te sustinui. Si enim sustines quia peccasti propter te sustines non propter deum. Quis enim gloria vobis est ait petrus si peccantes sumimini et suffertis. Si enim sustines quia mandatus es seruasti vere propter deum; sustines et merces tua manet in eter-

num quia propter dum si si cui sunt opprobrium. Ideo enim ille prius sustinuit nos sustinere dicere remus. Porro si ille qui omnino non peccauerat dictus est peccator. dictus est iniquus dictus est beelzebub. dictus est isanus. tu serue dignaris audire pro meritis tuis quod dominus audiuit nullis meritis suis. Ille venit ut tibi pretererat pacientie exemplum. Sequitur.

NICOLA Extraneus factus sum fratribus meis id est iudeis quos vocat fratres eo quod iudeus erat. et p[re]grinus filius matris mee et eisdem iudeis qui sunt filii synagoge quam matrem suam vocat. et est eisdem sententie repetitione ad maiorem expressionem.

HUGO Deinde ostendit quod hec sustinebat videlicet propter ecciam dei construendam unde dicitur. **Zelus domini tui et amor de ecclesia costruenda.** comedebit me et me totum sibi reddi cauit. quem zelus ostendit Christus maxime quoniam de domo delectit negotiatorum. **Io. n.** dicit. **P**olite facendum p[ro]p[ter] mei domini negotiaconis

NICO et opprobria exprobriata. **C**iui tibi miracula emi Christi attribuebat iudei tibi de monis. **Matt.** xii. **D**icentes. Non ejicit demonia nisi in beelzebub per eipse demonum. que tamen fieri virute totius trinitatis a sic exprobabant patri. ceciderunt super me. quia propter huiusmodi miracula et precipue propter miraculum resuscitacionis laetari apud multos diuulgatum iudei quesierunt occasione mortis

christi dicentes. **Johannis.** xv.
Quid facimus quia hic homo mol-
ta signa facit et hoc est quod dici-
tur. cecidere tūc super me ad me obru-
endum in **HUGO.** Et in hęc
morte. **HUGO.** pius dñs
mansuetudinem suā cōmendat di-
cens. et operui in ieiunio anima;
meā & vitaz meā. xps ei ieiunauit
M. diebra **M. noe** **Nat.** viij. Ut ope-
rui & humiliauim in ieiunio hoc est
in macie & tristitia naturali aiam
meā & vitam meā & factum est in
opprobriū mihi. Quanto enī erat
humilio tanto apud reprobos de-
spectior ap. **CAS.** Vel christus
parebat. **CAS.** dicit se ieiunal-
se q̄r hominū fidē quāvalde esurie-
bat nō poterat iuuenire a ob hoc
dixit. operui animā meā & q̄si pal-
lio tristicie circūdebi. a factuz ē in
opprobriū michi. Temp boni ma-
lis oppribria sunt q̄r eo p̄ sceleribus
nō acquiescunt duz illis studiose
detrahūt quib⁹ nulla societate iū-
guntur. Testant enim ista oppro-
bria alape flagella & sputa q̄ dñs
saluator ab iſana plebe p̄cessus
est in maria humilitate. et posui
vestimentum meum cilicium.

MICO. doctores nostri cōiter-
biant q̄ p̄ ciliciū; hic
intelligitur fletus xpi in fuscitacō
ne lazari eo q̄ antiquitus flentes
mortuū m̄duebant ciliciū. Sed in
videtur q̄ cōuenienter p̄ ciliciū
pot intelligi asperitas vestiūz xpi
q̄ enī reprobaueit moliciem ve-
stium. **Maf.** xi. dices. Ecce q̄ molti
bus vestiunt in domib⁹ regū sūt

satis apparet q̄ asperis vestibus
vtebat. q̄ ipse ceptit facere a docē
actu et **Io.** xix. dicit q̄ eius tun-
ca erat incofutilis desup ɔterta p-
totum. Et hoc mō sunt vestes cili-
cine a aspero. a factuz suz illis in pa-
bolam. Hoc est in derisu; q̄ de eo
dicebat **Maf.** vi. Ecce homo war
et potator vini publicano p̄a pec-
cato; amis **AUG.** Parabola est
eius. **AUG.** opacio a simi-
litudo maledicti abuersum me lo-
quebant qui se debant in portu

MICO. v principes sacerdotū
qui eū iudicauerūt reū
mortis. **Mari.** xiiij. Et isti vocatur
sedentes in porta duplice causa
tū q̄r sedebat xpe portā templi tū
q̄r preceptuz erat deuteronomii.
xvi. Judices constitues i omib⁹
potis tuis. et in me psallebant &
de me cantabant derisorie. quā bi-
tebant vīnum. Scribitur enim in
libello quo dām hebraico qui int-
tulatur condemnatus iudicio q̄
propter verba salomonis prouer-
biorum. xxii. Date siceram id ē po-
tum inebriatiūm merentibus a
vīnu hījs qui amaro animo sūc.
sapientes iudeorū ordinauerūt
q̄ dampnatis ad morte; baretur
plenus caphus de vīno fortivt ma-
gis hilariter sustinerent mortem
a illud vīnum fuit acceptum pro
christo a duobus latromibus cū
eo crucifigendis. Sed inde illud
vīnu acceperunt a biserunt cum
derisione christi. Et propter talē
derisionem dicitur hic in me id
est de me psallebant quā bilbāt

HUGO *S*i int̄re
plus sit
in suā commendatū
in ieiunio animarū
iēsū p̄s ē ieiunant
m̄. **VI** op
m̄ ieiunio facit
m̄ ieiunio facit
m̄ ieiunio facit
m̄ ieiunio facit
AUG *E*ccl̄iū
ad te dñe. supple di
rigorē dixerī. **Luc.** xxiij. b. pat̄ ig
nosce ist̄. illi dirigebat ille orabat

AUG *R*ū em̄ maledicēs a qd
agas nō hales qn̄ tibi
iactant̄ opprobria a quō corrīgas
eum a quo iactant̄ nō iuenis. nec
tibi restat̄ orare. **C**ōsequēt̄ oñ
bit p̄ps q̄ exaudiri debet eī oracō
eo q̄ tps recōfiliacōis ē. **VN** dicit.
tempus beneplaciti de⁹. **D**e q̄ tpe
apla om̄emorat dīc̄s. **E**cce nunc
tps acceptabile ecce nunc dies sa
bi. **CASSIO** *R*ū incarnacōnis
tis. **S**ue bñfīcō p̄dītā
tem mundum repauit. tps qd̄ el
mitatez otulita salutē. sed hoc tps
quo mō p̄uenit decent̄ exponit di
cens. in multitudine mie tue. **N**az
si multitudines mie non fuissent
nequaq̄ redim̄ potam̄ obnorij
rei vel debitorēs. **N**ō em̄ p̄ua mia
fuit q̄ tam ingencia p̄ctā supauit
exaudi me in veritate salutis tue.

NICO *V*salutis a te promisse
q̄ p̄missio ē in veritate.

Iero *O*rat ergo xp̄s vt pol
eius mortē resurrectōis
veritas approbat vñ adhuc subbit
Nicola *R*ipe me de luto ve
ritatis autem dixit christus se infi
xum in limo eo q̄ mortuus fuit et
sepultus in sepulcro intra terrā.
hic autem petit vt non infigatur
id est q̄ nō diu remaneat in sepul
cro et hoc fiat p̄ sue resurrectionis
accelerationem. **L**ibera me ab his
qui oderunt me et a iudeis a quo p̄
potestate fuit. libeat̄ totalē i sua
resurrectione. et de profundis aqua
rum v̄ p̄secutionuz vt supra dictū
est ad quarū profundum homo de
ducit qn̄ occidit et in hoc petit su
am resurrectionē vt prius palia
tur et solet fieri in talib⁹ ora
tionibus. **E**t ideo adhuc subditur
Non me demergat tempestas a q̄
Supra dixit a tempestas dimersit
me eo q̄ mortuus fuit in cruce q̄
ergo hic dicitur nō me demergat
tempestas aque. **S**ensus est. me p̄
mortem dimersus non diu tñear
in morte. neq; absorbeat me p̄fun
dum id est corpus meum intra se
pulcrum non ut putrefiat seu corru
patur nec a verminibus corrosum
absorbeatur. neq; virgeat sup me
puteus os suum. **I**n hebreo halte
tur non obtinet super me puteus
os suū. **A**dicitur hic puteus tim
bus inferni ad quez descendit ani
ma christi ad extrahendam inde
p̄ies ibi detentos s̄m illud zacha
rie ir. **T**u quoq; ī sanguine testa
mētū cui eduxisti vires de lacu i q̄

non erat aqua. Sic igit̄ petit xp̄s
vel potius d̄s in persona xp̄i q̄ aia
ipsius cito de inferno redeat ad cor
pus a q̄ resurrectio cōpleteatur ita
q̄ corpus nullam corruptionem
seu putrefactionem patiat̄ quod
et factum fuit sicut supra dictum
est p̄s. **V**ox a oratio fidelis dicentis.

Nico **E**t n̄ demergat me tem
pestas aque i. temptaci
onis p̄ consensem. neq; absorbe
at me p̄fundū p̄ pctōꝝ exercitiū
ne cadam in despacēm vel obsti
naciam. de qua sicut puerb. viii.
peccator cū in profundum malorū
venerit atempnit. neq; urgeat u
ne me strungat vel claudat super
me puteus inferni os suum.:

Cassio In quo puto vere i
cidunt pctōres quā
do se avicislā voluptate n̄ abstra
hant: v̄getq; sup eos os suum cō
didi cū vscq; ad temp⁹ mortis sue
in pessima voluntate p̄sistunt.

Aug Qui fatek̄ se peccasse pu
erū non claudit sup eū
os suum q̄ extra puteū prae cō
fuetudinis exit p̄ confessionē. Qui
vero dicit. Quid male feci factus ē
defensor peccati sui a i am puto
claudit sup eum os suum qm̄ amis
sa confessione non erit locus mie.
Svis ut deus sit tuus liberator tu
esto peccatorū tuorū accusato: Se
quiē vox xp̄i exaudi me domine.

Nicola **D**ic osequenter a d
ducitur ratio exau
ditionis sua accipit ex pte p̄prie
tatis diuine cuius p̄prietas ē mia

et benignitas **Cas** exaudi me
vn̄ dicit. **D**ñe. quom̄
am benigna est mia tua semp ad
benefaciendū et exaudiendū pata
qm̄ pie petitur et ei deuote supplica
tur. **V**ac vero benignitate expōnit
cum subiungit sc̄sm m̄ltitudine
miserationū tuarum espice i me.
Ad ipsam semp redit quā debili
bus et miseriis scit patronam cui
omnia p̄tā cedunt q̄uis numero
fissima cōprobentur. Et intuere q̄
vbi pietas postulat semper ho
spici dī. nā h̄ p̄tā solū respiciat
nos sine dubitate cōtempnāt.

Nico **L**et ne auertas faci
em tua; a puer tuo
xp̄s dicit puer tanq̄ seru⁹ valde
obediens. sicut mos ē sacra scrip
ture. **Vn̄** actu. iiii. Cōuenerunt m
ciuitate ista abūfūscm puerum
ibm quē vñxisti herodes pylatus
ac. **S**upplicat ergo paterne auer
tat faciem suam a se. orationem su
am repellēd. a loquitur deo ad
modum hominis qui auertit fac
em suam quando non vult era
biti dep̄catoꝝ petētis. **C**ām̄q; pe
tit exaudiiri subiungit dices. qm̄
tribulor. let ideo īstanter p̄to ex
audiril. velociter exaudi me.:

Iero **V**t cito ēsumam spiritū
quē in tuis manib⁹ om̄e
dauil. **P**rende anime mee.:

Nico **A**vite mee ro:pab̄l et
litera eam. **I**esuscitan
do a mortel propter inimicos me
os. **V**pp̄ter iudeos. Letipe me. **Q**uā
duuplicē expōnit vno mō de inde
is obstinatis vt p̄ resurrectione;

christi confundantur. **A**lio modo
de conuertendis ut audita christi
resurrectione conuertantur sicut
legitur Actuum. ii. qd. predicante
petro christi resurrectionem mul-
ti conuersi sunt ab fidem. **E**t subdi-
tur ibide. a apposite sunt i illa die
anime circice tria milia. **V** scis
imperium meum. In hi illatu in re-
bis iniuriosis ut patet per predicta
la confusionem meam. qd captus fu-
i ab modum latronis. **L**a reuerenti-
am meam. et reuendiam meam nam
irreuerens dicitur inuerecundus.
Propter qd in translacione hebrai
cadicita ignominiam meam. s. in spu-
tis et in collaphis a iudeis in hi il-
latis. **T**o conspectu tuo sunt oes
qui tribulant me. Ituvides malici-
am eorum pro voluntate tua potes eos
puniti. **I**pperiu expectauit cor meum
uma miseria. qd post collaphos
et sputac i a iudeis illata fuit a mi-
litibus phis illusus a crudelice
ocafus. **E**t fustinui. solus. qui
filius i meum. contristare t. et no in-
ueni. **D**ocvidet falsum qd aposto-
li in morte xpi simul contristati sue
scdm qd dixerat eis. **P**. xvi. Amem
dico vobis plorabitis et flebitis
vos. dicendum qd loquitur h scdm
tempore nullus dicit adeo ubi
pauci sunt oportue. sic dicit nullus
est in eccavel in foro. qd pauci sunt
ibi scdm qd debent vel oportuerunt
esse. ita in morte xpi pauci fuerunt
contristati. cu omnes debuissent
ei oportui videban. oporti insen-
sibilita qd in morte xpi solo obscura-
tus est. et tra mota est et petre scis

se. et qd consolare t non inueni.
quasi. **N**ullus de tanta misera
dicat. **I**ICO. titudine iniquorum
aut compassus est doloribus meis
aut existit con. **N**ICO. tr. qd de-
buit me consolari in pncia mea t
me ne gauit. **A**t dederunt in esca
mea fel. sicut hic dicitur Mat. xxvij.
Et dederunt ei vnum bilere cu fel
le mixtum. Et quia fel erat de natu
r sua magis comedibile qd pota-
bile. Jo nominat ipsum fel in h^o
loco esca. et in siti mea potauerunt
me a ceto. ut habeat. Job. xix. Cu
ergo accepisset acetum dixit. Co-
summatu. **A**ll. 9. fel a acetu
est. **A**ll. adhuc offe-
rit xpo qui male viuendo scanda-
lum inferunt ecce. **N**inus enim pecca-
uerunt iudei crucifigentes xpm in
terra ambulante qd ipsum co-
tempnunt in celo regnarem. **E**t qd
iudei malam escam dederunt i esca
puniti sunt. Vnde sequitur.

NICO. **E**t mensa eorum
coram ipsis in laque-
um. **Q**uando enim iherusalem fuit
obsessa a romani iudei conve-
nerant ad celebrandum coniuicium
um paschale quod non poterat
fieri extra iherusalem et sic fuerunt
illaqueati quia a romanis fuerunt
in illa obsidione circumclusi sicut
aves in laqueo. **L**et in tribucoes.
s. penatum debitum propter mor-
tem christi quia passi sunt famae;
i illa obsidione i tm qd multies co-
mederunt pueros suos a ex sequesti
passi sunt mortis pestilenciavit dicit

Joseph⁹ libro de iudeo bello. Et
in scandalum. Iei⁹; tunc facili sūt
quia ciuitate capta vendebantur
octoginta milia iudeor⁹. viii. tragi-
ta pono denario. exceptis illis q̄ fa-
me a gladio pierunt. Obscuren-
tis oculi eorum ne videant. q̄ inde
qui nō fuerūt mortui sunt p̄ totū;
orbem dispersi a iua infidelitatē ex-
ecutā. Et dorsum eorum semp incur-
ua. vt romānis seruāt semp.

IEHO aut sub onere legis quā
scdm lrāz nemo ferre po-
tuit. Hos duos vīsculos allegat
apostolus ad rō. xi. de execratione
iudeor⁹. fuit mensa eorum.

HUGO Sacra scriptura mē
sa dicitur vbi mētes
fidelium reficiuntur. Vnde p̄s Pa-
rasti in cōspectu meo mensā. Hec
mensa dicitur iudeor⁹ quia lex da-
ta fuit eis a hec facta est eis. In la-
queum p̄ erroneam intelligenci-
am. Let in retribucionem. Ilos in
multas contrarietates implicādo.
Let in scandalum. v̄ in causa qua
re scandalizantur. Obscurēti oculi
cordis. Eorum ne videant. Verita-
te v̄ ne intelligentiam diuinitatem s̄b
humaniitate latente. Et dorsum
eorum. v̄ affectionem eorum que debet
hoīem erigere sicut spina dorsi. Se-
p̄ in curva. **C**ASSIO hoc illis
ad terrena. euenit q̄
nimio delictorū p̄dere p̄guati cer-
uicē suā in terrā cernui v̄ idimati in
curuant. Nā dorsum dicunt est q̄fi
descendens deorsum. Et hoc q̄d dicit
semp. s̄igt impios qui nulla satis-
factione conuersti sūt. Deinde imp-

catur eis captiuitatem facta; a ro-
mānis. **N**ICO. L effunde fūpe:
dicens. **N**ICO. eos iram tua;]
v̄ effectu; ire tue. Let furo; ire tue.
v̄ rigo; iusticie tue. L cōpreditat
eos. Iq̄d factum ē in destruicōne eo-
rum; p̄ romanos facta. **H**at habi-
tacō eorum deserta. q̄ rōm destruie-
runt ciuitates eorum a local et in ta-
bernaculis eorum nō sit q̄ ihabitet.
q̄ totalitē fuerūt expulsi de iudea.
et illecula s̄alem funditus euersa ē q̄
fcā q̄i acer⁹ lapiðū. Et hec cōple-
ta fuit sub tito a vespasiano in
patribus romanor⁹. Et hui⁹ pu-
nicōis cā subdiēl q̄m quez tu paſ-
fisti. L. x. p̄secuti sunt occidēdo
eū. dicit em̄ apostolus ad rō viii.
de deo patre q̄ p̄prio filio suo non
perpit sed p̄ nobis omnib⁹ tradi-
bit illū. a sic eū p̄cessit q̄ percussio-
nibus iudeor⁹ ip̄su exposuit. Hoc
tn̄ fuit ex maxima caritate scdm
q̄ dicit. Jo. iiij. Sic deus dilexit mū-
dum v̄t filiū suū om̄igēmū daret
sed inde p̄secuti sunt. eum exiū-
bia et iniquitate p̄pter quod puni-
fuerūt. Et sup dolorem vulnerum
meorum additeūt. q̄ non soluz
p̄secuti sunt xp̄m ad mortem in p̄
priā p̄sona sed etiam in membris
eius. Stephanus lapiðando. iacob
bum occidendo. atios incarcerādo
et flagellando v̄t patet in actibus
apostolorū. Et q̄ ip̄si opposuerūt
dolorem sup dolorem etiā. **A**p-
pone iniquitatem sup iniquitatē
eorum. v̄ p̄mittēt tuant de iniqui-
tate ad iniquitatem. Ipsi enim fu-
per peccatorū commissionem ap-

posuerunt obstinationem. Ideo sub
dit ut non intrent in iusticiam tu
am reuertendo de culpa ad gloriam
Cass. ne participes fiant chri
stiani obviis remunerat sanctos su
os. **D**elean de libro vniuersitatis per
eternam duc. **Aug.** Fratres non
in natione. **Aug.** si accipe de
lēm⁹ q̄ quenq̄ de scribit in libro
vitae vt debeat illum. si libri noīe p̄
destinatio dei accipit. q̄ si h̄c q̄
in libro scriptū est: fixus manet. sic
incommutabile est q̄cqd a deo pre
destinat. Quōd dicit delean si h̄j
scripti sūt deleri non p̄nt. Et hoc
dēm ē fīm spēm illoꝝ q̄ ipsi se scri
ps̄ p̄. **Cass.** Bi eī q̄ scribit
tabant. delei nō p̄t q̄ to
tū in p̄destinatione solidatum ē a
nōs euent⁹ mutare poterit q̄ illa
prudentia supna de creuit. Sequit
ur cui iustis nō scribant. Idez ip̄e
locūis mod⁹ ē vt scribē dicat de
um q̄ est in illa iudicatione factu
rus sicut in euangelio dicit **Luc.** ix.
Gaudete q̄ noīa vīa scripta sūt in
telis. Hoc em̄ accidere negat eis q̄
nō sūt: sicut titul⁹ ait: p̄ijs satissi
mōib⁹ commutati. Postqm̄ iu
des q̄ fuerat em̄sura p̄pletica p̄di
catione cōpetent⁹ optauit. Sequit
ur cristi de sua **M.** **E**go su
mēnatione. **N.** paup̄ ina
tus: paup̄ ouersat⁹: paup̄ mortui
us: in cruce nubus. aī in alieno se
pulcro posit⁹. aī dolens. q̄ dolor i
christi passione fuit maxim⁹. **S**alut
tua de suscepit me. **R**efuscitādo me
a morte. **D**ēm de scā eccā grās agit

.6. **L**audabo nomē dei cū cātico
vt cuī ymmōdica exultatione lauda
bo nomē dñi corde a ore. et magni
ficabo eū i laude. Nō ē intelligēdū
q̄ ex hūana laude aliqd deo acre
scat: s̄ i p̄is laudātib⁹. **A**t place
bit deo. supple sacrificiū laudis di
ui. **Cass.** **L**up vitulū nouelluz
ne. **Cass.** cornua p̄ducete; a vn
gulas. In veteri em̄ lege mos fuit
vt p̄ peccatis offereb̄ vitulus no
uellus a vitul⁹ vnius anni. Quasi
ergo dicat. multo acceptior ē laus
puro corde fusa deo q̄ p̄t pecudū
placere ma. **Nico.** Et hoc ē q̄
statio. **Nico.** predixit sal
uator: Jo. iiiij. Venit hora a nunc ē
q̄i veri adoratores adorabūt pa
trē in spū a veritate. **V**ideat pau
peres. Veristiam q̄ in p̄mitua ec
clesia fuit: **Cas.** Et letenſ. **Cas.**
pauperes. **Cas.** q̄ iam nō in
solis facultatib⁹ vt olim oblatio
posita est sed in mētis affetu a de
uotione vbi et paup̄ potest esse di
tissimus. querite deū in fide a cari
tate. avīuet anima vīa. vita am
me deus est. Illud p̄prie vīere dici
mus quod in beatitudinis iocundi
tate confisit. Et securē querite eū.
Quoniam exaudiuit pauperes dñs.
Pauperes sunt christiani q̄ mūdi
stūs diuicias a voluptates despici
unt. a eligunt indigentia humana
rū reū vt spiritualib⁹ epūlis far
cianſ. a vīctos suos non desperit.
a omnes qui eius legib⁹ a man
dati vīciunt. Ipsiſ enim liberat
a laqueis carnalibus quos suis re
gulis cōnexos agnouerit. **Nico.**
B. v

Vel vincētos & sanctos patrēs ī limbo detento s nō desperit: ipsos scāi educendo. **P**ropter & p̄missa bñficia q̄ de⁹ fecit hū manu gñil. **S**au dēt illū celi & terra. **I**n ciues celestes & hōles in frahitantes mare & oia reptilia i eis. **N**ō q̄ talia irrationalia laudet dñi p̄tie: si q̄ sunt hominib⁹ materia laudis diuine qui eū laudant ex suis creaturis. **Q**uare laudent. **L**q̄ de⁹ saluā faciet syon. **H**oc exponit duplē. **V**no mō de eccl̄ia militante q̄ p̄ syon intelli-
gīt q̄s interp̄. **C**ass. qm̄ in sola
tā speculatio. **E**ccl̄ia respici-
tur de⁹ in quē corda fidelium diriguntur & edificabunt ciuitates inde.
In christi q̄ fu. **M**i. Quia alij a
it de t̄bu iuda. **M**i. postoli alij
q̄z lisap̄i de morte syon missi sūc
ad p̄dicandū per orbē; vniuersum
vbi p̄ eoz ordinate sūt eccl̄e q̄ dicun-
tur ciuitates. eo q̄ ciuitas ē ciuiū
vniuersitas. Ibi atq̄ vniuebanū fideles in
fide & caritate. **L**a habitabūt ibi
fideles. **C**ass. Vbi ostant mē
christi. **C**ass. tis puritate ver-
sanē. Let hereditate acquirent eaz. **L**
Mi. q̄ decedentib⁹ p̄mis alij q̄si
hereditatis succedunt eis.
Cass. Vel in hereditate acquent
eaz q̄ ad ih̄l'm illā eternam dñm miseratione pueniunt.
Mi. **A**t semen seruoy ei⁹. **L**ib⁹
imitatores fidei ap̄loꝝ & dis-
cipuloy christil possidēbit eaz. **V**i
delicet eccl̄ia; p̄ orbē terray diffusā.
Let q̄ diligūt nomē ei⁹. **L**e p̄nites in
caritate. **L**habitabūt in ea. **I**n na-
me ro & merito q̄ sola caritas diuidit

inter filios regnū p̄ditionis. **A**lio
mō exponit de eccl̄ia triumphatē q̄
syon appellatur. **V**ñ ad heb. xi. Ac-
cessistis ad syon montē a ciuitatē
deī videntis ih̄l'm celestē. **H**ac at
syon celestē de⁹ saluā fecit qñ p̄ ho-
mines illic ascendentes angelorum eu-
mam reparauit. & edificabunt ci-
uitates iudeoꝝ christi. **E**t possunt di-
ci he ciuitates binosoy angelorum
ordines q̄ tune. **A**eto quādā am-
edificantur. **A**eto me sancto-
rum i templū sanctū tangū vñila-
pides defertuntur. et inhabitabūt
ibī i deliꝝ sandai. **N**ico te acq̄ret
eam. **H**ugo vt habeant illaz
beatitudinez regnū celestis in perpe-
tua possessione. & semen seruoy
eius. **N**icol. & fideles discipu-
loy christi imitatores. possidēbut
eam. eterna līter absq̄ amissionē.
Hugo Et qui diligunt nomē
eius & habentes fidē
per dilectionem operant̄. habita-
bunt. **N**ico In qua est perfecta
in ea. **C**ass. caltaꝝ. vna w̄ letā
tium. & vnuſ. **C**ass. Audiūmus
ardor cordū. **C**ass. psalmū qui de
passione domini p̄petrat quartū;
dispensaōne celesti mirabilē. vbi
quanta est in diuinitate potestas:
tanta in humanitate cōstat humi-
litaz. Assump̄it sanctū verbūz na-
tura; noſtre infirmitatis ſicut titu-
lus prefatus ait. pro his qui com-
mutabuntur ut per indebitā mortē
ſuam: liberaret nos a morte iuſtiſi-
ma. **A**ug⁹ Libro de catheſian
dis rūdib⁹ Paup̄ fa

ctus est pro nobis cuius sunt oia-
per quem oia creata sūt. ne q̄squā
credes i cū de terrenis diuīcijs au-
deat superbire. **F**uriūt a sitūt vt
nossatiaret. vīdus est qui om̄es
fuos de infirmitatū vinculis absol-
uit. passus qui nostros cruciatus
fimūt. mortuus est qui nos a mor-
te inferni redemit. **R**esurrexit vt p
confessionem dicamus a vičijs re-
surge postea **C**ass. Reuera
non easuri. **C**ass. omnipotēs
reuera misericors qui dāmнатam
naturam humanam beatificauit:
collocādo eam a dexteris in celestī
b⁹pbita ēstituit. obnoxia librāuit
miseras nras a nobis fecit alieas
et prestitit hominem per suā mor-
temviuere: quem creatum immor-
talem dyabolus frerat m̄tire

Ipsum intima cordis de-
tinuō uotione dep̄cenunt qua-
tū nos seruulos suos q̄s redēm̄ p-
sellis amaritūdinez. per aceti aspe-
titatez. per crucis supplicia. per cla-
uorum vulnera per mortis contume-
liam. per gloiam resurrectōm: sic
custodire dignet̄ in seclō ut faciat
participes sc̄is suis in regno ad q̄s
nos perducat qui est benedictus i-
secula seculorum Amen

Psalmus lxix

Deus in adiu^{tori}um
meū Titulus In finez p̄
dauīd in rememoracōne q̄ saluū
fecit eum **HUGO** Posita in
dominus pre^{dicti}o
psal. c̄stipassione petit eccl̄lesia

vel vir iustus adiuuari. a dībie co-
grēo quia a christi passione est no-
bis omne adiutorium vnde p̄dici
tituli sensus talis est. Ps iste diri-
gens nos in finem & in christum
attribuit dāuid & homi iusto qui
hic loquitur agens in rememora-
tione id est de memória non utiqz
peccatorum suorum sed q̄ saltuum
fecit eum dominus per suam san-
ctissimam **Nicō** Hic ps vt
noscār̄

diffimam **Rico** hic p̄s vt
passione **Hugo** mihi vide
tur est prophēcia de futuro Preuidit
enim dāuid in spiritu sancto q̄ p̄n
cipium huius psal. recordanduz
est et in ecclēsia in principio omni
um horarum canonicarum vel iux
ta principium ad postulādūm dei
auxiliūz contra **Glo** quia cuz
temptationes. **Cassio** orare de
bemus tunc maxime dyabolos
tempta **Hugo** supra regu
re mititur lam leati Au
gustini Scens enim r̄tilitatē oran
di. a nob̄ inuidens grām impetran
di. immittit orantibus cogitationū
tumultus vt mente ab oratione
dividat: et fructum orationis to
lat Intencō psalmiste est monere
vt non in nobis gloriātes cōfida
mus sed in deo gloriemur. a confi
damus in **Cassio** Popul⁹
eius auxilio itaq̄ fide
lis dominum deprecatur vt a perse
quentium periculis liberetur a irri
siones eorum irritas faciat quati
nus conuersti peccata sua salutari
ter erubescant. Vnde dicit

Deus in abintorium meum in
tende. sed est propicius respi-
B. p.

ce adiutorium. Et ne iongius ptra
teret adiuto iij beneficium o timo
abieci dñe ad adiuuandum me se
stima. sic dicit festina q̄i misericor
dia diuina tardaret. ap morā ad
uentus ei fierent grauora tempe
ta. Deinde exemplo xp̄iorat emen
dationē suo. **Hug** *D*on fun
imicoz d. **Hug** *D*anē. *L*o fu
sione q̄ abducit grām a glaz eccl
iij. vt de fadī sui pueritate turbe
tur. **Cass** *L*et tuereantur. *i* time
aiam mēa. *L*ubaudi ad p̄dendū eā
Fuertantē ēt rōfū. *L*a praua cogi
tacōne iussa sua sequētes. *L*a ecule
scant. *L*e malis suis. *L*qui volunt mi
hi mala. *L*hāc retributōne suscipi
ant ne in sua iniqtate p̄sistant. **F**
uertantē stat̄ erubescētes q̄ dicūt
michi euge euge. prioris sensus ex
cūllio est vta suo p̄posito erubescē
tes velociter uertantē q̄ falsis lau
da cōm̄b̄ cognoscunt fideles incre
pare. Euge enim sermo laudatis ē
s̄ hic s̄ yronia v̄ s̄ iurisōne dictū
aduerti detet. q̄m ab imimicis vide
tur esse p̄batū. *D*icit enī stat̄ auer
tan. **Aug** q̄ pl̄us persequitur lin
tū. gua adulatiois q̄ ma
nus infectoris. Cū v̄ fuerit auer
si q̄d. **Mi**. *R*ultant a letē m̄ te
fiet. **Ni**. *I*de tua bonitātē nō in
h̄ seculi. **Iero** *L*oēs q̄ querūt te
vanitatem. *L*oēs q̄ p̄ lacrimas
pm̄e te q̄ misericors es reqrunt. *L*a
dicant sp̄ ma. **Cass** *D*eus q̄ i se
gnificet dñs. **Cass** *T*ot⁹ singu
laris a ineffabilis est: nō h̄; incre
mentū. s̄ tū magnificādō ip̄m; nos

in de p̄ficiā. a cū laudes & o sācta
mēte p̄ soluim⁹ nrā oſcia sp̄ auge
tur. **Glo** *E*t nota q̄ dicit semp
debet cessare. **Aug** *S*i pecōr es
a laude eius. magnificē
tur v̄t te vocet. *C*ōfiteris: magnifi
cēt v̄t ignoscat. *J*az iuste v̄uis: ma
gnificetur v̄t regat. p̄seueras v̄s
in fine: magnificetur v̄t glorificat
te. hoc dicant. **Iero** *L*q̄ diligunt
q̄ querūt te. **Iero** *S*alutē tuū
lōminū Iesū christū q̄ ē oīmyita
a sa. **Aug** *T*u ergo quidē
lus. **Aug** *G*o vero egen⁹ a pau
per sū. *A*uxiliū quero sp̄ infirmita
tē meam o fitor. donata sunt m̄hi
pecā. iam cepti se qui p̄cepta dei. ad
huc tam enē egen⁹ a paup̄s q̄ v̄
deo alia legē in mēbris meis repu
gnante legi mentis mee. *E*tiam ad
huc esurio a ſitio iuſtiā. *S*equit
Cass *L*de adiuua me. *I*n ſbi
latione mūdana vbi pu
gno contravicia. vbi a dyaboli ho
stem patior v̄t tue miseraconis au
xilio. hominū infidias libri euadē
possim. a ab ſalutē quaz desidero p̄
uenire. quoniam. **A**dinter meus
*I*m necessitatib⁹ meis. *L*a libra
tor me⁹. *L*ab hac ſeclī clade. *L*iles.
qui precantem vocas: penitenti m
bulges: a perſeuernantem coronas
*L*domine ne. **Colle**. *S*ed ſicut i
moreris. *L*oēs q̄ querūt te
vanitatem. principio
hūius psalmi dictū est: domine ad
adiuuandum me festina. ne tēptā
tio me ſuperet a deficiā auxilio tuo
desti. **Cassio** *T*ot⁹ hic psal
tutus m̄ celeſtis phi

losophie luce resplendet. cuius pri
mus versus in principio horarum
in sancta ecclesia contra temptati
onem diaboli decantando frequen
tatur: eo q̄ quotiens nos incipim⁹
orare tunc magis tendit nos tempta
re: quatin⁹ a nobis auferat feudū
oratōnis. **E**t enī hic psalm⁹ mora
li pbitate format⁹: petens in affli
ctiōnib⁹ remēdū: a mīmōz salu
terūmaz cōfūsionez: vt erubescen
tes mala sua deserāt qui p̄uis adi
bus famulante. Vnde bonoz leti
ciam et eterna gaudia p̄mitit. et
q̄ est in afflictioe summa presiduz
celerrime dñm venire deprecat qui
hui⁹ mundi p̄grauantes angusti
as aduēt⁹ auxiliatioe submoueat

Collect. Rogem⁹ ergo domī
adūtorez nostrū quatin⁹ nob̄ sub
uemē non tardet: s̄ auxiliu; i tem
pore tribulationis miseratione so
lita largiatut: vt cum sāctis eius
exultantes eū magnificare atq; ex
tolle Valeamus in gloria celesti;
ad quaz nos ipse p̄ducere digne⁹
qui est benedictus in secula seculo
rum. Amen.

Psalm⁹. lxx.

Nte dñe spauí nō
Titulus. Psalm⁹ dñi filio eum
Jonabab a p̄tioz captiuoz.

HUGO Dic titul⁹ tangit hy
Ire. xxxvº. q̄ Jonabab filijs suis
p̄cepit vt vīnu nō biberēt: ne q̄ in

domib⁹ residerent: s̄ in talerū cul
habitarent. Preceptū autē patris
filij tenuerāt. a los filios multoci
ens p̄pom̄t dñs in exempluz filijs
israhel qui nolebat seruare māda
ta dñi: vt intelligerent se p̄ptere a fi
eri captiuos. quia deo obedientes
non fuerunt. Propheta enim agit
in hoc psal. non de hac hystoria:
s̄ de signatis p ipsā. si de illis q̄ ob
dūnt spontanee dei volūtati p̄mis
captiuis v̄ de illis qui prius erant
captiuū q̄ deo obedirent. Vnde sen
sus tituli talis est. **I**ste psal. fac⁹
a dñuid. p̄pheta est filioz **Jonabab**
v̄ filioz obedietie. **N**az **Jonabab**
spontanez interptatur v̄ qui deo vo
luntarie seruūt. Et addit. a p̄tioz
captiuoz v̄ illoz qui p̄mi captiuū
dicuntur ppter in obedientiam pri
mi paren.

Cassio. Comme
nis.

mar ergo
in hoc titulo vt deuotionez habe
mus filioz **Jonabab** non cōtuma
tiam iudeoz qui captiuū esse meru
eunt. Psalm⁹ enī totus ad h̄iem
p̄tinet fidem qui mūdi sp̄m renu
ene: in dño pura deuotione offus
est. grāz diuinitatis tota nob̄ intē
tione cōmendans p quā peccatorū
nostroz nexib⁹ possūm⁹ absolui.

HUGO Intentio psalmiste ē
monere nos ne de no
bis p̄plicis p̄sumamus: sed totaz sp̄z
nostrām in dei nūi gratiam pona
mus. Vir ergo obediens deo petit
primo ab omnibus malis libera
ri vt congreuētius possit dum lau
bare: dicens.

Nte domine let nō in homine neq;
B. iii.

in dñis hys sperauit a ideo et si do
q[uod] non confun*Cass.* sciz in illa
bar in eternu*Cass.* iudicij re
tributione ubi damnatis dicit*Ite*
maledicti in igne eternu*Hoc* e in
felix o[ste]nso q[uod] nullo fine terminat.
*Dic em in p[re]nti vita felicit[er] o[ste]n-
ditur q[uod] a peccati infestatione reuoca-
m[ur]. a etubescim de peccatis de q[ui]b[us]
pridem gau*Hugo* Li iusticia
debam*tu* la te
michi data q[uod] a me nichil habeo
misi p[re]cēm *Iusticia dei est forū peni-
tentiale vel ipsa p[re]mia in q[uod] sit iusti-
cia de peccatis. q[uod] iusticia dei ē q[uod] ipsā
dat. et mea ē q[uod] a ipam ex dei dono
acepsi. Aeh dicat dñe da mi grām
faciebi iusticiā; p[ro] p[re]miam de pecca-
tis meis. a sic in dono tuo i[m] tua
iusticia libera me de peccatis me
is. Let eripe me a p[re]tā dyaboli ne
cū eo patāt[er] eternu[us] damnatio[ne] co-
fusionē*Inclina ad me aurem tu-
am***

M. Loquim[ur] deo ad mo-
dum hōis q[uod] inclimat aurez q[uod] vult
audire depreca*Cass.* nisi enim
tionē petentis*Cass.* dūia grā
ad hōinem liberandū se inclinaue-
rit ad illā misericordiam suis meri-
tis nō p[ot]er[unt] puenire quā cupit. Cum
dicit inclīna ad me: o[ste]n[et] se humi-
lema iacere tanq[uod] infirm[us] m[ed]igēs
medico. Vn[us] a addit*La* salua me
ab egritubie pecorū qua premor.
Hoc ē q[uod] alibi dicit. Ab occultis
meis munda me dñe*Asto* mīhi
in dñi protectorē. vt non ad me ia-
cula mīhi pueniant. ego em me
p[ro]tegere nō possim. a in locuz mu-

tinū] vt in te non tū p[ro]teg[er] h[ab]am
mīhi sim. vt salutū me facias. vt
non ero saluus nō in te. *Ego* si mīhi
aliū locuz elegero saluus ē nō po-
tero. *Sivis* euadere iratum fuge ad
placa*Cass.* q[uod] em cu[is] christo
tum*Cass.* sumus: nullas dia-
boli insidias formidam*Quoniam*
firmamen*Hu.* In temptatiō
tū meū*Aug.* du[es] pugno*La*
refugiū meū*in* ebulatiō que cir-
cū dedit me*Aug.* q[uod] grā tua
les tu*Aug.* o christe fir-
mū me facit: immobilem adūsus
ōes tentatio*Coll.* Nec solu[er] pe-
nes inimici*Coll.* sit iste fidelis
liberari ab occultis temptacionib[us]
tam diaboli q[uod] carnis: s[ed] etiā mani
festis*Vn* subdit*O* c[on]s me[re] eripe
me de manu*v[er]e de p[ro]tāt[er] p[ec]oris*

Cass. Que; p[ec]orem in duab[us]
de manu o[ste]ra legem agentis*Si* ē
transgredientis regulas mandato-
rū tu*Aug.* La inīq[ue] p[er]sequē-
otū*Hug.* tis me. Eripe q[uod] me
ne vi vel insidias*Aug.* q[uod] non ē
ducār p[ec]oris*Aug.* in me ut
patiens sim: s[ed] i te q[uod] do nas patien-
tiam deinde sequit[ur] quare hoc dico
Quoniam tu es pacia mea. apte-
stas in paciam*Cass.* Pacia
in hac adūsitate*Cass.* enī ē ho-
nestatis & utilitatis cā: retū ardua-
tū a: difficultū voluntaria: diutissi-
ma per p[er]fessio*Et* q[uod] pacia p[ro]baconē:
p[ro]batō at spem operat*I*ncircos
iungit*Huc* spes mea a iuuentute
mea*q[uod]* dicat*Ab* illo tpe etatis
mee q[uod] cepi o[ste]ra dyaboli pugnare

Cass feri villa
dilectio
damna dicitur
et cum
allo hoc terminat
vita fuit fundi
in misericordia reuoca
cum de pio de cito
Hugo iustitia
a me nichil habeo
sicut tri est fru
la pma in qd*re* uita
afflitione dicitur
q*re* ip*re* et dono
de b*ea* gr*at*ia
p*re*sum de pecca
t*re* tu*re* tua
d*icitur* peccatis me
t*er*t*ia* dyaboli ne
d*icitur* damnatio*cō*
ad me auem*u*
ndo p*ro*m*is*
ut d*icitur* ad no
it aut*re*; q*ui* v*er*
All d*icitur* em
d*icitur* d*icitur* g*ra*
du*le* i*nd*u*ma*
diam s*u*i*n* m*e*
qu*a* cup*it* C*on*
f*er*it*re* h*um*
i*nf*est*u*m*bi*g*is*
Le*s*al*ua* me*u*
u*qua* p*ro*m*is*
Ab*oc*ad*is*
A*st*om*bi*
non ad me*ia*
ant*o*gi*em* me
i*u*long*ma*
versicias sperau*a* te d*omi*ne auxiliari
In te confirmatus fui. Pet*r*
ca*to*. Circa hoc notandum sicut est
progressus naturalis: sic a sp*u*alis
Primo enim concipi*p*uer i matre.
Secundo nascit*p*cedes de ventre i
luc*e*. Deinde aliter a aliter crescit
ut possit venire ad mensa*z*. Ita pri
mo quasi in ventre concipi*re* q*ui*
cath*er*izamur. Deinde p*re*cedimus
de ventre in luce q*ui* in baptismo re
generamur. Postea crescendo ali
mut*re* q*ui* p*re* alia sacramenta confir
mamur: ut possimus venire ad me
sa*z* altaris de qua recip*re* cor*p* x*p*i
dicit ergo. **In te confirmatus sum**
ex utro*le* quo*fui* in articul*fidei*
instructus in cath*er*ism*o*. **De ventre**
mattis mee*z*. ex quo*fui* re natus
in baptismo. Et in his omnib*z* tu
es protector. **Cassi** ne diaboli
meus*z*. **Hugo** **In te ca**
sequit*re*. **Tatio mea**
semp*z*. q*ui* hic tibi*p* liberatio*e* lau
de cantam*z*: a*m* futuro seculo gra
tias*p* eterna remunerat*o*ne pagi
mus. **Vnde ps.** Cantabo d*omi*no q*ui* lo
nati*tribu*it mihi*z*. Et q*ui* in te*a* n*o* i*n*
m*u*ndam*is* est mihi*g*aud*iu*n*u*. **Ide**
co*L*tan*q*p*digi*u*f*actus sum mul
tis*z*. **Prodigi**u*m* hoc seculo fit fide
bis*q*ui alia sect*at* q*ui* potest amare
peccator*u* multitudo*z*. Que*er*it*u* illi hi
u*ni*tas*z*: iste paupertatem*z*. que*er*it*u*
li*epulati*o*n*es*z*: iste jeuum*ia*. que*er*it*u*

dem*iq* illi gaudia*z*: iste tristia*z*.
Aug 9 **Sed** unde me*p*dig*iu*z
put*at*e*z* q*ui* credo q*ui* n*o*
video*z*. Illi*in* his*z* q*ui* vid*et* exultat*v*
delicet*i* pot*u*m luxuria*z*: i*scor*itati*o*i
bus*in* auaricia*z*: i*diu*nit*is**in* rapi
nis*z*: i*secularib*z*dignitatibus*. Am
bulo aut*e* ego*v*ia dissimile*z*: con
tem*n*es ea*q*uis*entia* sunt*z*. et tim*es*
etiam*p*spa*seculi*. nec*alibi* sum*se*
curus*in* missis*dei*. **Et** idcirco
*L*tan*q*p*digi*u*monste* fa*c*sum*z*
multis*qui* insultant*mihi*. **L**si*tu*
domine **Nicola** **Ladiutor for**
es. **Tis** **l**mihi*tri*
buens*pacientia**z* in*aduersis*. **De**
inde petit*iste* fidelis*z* ut*p* his*om*i
bus*dignas* gr*as* reddere possit:
dicens **R**epleat*os* me*u* laude*z*
videlicet*di* **Glosa** **N**isi*de*
uina*z*. **os** non*re*
plete*n*o ardet*desideriuz*. **Sequitur**
causa*cur* repleri*desiderauit* os*su*
um*laudibus*x*p*i*cu* sub*ditur*. **Ut**
cantem*glori*am*tuam*. **Li**psalmis*et*
etym*Augus* **L**ta*die*. **I**fine*nis*. **Augus** **intermissione**
ta*i* **p**sp*is* q*ui* o*solaris*: q*ui* i*aduer*
sis*q*orrig*is* **l**mag*n*itud*ine**tu**u**z*. **q***ui*
fecisti*me* a*nc*q*ui* esse*z*. salut*e* dedi
sti*m* cu*ess*em*z*. cu*peccasse**z* ignou*isti*
cu*conuer*isti*z* esse*z* ad*iu*u*isti*. cu*z*
perseuer*aste* coronasti.

Cassio **S**z*q*ui*magnitudine*
ei*u*s*p*dicato*z* q*ui* ma
gna*p*st*it* vt*aure**z* su*u* ad*h*u*ile**z*
i*nd*u*ma*ret*z*: vt*p*te*get* p*icitante**z*: co
se*q*nt*re* supplicat*ne* t*pe* sen*erutis*
sue*p*ij*ciat* a*d*no*q*ui*fessa* virtus*z*
cor*p*is*p*ridig*ez* a*h*u*u*q*az* d*ic*es.

E **viii.**

AUG. **N**e proicias me i p*ro*p*ri*e
senectutis. **Q**uid ē t*er*p*us*
senectutis. **C**ā defecerit virt*us* mea
ne derelin*quas* me. **CASS.** **H**anc senectu*s*
qua*s* me. **CASS.** **T**z nō solū eta*m*
tem simit*at* q*uod* in morte ē detem*pt* acci*pere*
h*ec* q*uod* tribulationib*s* crebris
robur a*ie* osenes cit*it*. **H**oc ei*s*ig*t* c*um*
defecerit virt*us* mea *et* q*uod* pac*ie* infir*mit*
itas mollescit et deficit; nec fusi*n*
neri p*ro*virib*s* suis onus tribulati*on*
omis impositu*s*. **R**eddit e*c*a cur ad s*b*
ueniend*u* pietas d*m* debeat p*ro*uo*cari* c*um* s*b*dit*l*. **Q**uia dixerit inimici
me*m*i*n* **HUG.** non dicit q*uod* di*hi*
HUG. recut*ut* vt intelli*gas* om*ne* malu*s* q*uod* post*ut* dic*e*. **D**y*ab*lus em*m* dicit*l*; boni s*unt* honores
Mundus mihi dicit*l*; bone s*unt* di*ui*
cie. **C**aro dicit*l*; bone s*unt* delicie. **A**
matores mundi dicunt*l*; **S**tultu*s* ē
ostemnere bona q*uod* iden*t*. **D**ixerunt
et exprobrantes *et* me disconforta*tes*
Non est bonum q*uod* fac*s*. non ē
salus ip*s*i*m* in deo eius. **L**a*q* custodie*b*
bant ai*m* me*a**m*. **S**tudio decipi*ed*i
Lo*sili* se fecerunt i*nv*nu*s* *vt* me perde*rent*
Dicentes deus derelict*eu**m*
CASS. Q*uod* vir ille fidelissimus si*ue*
fue*m* afflictionib*s* pos*it*
fue*m* in seculi etate constitut*us* metue*bat*
os*ili* inimico*s* su*o* dicens*l*
deus derelict*eu**m*. **N**ostres em*m* carna*les*
mundana am*at*es cui*s* vide*re*
ho*iem* cerebra calamitate fatigatu*s*
credide*t*ut*ip* a deo desert*u**m*. q*uod* eu*m*
truculent*ie* et cruciatu*s* fue*m* tradit*u*
esse senserunt*l*: q*uod* di*m* put*at* gr*ati*
in solis corporeis virib*s* o*st*itutam*l*
Item dixerunt*l* p*ro*seq*m* i*l* eum. q*uod*

fugere non poterat. **L**a*q* compre*he*
dere eu*s* q*uod* nō est q*uod* erip*iat*. **L**eu*s* de*re*
mentes pri*ori*bus ho*ie**s*. estimab*at*
q*uod* deus deserat premiis q*uod* expo*it*
in*u*ri*s*. *et* non magis corona*re*
lit quos p*bari* debere p*mit*tit. **S**ic
deliberat q*uod* ad oculu*s* i*udi*cat. **S**ed
vit fidelis in tribulatione o*st*itutus
ad oratione*s* recurre*s* e*contra* d*ic*
PI. **O**mnine ne elongeris a*me*. **I**bb*te* al*le* nd*o* mihi aur*iu*
li*u* defensi*l*. **CASS.** **P**etit enim ne
om*is* tue **CASS.** g*ra* ei*s* ab ip*o*
discedat*l*: *et* gra*u*orib*s* exponat*l*
fid*iu*is. **A**ddidit q*uod* deus me*s* i*ad* in*tu*
toru*s* me*u* respice*l*. q*uod* se nouerat*af*
fligend*u* orat*l* *vt* p*ro* adiutoriu*s* d*m*
ei*s* digna pac*ia* tribuat*l*. **N**ā que*il*
le ad*iu*uat*l*: malor*u* et tristione nō de*ficit*
h*ec* tunc spe potius erigit*l* q*uod*
tribulationu*s* fasce pregra*u*af*l*. **P**ost
q*uod* iste fidelis orauit*l* p*ro* se*s* orat*et*
p*ro* in*m*imicis **GLO.** **O**n*fun*da*l*
suis dicens **GLO.** **O**n*fun*da*l*
t*ur* *l* o*tra* hoc
q*uod* presum*ut* de virib*s* suis *vt* pe*cata*
sua cognoscant*l* *et* deficiant*l*
a sua peruersa intentione*s* detrac*te*
tes a*ie*
NICO. **V**olentes fam*am* me*m*
mee*l*
CASS. **A**dmonet em*m* tales pat*ri*
ent*ie* etute sup*ari* q*uod* tm*u*
p*ecipit* sustin*et* ip*s*i*m* magis in suis
oblocutionib*s*
HU. **L**operian*l*
deficer*et* vide*ant*
cor*u* sac*co*te*s* i*confessione*
l a*q* pudore*l*
l vt sp*iritu* p*ude*ant*se* pe*ccasse*
q*uod* q*uod* mala*m* i*infidi*ando aut detrac*te*
v*bis* dolos*l* Quic*qd* em*m* dic*ata* fa*ci*
ant*m* mal*l*
AGO. **A**go aut*sp* sp*ab**l*

Pro te liberari et ab iusta sup oēz lau-
de tua. **A**ugusti. pfectioē fa-
durus es laude dei. **S**i iam pfecta
ē laus eius: tu qđ adieaturus es.
Laudatus ē deus ī oībus bonis fa-
ctis suis: i omni creatura sua: i omni
institutione reg oīm: ī gubernatio-
ne a regimine seculorum: ī ordine te-
pōtū: ī eminentia celi: ī fecundita-
te terrarum: ī circūfusione maris. a
ceteris oībus mirabilib⁹ suis. **N**on
dū erat laudat⁹ ī eo q̄ suscitauit
carne humanā ī vitam eternam.

Cass. Nam cū dixerō verbū pa-
tris fecisse celū a terra et
oīa q̄ ī eis fuit: pfecta dūm deuoti-
one laudauit. h̄ cū abiunxeo ī eac-
natū ē ī p̄ salutē cūdorū abieci cu-
mulum lau. **Aug.** Sed tu pccōr
dib⁹ plēmis. **Hug.** Pūnqđ
oīm laude dei. **Hug.** ab iusta;
ampliādo laude dei ppter. misericor-
diam qua pccōres non damnat h̄
ab pīam adducē saluat. **Vn** ad
huc sbbdiē. **O**s meū annūciabit
iusticiā. **Aug.** Ab iusta ī sup oīm
tuam. **Aug.** Glāude hoc q̄ iust⁹
fū. Si iustus fū: iusticia tua ē ī me
nō mea. Tu em̄ iustificas impiū;
Lota die salutare tuū. **I**ssy tam ī
ppteris q̄ aduersis laudabo dūm
christū sa. **Cass.** A quo salis
luteare dei. **Cass.** mundi glōsa
incarnatione puenit. **S**e quicq̄ qm̄
non cogno. **Nico.** vscīaz ī flan-
ui ſeatūra. **Nico.** tez q̄ ſupbire
facit p̄sumere de virib⁹ suis dices
cū ap̄lo v ad co. ii. **N**ō iudicauit me
aliqb̄ ſcire ī ſtos mihi tñm. **Iesu chri-**

stū a hunc e uicifū. **E**t ido q̄ nō
cognoui p̄ ſumē de me h̄ de dei grā
qua ſaluat peccatores. iōl. **I**n tro-
jbo ī potentias. hoc ē virtutes. **D**o-
minū. **I**as cognoscendo a docendo.
Lōne mēorab⁹ iusticie tue ſoli⁹.

Aug. O ſolius prorsus. ibi me
iusticia m̄ ſola me libera. mea ſo-
la non fūt: niſi pccā. non gloſor de
virib⁹ meis quia quicqđ boni hēo
a te habeo. quia me gratis ſalua-
sti. **T**raſlatio romana h̄;

Coll. quia non cognoui ne-
gociationes. m̄trojbo ī potentias
domini. **Aug.** dicat m̄hi negoci-
ni. **Aug.** ator. Ecce ego affe-
ro ex longinquō merces ad ea lo-
ca ī quibus non ſunt vt inde viuā
tanq̄ mercede laboris mei peto vt
earius vendam q̄ emero. **N**ā ſeptū
ē. **D**ign⁹ ē m̄tenari⁹ m̄ce de ſua. **S**ed
agit h̄ de mēdaciō a p̄iurio q̄ fūti
negociacōib⁹. **V**ictū meū: nō ne-
gociationis. q̄ si mentior: ego mē-
tior: nō negotiū. **P**olleze ei dicē: ta-
to em̄ ſi tāto vēdā. **S**i placet: eme.
Nō ei ſtā veritatē audiēs emp̄tor
repelleretur: h̄ nūc pot⁹ oēs acar-
reent. quia plus fidem q̄ mercede
diligerēt. **H**oc ergo inquit me mo-
net: ne mentiar: ne petiurem: non
vt ab iusta negotiū vñ me transi-
go a acquirevictum. **L**eginus

Cass. enī iūtas pat. pap̄hū
cū illū ſcīſſimū vīz p̄ ſue-
lationē negotiatori ſpatū. a m̄ue-
nīm̄ hodie ī ecclā dei tractātēs q̄de
mercerimonia: ſumma fide poellētes
Actus em̄ pēſſimus: non res honestas

ta dampnā. sicutā diuitē legim⁹
nō introire in regnū celorū cū tñ.
Job. abrahā. ysaac patriarche
facultatib⁹ fuerunt affluentes.
Negociatores & illi abhoīabiles
estimant. q̄ iusticiaz dñi minime
coſiderantes p̄ imoderatū pecunie
ambitū polliunt. merces suas pl⁹
p̄ iuris vendendo q̄ p̄ eis. Tales
dñs eicet de templo dices. Nolite
facere domū p̄ n̄s mei domū nego-
ciacōis et ſp̄luncā latronū. Seq-
tur. introibo in potestias dñi. Po-
tencias estimat hoies p̄ negotiaci-
ones acq̄rere: c̄ in hoc mūdo fieri
p̄ minētes. Iste bñs neglecto tali
zpoſito introire ſe dicit in potenti-
as dñi v̄ ad regna celestia. vbi re-
uerā puenſſe certa felicitas ē. In-
troibo at dixit. vt ouideret ih̄l'm
ſup nā daufā p̄ fidis: aptaz at fide-
libus. Et qđ ibi facturus ſit. ſuſe
quenq̄ enarrat dices. dñe memo-
rabor iusticie tue ſoliuſ. **I**llio. ſe-
pore cū agnos ſeq̄ſt̄t ab hediſ a
pl̄os momentanea eq̄tate dicer-
nit. ip̄os q̄i gelemā a fideles i re-
quie mittit ſempiterñā. Tū vero
memor ero iusticie ſoliuſ dñi.

Nico. Deus duciſti me. li-
mittens in iſtindus
ad bo. **C**assi. Vel duciſti me
num. **C**assi. libros dños. laiu-
uentute mea. exq̄ cepi ad tuā gra-
tiā puenire. Et ne. tñ hāc ſc̄az in
primordiis crederes acq̄ſitā dicit.
q̄ bñs mentibus ſolet accidē. La-
vſcq̄ nūc. vt p̄ ſpacia tpm ei⁹ do-
ctrina creuiffit. **H**ugo. Et q̄
videref.

edōt̄ ſū. Nō abſcōbam talentū tu-
um. Sed p̄nunciabo. Jaliſ. Limabi-
lia. **C**assio. Utq̄ mirabi-
tu a. tua. tua ſuſt̄t ut edo-
cetur in dōctus vt a p̄dōte ſicet
iustissi. **H**u. v̄l. p̄nunciabo mīa-
mus. **H**u. bilia tua. q̄ wbi
ſti naſcia patiſ contēpnetes te ex-
pectas a reuocas ad p̄maz. ſic me
ſeti o gratiſ p̄ grāz tuā reuocatū
Cass. Hee & ſe p̄bicatez p̄ ſe p̄-
nūciat q̄ in ip̄o fecerat di-
uina demētia. **A**utq̄ ſi ſeneclaz
a ſemis. **H**u. Ad litteraz v̄ vſcq̄ ad
um. **H**u. mōrē. deus neterlin
quas. **A**ug⁹. quia miſi ab vlti
me. **M**ū meū ſueris
non erit aliquid meriti mei. a id
circo pre cor ut grā tua ſemp pſe
ueret me cū. quia vero wox iſta vñ
us cuius claz magni hominiſ eſt
hoc eſt ipſius vam̄tatiſ wox eſt ec-
cleſie que tempe apostolū erat
iuvemis fortis in virtute & paciē
in tribulatione. Jam quia caritas
refrigescit virtus deficit quāli in
ſeneclutem venire cepit

Cassiodo. Semium autem
tempus illis ec-
ciduum in telligendum puto quā
do a ſeuinis ille tyrannus antichri-
ſtus adueniet. a ecclie virtus a
deo diminuta erit ut ſeducantur
etiam ſi fieri poſſit eleclā

Collector. Postu lat ergo
ſecāv̄t ſicut in
iūnētute p̄ oipotetis dei grāz regi-
tur: ſic vſcq̄ i ſinem p̄ eād̄z gratia;
gub. **H**ugo. C̄ wox oſequēt ſū
neſt. **H**ugo. iūḡt p̄nec aūnūcē

brachiū tuū a dñm saluatorem
filii tuū de q̄ysa. xlviij. dñ. brachi
um dñ cui reuelatū. **H**uacōi oī
q̄ētura est. vslq̄ in fine seculi.

Cassio. Ut tēgio xpiana to
laret a l^one cānūcē pōtētia tuā

Hugo q̄ potes de iduratis
gāe a locē maḡ pōtētia q̄vt ait

Aug. Magis est iustificā in
piū q̄ creare celū a ērāz
et iusticiā tuā de. Quia reddidū vni
vniq̄ iuxta. **Glo.** Et ne putas

opa sua. q̄ solus hō e
get grā etiā oñdit p̄uenisse grāz
vh̄i altissima q̄ fecisti magnalia
a vslq̄ ad ipsos ordines celestes.

Aug. vñ agelos sedes dñacō
nes p̄ncipat⁹ ptāts q̄s

tu longe mirabiliz q̄ cetera opera
creasti. hec ipsa maḡlia v ordines
celestes t̄ dñt q̄ sūt q̄ iuste vñnt
q̄ beate. **Cal.** Post q̄ grāz crea
vñunt. **Cal.** toris atq̄ iusticiā
avsi in altissima dixit eē p̄gressaz
olequent cū admiracōe subiungit
deus q̄s filis tibi q̄si dicat nullus

qñ ex opib⁹ suis cognoscit singu
latū maḡitudo. si quidē facit potē
tiam testat̄. **Hugo.** S; cōtra
audoris.

Hugo. genesis
scđ fecit deus hoiez ad ymaginē
et similitudē suā. **Solucio.** In natu
rat potēcia nullus filis est deo.

Aug. Nō in inferno ne q̄ in
fra nec ī celo nec ī p̄is
celestibus nec supercelestib⁹ inclī
get de⁹ vt aut melior sit aut potē
cio aut leacior q̄ ipse est sumum

a q̄ est om. **H**uic dī ecclā
ne bonū **H**u in ībulatōnib⁹
posita. quāta s̄ oñdisti m̄ ībula
cōes q̄i inumerabiles vt me salua
res. multas numerositate a malas
malo penea cōuersus a flagellacō
ne ad me oculis tue mie viuifica
sti me p̄ interā tuam cōsolatōe;
a de abyssis terre vde negocis sc̄i
vel de p̄funditate p̄cīitez q̄ mul
tociēs cōirui i p̄dī redixisti me
p̄ pñazyl p̄leatica cītudie loquēs
pterū ponēs p̄ futuro. d. **eduristi**
me v re. **Cassio.** Iterum dīcū
duces **Cassio** est vt medici
na ciūa frequentior iudicetur

Huno. Et mihi sic reducto m̄
tiplicasti magnificiā
tuām) conserendo mihi vntes q̄s
qui habent magna operantur
Translatio romana habet. multi
plieasti iusticiam quoniam; per di
uersas causas afflictionum mihi
subuenire dignatus es et conuer
sus ad me penitētē consolat⁹ es
me alloquo sacre scripture

Cass. Hoc v̄bu⁹ q̄ paternum
sit delemus aduertē vt
famulos suos q̄uis p̄missa distri
ctione castiget tñ tristes p̄manē
nō patiēdum scripturarū diuinā
rum eos sc̄o alloq̄o cōsolat̄. Con
solatio enim scripturarum amos
cōponit afflictione; releuat a men
tem sanat diversis languoribus
anxietatibus sauciata. **Cu;** dñs si
delib⁹ suis p̄ cōsolatōnes pias p̄
mia etna p̄misit oleq̄e ecclā vel
tatem ei⁹ se psallere confitetur di
cōs. **M**az̄ ego cōfitor tibi. os

sione laudis Laudis psal.

Aug⁹ vī psalterio qđ ēvas
psal. **Hugo** vī m
ylois ecclesiasticis qđ sūt vasa psal
morū. Quib⁹ at̄ oſiteſ eccā ſubūn
git dices. Veritatem tuam deus.

Cassi vī qđ dñi pmissa cōplen
m̄ eytha **Aug⁹** p̄ cytharā qē
ra. **Aug⁹** instrumentū cō
cauū. a ab inferiori redbit ſonū. in
telligē caro. psallā ergo in morti
ſicacōe carnis tibi q̄es. Sc̄us iſrl.

Hugo vī ſacrificator xpiano
rū cōtemplatiū te p
fidē op̄ antem. Exultabunt labia
mea cum cātauero tibi. letus a
hilaris ero i laudādo te. i psalmo
dia. a in oratione mea. **Et nō tātū**
ore laudabo te. h̄ a anima mea. lau
dabit. Jurta illud apli. i ad chōi.
xij. psallā ſpū. psallām. mēte. a
additl. quā redemisti. p̄cio ſanguiniſ
tui. Aliter mīſtice. Exultabunt
labia mea. Intrioravīz. itellecū
a affect⁹. Lcū cātauero tibi. i ecclā
de qb⁹ labijs dicit psal. alio loco
diffusa est gratia in labijs tuis.

Cassi Nāv̄t hoc ſpūaliter itel
mea. quā redemisti. Ipa & gaud;
in labijs inter⁹ qb⁹ tacite clamat
ad dñm. Nec ſolūnī confiteor in
anima mea. **Sed a lingua mea**
tota die. vassibue. Meditabit̄ iu
ſticiā. **Nico** rex meditacione
tuā. **Wico** cordis oſitebit̄ in
ſticiā tuā. cū confuſia reveritiſ
rit q̄ grunt. **Hugo** vī demōes
mala mī.

dunc cū hō incipit facere p̄mīas. **Et**
reuerent̄ timet. cū ſorit̄ pſe uat̄

et ſupat ſēptacōes eoꝝ. Vel ana
goſi. **Col** que ē mīſtica locuō
ce. de ſupmīs p̄t idēveri
culis expo. **Cassi** Lauda tua;
mī. utvīz. **Cassi**. dicat efnalīc
meditaturā eē iuſticiā dei corporis
ſbam. q̄ tūc plenissime laudes dñi
meditabit̄ q̄n regnū; ei⁹ in illa re
ſurrectōe mortuox p̄cepit. cū ſu
fiz eueritiſ ſuerit q̄ ſerit mala mī.

Qvīq̄ plenissime tunc ſiet. q̄n a
dextris iuſti et a ſimiliſ ipiſ ſue
rint collocați. Tūc & ſecure exulta
cōſ tps ē ſc̄s. q̄n iā locū dñacōis
ipiſ nō habeūt. a letabu n̄ iuſti
cū malo y ſim ſmīn⁹ a duenerit. a
hō dñs ſine fine occellit̄ in q̄xpia
noꝝ p̄manet indefecta peticio.

Col Cū totus hic p̄ ſgrā dñi
q̄ ſtis dat ſumā itenōne
cōmēdet. humilit̄ dēp̄cēmur cū vt
grā ipiſ ſic nos ſp̄ p̄ueniat a ſeq
tur. q̄n⁹ ea ſp̄ meditemur in cor
de atq̄ cōpleam⁹ in ope. q̄ bñpla
cita ſue ſūt volūtati. Cui ē honor et
gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amē.

Psalm⁹. lxxi.

O Eus iudicū
Titulus in ſalomōne
Mi dicit hebrei mo
fiores n̄i. q̄ dñ ſecit hōc psalmū
orās p̄ filio ſuo ſalomō evt regnū
ſb manu ſua proſperaretur i iuſti